

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

XX 29 (Oriel)

Presented to the library by Oriel College.

•

•

•

•

•

•

•

•
•
•

•

•

Althochdeutsche,

dem Anfange des 11ten Jahrhunderts angehörige,

Übersetzung und Erläuterung

der

von Mart. Capella verfassten 2 Bücher

DE NUPTIIS MERCURII ET PHILOLOGIAE.

Zum ersten Male herausgegeben

von

E. G. GRAFF.

Berlin.

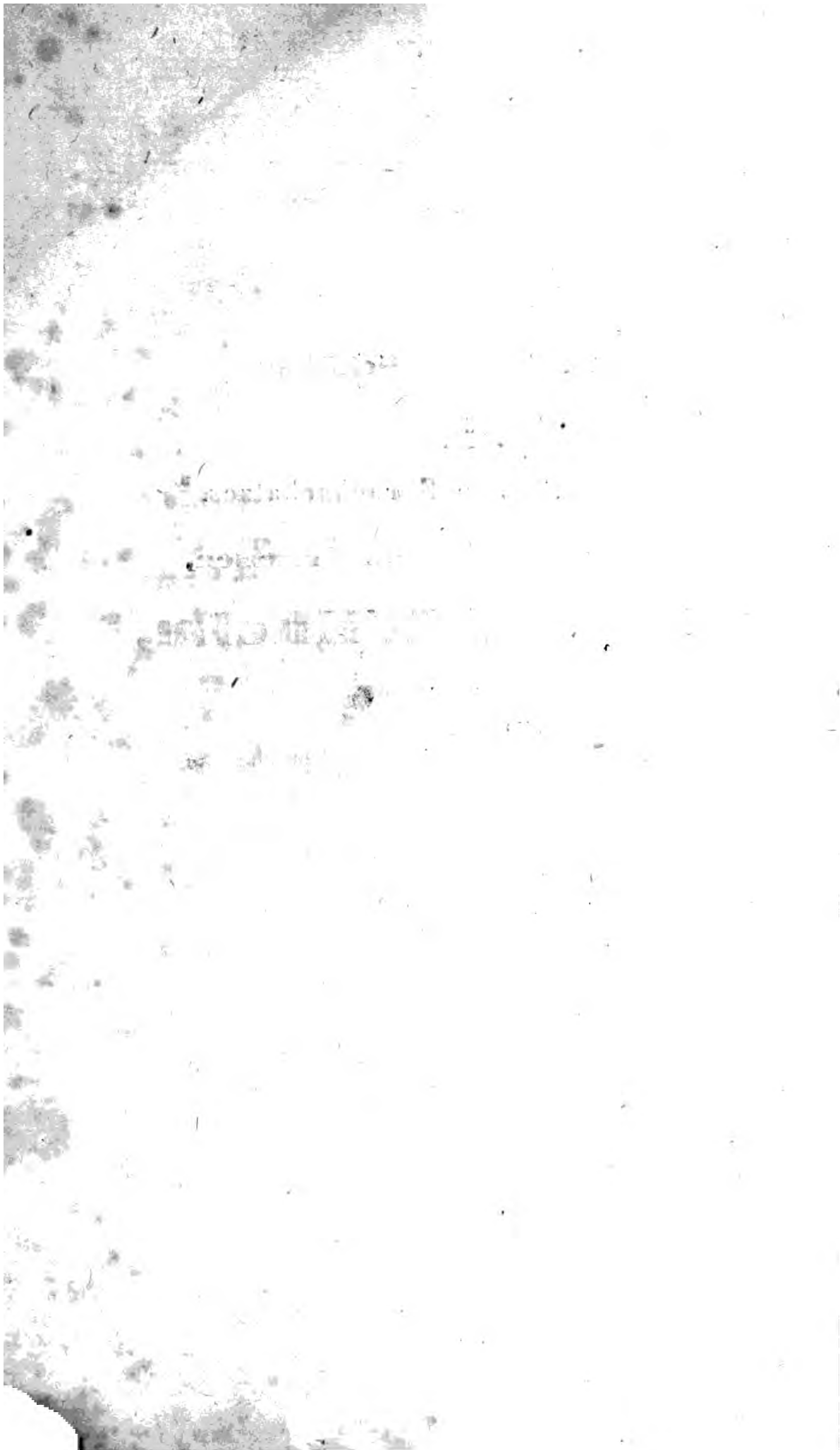
In der Nicolaischen Buchhandlung.

1837.

Dem rettenden Schützer
des
althochdeutschen Sprachschatzes,
dem Kronprinzen von Preussen,
Friedrich Wilhelm,

sei auch
dieses Denkmal unsrer alten Sprache
in
tiefster Verehrung und Dankbarkeit
geweiht.

V o r w o r t.

U n t e r H i n w e i s u n g a u f m e i n e V o r r e d e n z u r a l t h o c h - d e u t s c h e n Ü b e r s e t z u n g d e s B o e t h i u s d e c o n s o l a t i o n e p h i l o s o p h i a e u n d d e r a r i s t o t e l i s c h e n A b h a n d l u n g e n : *κατηγορίαι* u n d *περὶ ἑρμηνείας*, f ü g e i c h d i e s e r A u s g a b e d e r a l t h o c h d e u t s c h e n Ü b e r s e t z u n g d e s M a r t . C a p e l l a d e n u p t i i s m e r c u r i i e t p h i l o l o g i a e f o l g e n d e k u r z e B e m e r k u n g e n b e i .

Der von J. Grimm im 92ten Stück der göttin- gischen Anzeigen von 1835 mitgetheilte Brief des zu St. Gallen im Jahr 1022 verstorbenen gelehrten Be- nediktiners Notker Laber (an den Bischof von Sitten), in welchem folgende Stelle vorkommt: „ad quos (ecclesiasticos libros) dum accessum habere nostros uellem scolasticos ausus sum facere rem paene inusi- tata, ut latine scripta in nostram conatus sim uertere et syllogistice aut figurate aut suasorie dicta per ari- stotilem uel ciceronem uel alium artigraphum elucidare. Quod dum agerem in duobus libris boetii, qui est de consolatione philosophiae, et in aliquantis et de (?) san- cta trinitate rogatus (sum?) et metrica quaedam scripta in hanc eandem linguam traducere, catonem scilicet et bucolica uirgilii et andriam terentii, mox et prosam

et artes tentare me uoluerunt et transtuli nuptias philologiae et cathedrias aristotelis et pergermenias et principia arithmeticae. Hinc reuersus ad diuina totum psalterium et interpretando et secundum augustinum exponendo consummaui, iob quoque incepti, licet uix tertiam partem exegerim. Nec solum haec, sed et nouam rhetoricam et computum nouum et alia quaedam opuscula latine conscripsi," scheint zu der Annahme zu berechtigen, daß die in der Stiftsbibliothek zu St. Gallen aufbewahrten althochdeutschen Übersetzungen, sowohl der Psalmen als der oben genannten Werke eine Arbeit des Notker Laber sind. (Auch das von v. d. Hagen herausgegebene Bruchstück de musica gehört wohl zu Notkers Arbeiten.)

Die vorliegende Übersetzung und Erläuterung der nupt. merc. et philol. ist im cod. s. gall. nr. 872 (cod. rescript. einer grammatischen Abhandlung) enthalten. Auf S. 84 des Codex und von S. 93 bis zu Ende zeigt sich eine andere Hand als auf den übrigen Blättern.

Der lateinische Text ist zum Theil nach der Handschrift, zum Theil nach den Ausgaben von Kopp (1836) und Götz (1794) abgedruckt.

Die eingeklammerten Stellen sind die Erläuterungen des Übersetzers.

MARTIANI MINEI FELICIS CAPELLAE AFRI
CARTAGINENSIS LIBER PRIMUS INCIPIT DE 2.
NUPTIIS PHILOLOGIAE ET MERCURII.

Remigius lèret unsih tisen auctorem in álenámen
uuésen gehéizenen martianum. únde mineum úmbe sína
fáreuua. felicem úmbe héilesòd. capellam úmbe sínen uuás-
sen sín. uuánda capra apud grecos dorcas a uidendo ge-
héizen íst. Áber dise fier námen óugent úns táz er roma-
nus uuás dignitate. dóh er búrtíg uuâre fône cartagine díu
in africa íst. Sò mánige námen ne múoson ándere háben.
áne romani ciues. Romani ciues hiezen béide. íoh sélben
die búrgliute dar gesézzene. íoh tie ánderes uuâr gesézzene.
mit íro geédele. álde mít íro túgede. álde mít íro scázze
úmbe sie gefréhtoton. táz sie in íro dignitatem gâben.
únde sie romani ciues hiezen. Pedíu chád lisias in actibus
apostolorum. Ego hanc ciuitatem multa summa consecutus
sum. Tíia dignitatem mág keéiscôn dér suetonium líset. de
uita caesaris augusti.

Táz er mercurium ságet kebien ze philologia. mít
tíu lèret er únsih. dáz ío uuízze súlen sín mít kesprâchi.
únde réda ne tóug. tár uuízze ne sint. Ze déro ságûn bi-
tet er hélfo. únde héilesodes himeneum. dén álte liute
hábeton fúre | hîgot. únde fúre máchare állero natúrlichero 3.
miteuuist. Tén grúozet er nú ze êrist án demo prohemio.
sámo so sín fru *) den quèdam satira fúre in spréche.

Áber satiram súln uuír fèrnemen (*sic*) día deam. díu dien
poetis ingebliés satirica carmina. Nú fernémen uuáz sí chéde.

*) Hier ist das Pergament abgerissen.

SATIRA IN HONOREM HIMENEI HOS PRAECINIT
UERSUS.

Himenee [chît tiu satira] dú bist tér. dén diu chînt
tero gôto ságent síngenten. [dáz chît quónen ze síngene]
in dien brùte chémanaton (*sic*). únde dén síe chédent sîn
dero sâng cúttenno sún.

[uuánda dú sólih sângere bíst. Tú bist ter
dén uirgilius héizet amorem filium ueneris. Fóné
démó ér chît omnia uincit amor. Tú tùost uuó-
nên dîngolih ze ándermo.]

Tie ríngenten sâmen. [dáz chît quatuor elementa.] duín-
gest tú mít tóugénên bândén. Únde dú stâlist íro únge-
lichen nústâ. mít côtelichemo gehíleiche.

[Dáz chît tú stâlist íro gehíleih mit úngeli-
chemo bände.]

Hérton gestíllest tú diu uuéter. [ih méino gehéi. únde |
4. . . gene.] únde mít tíu gebérhaftôst tu dia uuért.

[Úbe diu hértâ *) ne uuáre. sô ne báre
diu érda.]

Tú gibest tien líchamon líbhafti. Mit líbsamero gezúmfté.
mít téro des cómenes únde dero brùte natura gesíppôt uuírt.

*) Das e in diesem Worte ist aus a corrigirt.

MARTIANI MINEI FELICIS CAPELLAE AFRI
CARTAGINENSIS DE NUPTIIS PHILOLOGIAE
ET MERCURII.

LIB. 1.

Tu, quem psallentem thalamis. quem matre camena
Progenitum perhibent copula sacra deum;
Semina qui arcanis stringens pugnancia uinclis
Complexuque sacro dissona nexa foues;
Namque elementa ligas uicibus mundumque maritas,
Atque auram mentis corporibus socias,
Foedère complacito, sub quo natura iugatur,

Ín únde sia geminne tuõnde. únde tríuua mít minnõn stérchende.

Uuólge nû uuólge dû zímigo hímachare. tû dínero muoter zéizesto bíst. [in papho ciuitate cypri sízzentero. Dáz skínet tir ána. uuánda] dännan bist tu sô únder oûgon brínnende níet. [Fóne dír chád sí. Nate mee uires — thalamos.] Tíh ságent sie géerno síngen diu brúte sáng.

[Apollinis lóbe sáng héizent choreę. quia ipse prae est choris. Er méinet áber hîer epithalamia. dáz chít nuptialia carmina. déro íu síto uuás.]

Táz íst tir gesláht. Sô iz tánnan sí. dáz ter uuíngot tíh fáter íst. [Uuánda uuín mácht kelúste.]

Alde fóne dínero múoter sláhet tíh ána. daz hús ze blúomonne mít | lénziskên blúomon. [die óuh kelúste⁵. réechent.] álde dín múoma gáb tir drí géba.

[die ze mínnesami zihent. íh méino scóni.

únde stímma. únde ^{gebarda} geuuúrfígi.]

Sélbiu diu sángcúten *) díu dero góto gehíleih scáfót. tíu lóbet tíh ze demo héilesode des sánges.

MEDITATIONEM PATRIS FILIUS SCRUTATUR.

Tò íh tíchost [álsó míh tíu satyra lérta] díse uersa sáng fóne himeneo. ne uuéiz [s. uuánda íh peripatheticus pín.] uuáz únchundes fórdérõnde. únde úngéhándelotes,

*) Vor dem t steht noch ein 2tes verkratztes t.

Sexus concilians et sub amore fidem:
O himenee decens, cypridis qui maxima cura es!
Hinc tibi nam flagrans ore cupido micat,
Seu tibi quod bacchus pater est, placuisse choreas,
Cantare ad thalamos seu genetricis habes,
Comere uernificis florentia limina sertis,
Seu consanguineo gratia trina dedit;
Conubium diuum componens calliopea
Carminis auspicio te probat annuere.

Dum crebrius istos hymenaei uersiculos, nescio quid inopinum intactumque moliens, cano, respersum capillis

[Dáz chít ér. uuánda peripathetici ne uuéllen nfehtes quis sín.] Mìn sún ándonde daz mìn gráuua hóubet únde fóne áltre zítigez ze dero curia. kermenon. chindisliche inuuíht-héit. pechám er nír sús chédende. Uuáz sángo íst táz fáter mìn. táz tú sô ferhóleno síngest? [Tú ne ságest uuáz iz sí. dóh tu iz síngest.] Únde dáz tú síngest ér dú ze túron chómêst. nâh témo síte des uuácheren bíscófes. |
6. Nû ne bil iz. núbe ságe uuáz tú líudoest. únde uuára daz sáng hélle.

FATETUR SE NUPTIAS DEORUM PATER MEDITARI.

Ne uuéist tu iz tánne na. chád íh? únde síd tu uuéist taz mára uuérh egeriminon. i. resurrectionum. sólt tu is tánne zuíuelôn?

[Táz íst éin buôh apud grecos kescríbenetz fóne dero apothesia. dáz chít fóne dero deificatione. uuánda iz ságet. uúfo ménnisken ze góten uuérdên.]

Unde ne bechénnest tu dáz íh fóne nuptiis uuile ságen. himeneo díu sáng fóre síngentemo. díu dára zù benéimot sínt? úbe dú áber gnôto fórsçòst úzer uuélero ídun síu ersprúngen sín. Sô ságo íh tir daz spél. léngi ne benéme nír iz. tánnan síu ersprúngen sínt. dáz míh lèrta díu satyra. míh inchúnnde sámó so díu tímberenten náhtlíeht fóne dero uuínterlíchun dúruuacho.

albicantibus uerticem incrementisque lustralibus decuratum nugulas ineptias aggarrire non perferens martianus interuenit, dicens: quid istud mi pater, quod nondum uulgata materie cantare deproperas, et ritu nictantis antistitis, priusquam fores adytumque reseraris gumnologiseis. Quin potius edoce quid apportes, et quorsum praedicta sonuerint, revelato. Ne tu, inquam, desipis, admodumque perspicui operis, egeriminon noscens creperum sapis. Nec liquet himeneo praelibante disposita nuptias resultare? Si uero concepta cuius scaturiginis uena profluxerint properus scrutator inquiris, fabellam tibi, quam olim satyra cominiscens, hiemali peruigilio marcescentes mecum lucernas edocuit, ni prolixitas perculerit, explicabo.

EXEMPLIS CETERORUM DEORUM ET MATRIS IN-
STINCTU CILLENII UELLE UXOREM.]

Suspensio uocis. Tánne únder dien góten iú in állen 7. sint tes himelis uuúrtin héilige gehéliche. únde dánnan uuúrtin édeliu chint. ióh minnesamero néfón himiliskiu manigi.

Et hic. Únde sie síh ál ze sámíne gehálset únde gezúmftet hábetin. só der himil buón hálsen gétân (*sic*) mág sîn.

Et hic. Únde die námohaftesten méist kesáligoti díu gehéihlícha mérunga.

Et hic. Únde dia géba dero uuérhte gelâzena. uuító márti. díu gezúngela ménnisghêit.

Et hic. Únde állero méist tie poetę nâh euagrio fáhende demo citharista. únde nâh témo sôzen gehôse des álten blínden meonii. mít lóbesamero. únde mít mísseliutigero pagina daz ságetin.

Et hic. Únde tie ságetin nieht lieberen uuésen ioui únder dien himeluuúnnon. dânné dia uuíniun.

Et hic. Únde in dés fáhe. díu guíssagiôra fides. | Díu 8. fóne ópfer uuízegungo álte bíscófa. dés ze úrchunde zôh. so uués iuppiter dero líutô fléhôn. in ángisten únde in zuíuelheiten mániges frískinges ne rúochender erzígen hábeti. fóne dero fróuun uuírde dáz geskéhen.

Quum inter deos fierent sacra coniugia, procreationes indeque numerosas, liberique praeclues, ac nepotum dulcium aetherea multitudo, et inter se quodam coelicolarum complexu ac foedere potirentur, presertimque potissimos conubialis bearet adiectio. et id debitum mundo loquax triuiatim dissultaret humanitas et poetae praecipue, euagrium citharistam sequuti, caecutientisque meonii suauiloquam senectutem epica vulgo lyricaque pagina consonarent: nec aliquid dulcius Ioui inter aethereas uoluptates una coniungi loquerentur, hisque accederet promptior fides, quae suadente aruspicio grandaeuos pontifices in testimonium conuocat, quum quid iuppiter hominum uotis trepida curarum ampage suspensis multa implacabilis hostia denegaret, exorata eius matrona pro-

Et hic. Unde so uuáz er frélsíges kespróchen hábeti ze tuónne. dero briuaron scrifte dáz kehálténtero (*sic*). fóné dero chénun hálsenne. ín dés eruuánten uuésen. únde daz ferbieten.

Et hic. Únde níeht éin chád si. dén hímel chúning uuínegernen. núbe daz óuh in múote sijn demo héllegóte, únde demo méregóte. núbe óuh ten uuígcot chélen nâh nerine filia nereí.

Et hic. Sámilíh uuíllo chád si ist óuh ána demo árzatgóte.

Et hic. Únde chád si íóh ten ált cót [saturnum] trú-regen. [s. fóné des súnes áhtungo.] án den sélben rát pe-chéret uuésen. sínero gemálon berecínthia gelúhtero. tíu óuh ops. únde cubele héizet.]

9. *Et hic.* Únde so si chád íanus ter zuihóubito. sáh ío án argionam. déro ín lángeta.

Et hic. Isidem ságeta si échert chélen nâh osiride íro ferlórnén chárle sô hártó. dáz sí nâh ímo feruuuóftiu. síh níomer ne getrôste ín fúnden háben.

[Tóh si ín fóné sínemo brúoder típhone er-slágenen fúnde in memphitica palude. sí ne uuólta síh tóh tés trôsten. dáz sí ín fúnden hábeti.]

Depositio. Fóné démo máre. únde fóné sólén uuíno skéfen dero góto. óuh cillenius níeteg uuórtener. uuánda er íu gnuógen hélfendo íóh sélbo sáh íro állero mín-

uenire, et quicquid ille ex prompta sententia parcarum pugillo asseruant dictauerit, delinitum suadae coniugis amplexibus iussuque remouere. Nec solum superum regem attestabatur uxorium, idque etiam diti propositum, idque portuno certumque esse graduum nerienis nerinae coniugis amore torreri; aesculapio quoque non dispar affectio, similique persuasione transduci ope coniuga cybeleque permulsa moestitissimum seniore deorum; ianusque angionam utraque miratur effigie. Nam reginam tantum marito dependisse memphiticam, ut obsita luctu perpetuo nunquam eum contenta sit inuenire. Hac igitur fama, hisque deorum alternis amoribus motus concitusque cyllenius, simulque quod cunctorum affectiones et thalamos,

neglichen gebiléicha. Kéinota óuh er síh zé gehienne. An dén uuillen bráhta in sín mùoter [maia] dô si in chatta. án der iár úmbe uérte des zodiaci. únder dien ánderen pliadibus. dero sí éiniu íst. [Táz téta si in maio mense. sô iò mercurius mít tero súnnùn dara | chúmet.] ángestendiu. 10. [daz er áne chínt uuás.] Tárumbé. méist. táz sín lichamo án demo ríngenne. únde án dien émizelóuften geuópter. mít chniurigen ármin. áfter déro púrlíchi. iúnclichero stárchi in gomelíchero fólle lídi skéin. Únde in síne bártenten híefelin ne líezen áne míchelen huòh ueneris. sámo dáhten gán. únde ánderes unár nácheten. échert tie áhsela mít temo mántelline bédecchen (*sic*). [álsa die palestrite gíengen.] Fóne díu uuás rédolih táz er gehíen uuólta.

DUBITARE EUM QUAM PRE CETERIS SIBI ELIGAT.

Tó dáhta er in állen sínt lánge tráhdónde. álsa is túrst uuás. uuélicha er némen máhti. náh téro geríste sínero bíderbi. Hártó géno uuólta er sophiam. [dáz chít sapientiam.] uuánda sí uuízzig únde héilig | íst. únde un-11. geuúártósta íst, ioh skónista íst, únder állen mágeden. [dáz chít állen uirtutibus.] Uuánda si áber gesóuga uuás íro suéster [mineruē. dáz chít tero immortalis.] únde si

dum paret pluribus, conspicatur, uxorem ducere instituit. In quam sententiam mater illum anxia cum annua peragracione zodiaci in pliadum numero salutaret, impulerat, presertimque, quod palaestra crebrisque discursibus exercitum corpus, lacertosis in iuuenilis roboris excellentiam toris, uirili quadam amplitudine renidebat. Ac iam pubescentes genae seminudum eum incedere, clamideque indutum parua inuelatumque caetera humerorum cacumen obnubere sine magno risu cypridis non sinebant. Rationabili igitur proposito constituit pellere caelibatum. Itaque pro industriae dignitate, quam conueniret accipere, cuncta merito longae deliberationis alternat. Sophia ipse miro quidem cupiebat ardore quod prudens sanctaque sit intemeratiorque cunctis pulcriorque uirginibus; sed quod sororis eius collectanea et indiscreto

iro lieba uuás in ungeskêidenero mínno. ióh sie sámint sólton mágede sín. pediu ne uuólta er sia mít iro ungemôte némen.

Sámolih scóni. únde sámó liebsam frólutti getéta in óuh ze mantice húgen. [dáz chít ze diuinatione.] Íro geédele uuánda sí diu áltesta tóhter íst prouidentie. únde der fúredáhtigo sín iro únbetrogenun fruôti geliebta ímo sia. Sí uuás áber dô iú. íh uuáno fóre míchelero uuínergerni iro dánches zú fáhendø. ze demo iúngen apolline gehiet. [Uuánda diuinatione íst iò diuini.]

Sò uuólta er dóh to' gérno [psichen] dia tóhter solis únde endelichie. [dáz chít absolute perfectionis.] uuánda sí unméz scóne uuás. únde gezógen mít míchelèn ruôchon dero góto.]

12. DE UIRTUTIBUS ANIMAE. QUAM ADAMAUIT.

Álso dár ána skêin. dáz iro dia góta. in iro sélbero gebúrte táge. [íh méino án démo sí gebórn uuárd.] ze góuuo geládete. míchela gíba gáben.

Jouis gáb iro úfen iro hóubet táz diadema. dáz er sínero geéretostàn tóhter ęternitati ába nám.

[Uuánda fóne ęterna dei sapientia. íst anime sempiternitas kelázen.]

amica foedere uideretur perindeque ad innubas ipsa quoque transisse, eam in palladis iniuriam non placuit coaptari. Non dispar illum formae desiderabilis grataque luculentas in manticeu quoque succenderat. Nam et nobilitas generis illam, quippe pronœa maior est filiarum, et praeuidum perspicacis prudentiae commendabat. Sed ipsis diebus forte immensi amoris impatientia ultro iuuenem consecuta apollini fuerat copulata.

Uoluit saltem endilichiae ac solis filiam postulare, quod speciosa quam maxime magna deorum sit educata cura. Nam ipsi psichae natali die dii ad conuiuium corrogati multa contulerant. Iupiter quippe diadema, quod aeternitati, filiae honoratiori, detraxerat, capiti eius appo-

Sin uuírten gáb iro. iro uáhs uuíttun. án dero díu
ida gleíz lúttres cóldes.

[Ratio animę. dáz íst tíu uuítta mít téro
crines uirtutum zesámíne gechnúpfet uuérdent.]

Jóh minerua díu máged. cáreta daz mágeti mít iro smoc-
chen. ábagenómenero spénelun. únde mít iro púrpurínen
gúrtele. fiure gelíchemo. únde mít témo béndele iro uuíhun.
únde iro fruôtun brúste.

[Só gezímit animę. dáz sí íntima sí sapien-
tíę. únde mít caritatę sí gegúrtet. mít temperantia
beduúngen.] |

Apollo zéigota iro óuh mít sínero uuízíglíhùn gértó. día 13.
er íô lôrboumína tréget. álle fógelrártá. álle blígscúzza. íóh
sélben díe hímféerte. únde dero stérnôn. fóné díen er díu
uuízegtúom nímet.

[Der lôrboum hábet tía natura. úbe sín ást
úfen sláfenten mán geléget uuírt. táz ímo uuár
tróumet. Pedíu íst er appollíní geéíchet. tér ál-
tero líuto uuízego uuás.]

Áber anię [dáz chít reçognítio] gáb iro uuíllígo dén spíe-
gel. dén óuh iro ze gíbo gáb sapientia. únde ín iro gíbo
hús kestálta. dáz sí dár ínne síh pechénnende. [íh méino
dés. táz sí çelestis íst.] uuídere gesínpen chúnne ze iro
ánagenne.

Uulcanus ter smíd zúnselota iro fiur dáz níó er-

suit. Iuno quoque ex purgatoris auri splendente uena
addiderat crinibus sociale uinculum. Tritona etiam interula
resoluto ricinio, strophioque instar flammaram e cocco at-
que ipso sacri pectoris ac prudentis amiculo uirginem uirgo
contexit. Delius quoque, ut ramale laureum gestitat, di-
uinatrice eadem coniecturalique uirga uolucres illi ac ful-
gurum iactus ac ipsius meatus caeli siderumque monstra-
bat. Uraniae autem praenitens speculum, quod inter
donaria eius adytis sophia defixerat, quo se recognoscens
etiam originem uellet exquirere, clementi benignitate lar-
gita est. Lemnius quoque faber insopibilis illi perennitatis

lösken ne mág. dáz sla in dero náht finsteri bechlépfet
ne uuúrte.

[Uuánda dero sêlo liehtet naturale ingenium,
dáz nú hîer lemnius bezéichenet.]

DE ILLECEBRIS EIUSDEM.

14. Aber álle lúchedâ bôt íro uenus ze állen íro úzeren
fînf sînnen. | Sî lërta sia mît sálbø bestríchena. únde mît
plúomon gezierta. in stángsúozi gehéfenot. únde gemám-
mentsámot uuérden. Únde sùozta sî íro mît hónange.
Únde rîet sî íro gîien ze gólde. únde ze állen uuîbzîerdon.
únde mît tien ál úmbe núsket uuérden. únde in gîredo
uuésen hóhero êron. Únde in résti lígentemo mágetine
téta si prúnnôda. únde chlîngelôda. dânnân sî inslibêfe
(sic). Nôh tånne. nîo si nehéinest ne dârbeti lúchedon.
únde lústsami. crúozta sî sia chúzelongo án dero níderun
stéte, ze nítegi.

Áber sélber íro suôcho. gáb íro rêituúagen. mît tráten
réderen. úfen dêmo sî spuôtigo fáren máhti.

[Uuánda íro uuíllo uuírt spuôtigo gezúcchet.

èina uuíla ad çelestia. ánder uuíla ad terrestria.]

Dia snélli gáb er íro. dôh sia dea memoria mît cúldinen
drúhen héftendo suárti.

[uuánda daz anima in múot kenímet. táz
kebíndet. únde gestátet memoria. filo tíurlichó.]

igniculos, ne caligantibus tenebris nocteque caeca oppri-
meretur, incendit. Omnes uero illecebras circa sensus
cunctos apposuit aphrodite. Nam et unguentis oblitam,
floribusque redimitam, halatu pasci fouerique docuerat, et
melle permulserat, et auro atque monilibus inhiare, mem-
braque uinciri honorationis celsae affectatione persuade-
rat. Tunc crepitacula tinnitusque, quis infanti somnium
duceret, adhibebat quiescenti. Preterea, ne ullum tem-
pus sine illecebris oblectamentisque decurreret, pruritus
subscalpentem circa ima corporis apposuerat uolupta-
tem. Sed uehiculum ei atque uolatiles rotas, quis mira
posset uelocitate discurrere, tradiderat ipse cyllenius; licet
eam auri compedibus illigatam memoria praegrauauerit.

HUIUS QUOQUE AMORIBUS ILLUM FRUSTRARI. |

Sús keúfota ðernun. únde sús rícha. únde gezierta 15. mít himelískan gébon geuúnne géрно cillenius. tó er énero nehéina geuúinnen ne muósa.

Áber uirtus tíu ódeuúano mít ímo dô unás. ságeta ímo sámó so uuéinondu. sía fóne íro geskéidena únde gezúhta. íoh keállendota in des skiezenten. únde fliegenten gótes keuuált cupidinis. fásto uuésen fóne ímo gebúndena.

[Uuánda álso sélbér martianus in sínero rethorica chít. facundia ne mág sín mít libidine. únde mít intemperantia coitus.]

Só er dô sínes cnóto geáhtoten lózes. án demo gebileiche sús petrógen uuárd. nóh in die zárta álle ne ferfiengen. nóh ímo dára náh nehéiniu ne bechám díu ioui ze snórun gerísti. dô scúnta in uirtus. nóh tó darúmbe gnótor ze áhtonne. Únde áne des | brúoder rât chád sí in dáz ne 16. súln áhton. nóh nehéina muóza sín síh fóne ímo bore féro ze skéidenne. síd er in hérébergónten sámint ímo an demo zodiaco. ze éinemo mánode fúreréison ne láze.

[Uuánda stella mercurii ne gát nehéinest pórféro nóh porlango fóre dero súnnun.]

His igitur psichen opimam superis ditemque muneribus, atque multa caelestium collatione decoratam, in connubium arcas superiorum cassus optabat. Sed eam uirtus, ut adhaerebat forte cyllenio, paene lacrimans nunciauit, in potentiam pharetrati uolitantisque superi de sua societate correptam captiuamque adamantinis nexibus detineri. Super his igitur uirginum thalamis, dum eum deliberatae sortis blandimenta frustrantur, nec facile quaequam praeterea, quae congrua parilitate tonantis nurus deligeretur, occurrit, amplius deliberandum suggerit uirtus. Neque eum sine appollinis consilio quicquam debere decernere, aut fas ab eius congressibus aberrare; quum zodiaca eum hospitia praemetantem nunquam abesse menstrua praecursione per-

Tò uuárd kespróchen so *) uuár er uuerlte uuáre. dáz man dára ze ímo fuôre.

PITHEUS A FRATRE PER DIUERSA REQUIRITUR.

Únde dô gáb er uirtuti áfter sínemo site sína flúge gértá. [íh méino caduceum.] dáz si ímo gefólgen máhti. únde ében spùotigo eruuállon die tóugenen. únde die gesuásen stéte. des hímelis únde dero uuérte. únde sin sélbes fúozen téta er ána síne gefiderten sústelara.

[Petasum héizent greci singulariter alatum calciamentum mercurii úmbe dia spùot sínes stérnen. Áber sín uirga héizet latine caduceus. uuánda si getùot lites cadere. Táz íst tíu ríhti des kechóses. mít téro der strít ferzórñ uuírt.]]

17. Tò suóhton sie in gnáto. in állen sínen chílechon. dár er chrúmbiu ántuuúrte gáb. álde dár frískungen írslágenen. tíe in hérderen uuízegoton mít natúrlichen ságon. únde dár er guón uuas. uuílon fermíden díu uuízegtuom, uuílon óuh ántuuúrte gében.

Áber dien chílichon íoh tíen hólen óde stánden. ne uuárd sín nóh tes sínes tár mer fúnden. áne dúrriu lórbleter. únde die errózetten uuitta. díe náb sibilla in íro hóle ze cumis. míleuua únde uuórmmélo frézen hábeton.

*) so ist radirt.

mitteret. Igitur constitutum, ubicunque locorum frater esset, adiretur. Ac tunc uolatilem uirgam, uti secum mundi penita permeare aethereosque recessus irrumpere parili uelocitate posset, uirtuti de more permittit; ipse pedibus talaria nectit aurea, et nunc in fanis, quibus aut uaticinia obliquis fundebantur ambagibus, aut denunciata pecudum caede fissiculatis extorum prosiciis uiscera loquebantur, quibusque sortitus excedere, uel logia personare, sagaci eum inuestigatione disquirunt. Sed his adytorum fastigiis specubusque uiduatis, absque lauri arentis paucis admodum foliis uittisque semiuulsis, quas in cumano antro post sibyllam tinearum morsus cariesque carpebant, nihil eius potuit in-

Jóh áfter dero uuítun lúfte súohton sie in íngemeítun. dár er ána geuón uuás ze sképfenne. [dáz chít ze skéidenne.] die férté dero fógelo. [uuáz tíu bezéichenen.] únde dero síngenton rártá. únde díe héilesoda dero in ríhte fúre síh flíegenton. | [Fóne díu ne fúnden sie in dár.] uuánda 18. er íu fórn urdruzze uuórtener dero frískingo bluótes héizen ne geuúerdeta pithius ter augur.

[Uuánda pitho chít grece interrogo. bedíu hiez er pithius. Ín frágeton sie alle sámó so prophetam.]

Sie súohton óuh in elicone [monte archadię.] únde in delo insula súohton in. únde in licío. [sínero chílechun. díu dár ze delo uuás..]

Áber in súmelichen díen stéten fúnden sie. álte lór bouma. únde dúrriu ébeuue. in súmelichen fúnden sie sínen uuórmazigen dísg. únde fóre álti fernúlite ástericha. [álde sô súmeliche chédent kerúmfene scúha.] únde fertíligota gehúht tero uuízigtuommo.

Tóh tó ságeta ín fama. dáz er ze parnaso uuáre. dóh in ándere ságetín dánnan gefáren uuésen ze éinemo ándermo sínemo gesuásen bérge in india. [dér nisa héizet.] únde ío mít uuólchene bedáhtemo. Tóh chà|men sie ze 19. díen gesuásen stéten. únde ze díen gespráchen lúcheren cirre.

[Cirra íst éin búrg epíri. in focidis campis.

ueniri. Per aereos etiam tractus, quibus formare solitus et uolucrum diuersos meatus, et oscinum linguas, et praepetis omina pennae, frustra incassumque disquiritur. Iam pridem quippe offensus contamine monendorum, dedignabatur augur pythius nuncupari. Item eum in heliconae, delon, liciumque sectantur. Sed alibi lauros primores arentesque hederas, alibi cariantem tripodem crepidasque situ murcidas praesagiorumque interlitam memoriam reppererunt. Tandem fama nunciante cognoscunt, quod phoebo gaudet parnasia rupes; licet inde quoque ad indici montis secretum obumbratumque scopulum nube perpetua posterius migrasse perhibebant, tamen cirrheos tunc recessus, et sacrati specus loquacia antra conueniunt.

dáz chit in dien gefilden. dár focenses kesézene sint. Alde er neimet parnasum montem. der zuô ékka hábet cyrram únde nisam.]

IN ANTRO APOLLINIS OMNIUM MORTALIUM FORTUNAS ASSISTERE ET NEMUS EIUS CAELESTEM ARMONIAM RESONARE.

Tár stuônt úmberinget ál dáz fo zito uuárd. álde uuírdet. únde díe uuílsalda állero búrgô. állero díetô. állero chúningo. állero kútô. Súmeliche irlítenero íro férte uuárun íu in flúhte. Súmeliche stuônden nóh tó ze gágen-uúerti. So slúngen zú ándere. Súmelicên ingieng tíu ín benómena lángseini. sámio so iz éin rúclih tóum uuáre.

[Álso die in rúcches uuís zegánt. tie sár erstérbent sô sie gebórn uuérdent.]

20. Únder dísen séltsaninôn. únde sús ketanen férten | dero uuílsaldon. óuh temo uuínde díezentemo. bóumen uuágoten. scál dár lútreiste sáng. fóne gehéllemo á Anastôze des uuíndes.

[Tes uuíndes á Anastôz kemétemêta den dôz. ze súozemo sánge.]

Uuánda die oberôsten uuípfela dero hôhestôn bóumo. fér-rôst keráhte. die súngen chlêinost. Táz áber in níderen ésten dero érdo síh náhta. dáz lútta geróbo. Áber die

Illic autem circumstabat in ordinem quicquid imminet saeculorum. fortune urbium nationumque omnium, regum ac totius populi uidebantur. Aliae transacti cursus emenso fugientes consistebant. Aliae sub conspectu, adueniebantque quam plures, atque ita nonnullis eminus uanescebat desperata prolixitas, ut uelut fumidae caligationis incredibilis haberetur aura. Inter haec mira spectacula fortunarumque cursus, motus nemorum etiam susurrantibus flabris, canora modulatio melico quodam crepitabat appulsu. Nam eminentiora prolixarum arborum culmina perindeque distenta acuto sonitu resultabant. Quicquid uero terrae confine ac propinquum ramis acclinibus fuerat, grauitas

nittiná dero bóumo. die gehúllen an íro fúoginon áfter disen guissen gerétedon. íh méino in zuúaltên lúton. únde des háiben íoh tes tritten déiles úbersláhentên lúton. sámó uuóla óuh in úberáhtoden gerétedon. doh semitonia dar úndere lúttin.

Sò geskáh. táz ter uuáld álla ghélli únde sélbez taz himelsáng. án sínero níumon kefélligî geanteroti. |

Cillenio daz állez récchentemo. géiscota uirtus. óuh²¹. himeliske spéras ze sámelichero uuis. in éin-héllen. álde únéinên gehéllen.

[Die éinlütig sint. táz chît unisonę. álsó ueneris stella íst. únde mercurii. die tuónt concentum. die éinlütig ne sint núbe dispaes. álsó die ándere sint. íh méino. lunę. solis. martis. iouis et saturni. stelle die tuónt succentum. Dáz lèret macrobius in somnio scipionis.]

Únde nehéin uuúnder. uuésen [ságeta er íro.] dáz apollinis uuáld ze sò geuúissero rártó geuúérbet uuáre. síd er óuh án dero súnnun die himel spéras kerérte. Únde er bedíu dár genámót sí níuuer. híer góldfáhser.

[Uuánda an hímele chúmet tágeliches tíu súnna níuuiu. áber demo uuálde gíbet íro skímo góldfáreuua.]

Mit réhte hábet sol dén námen. uuánda sín scóna hóubet.

rauca quatiebat. At media ratis per annexa succentibus duplis, ac sesquialteris, nec non etiam sesquitertiis, octauis etiam sine discretionem iuncturis; licet interuenirent limmata, concinebant. Ita fiebat, ut nemus illud armoniam totam superumque carmen modulationum congruentia personaret. Quod quidem exponente cyllenio uirtus edidicit, etiam in coelo orbes parili ratione aut concentus edere, aut succentibus conuenire.

Nec mirum, quod apollinis sylua ita rata modificatione congrueret, quum coeli quoque orbes idem delius moduletur in sole; hincque est, quod ille phoebus, et hic uocitetur auricomus. Nam solis augustum caput radiis

fóllez ióh úmberíngtez furínero skímon síh kelichez má-
chot kúldinemo fáhse. in rôtero skéitelium.

Hínnan héizet er scúzzo. únde uuúntmachíg. uuánda
22. er | ána geskíneniu díg. mít tien skímon dúrh kán mág.

SEPTEM PLANETAS PROPTER LUBRICUM MEATUM AMNES UOCAT.

Áne daz óngta er íro. fóne hímele rínnente áhá. tíe
sie sólton úber fáren sô er chád. dáz sie ze démo góte
chámin. déu sie suôhton. Áber filo úngelichiu uuáren díu
uuázer déro sélbon áhôn.

Tiu êrista áha. díu uuíttesten únde léngesten úmbe-
suéift téta. díu uuás in íro rúnso pláuuii. únde nébulgiu.
únde lázota. cháltiu in íro trágun férté.

[Tiu fárt íst saturni.]

Ínnôr rán éin ánderiu. míliche únde uuízemo uuétere
gelichiu. álemámmendo. únde álegemáhsamo fárendiu. díu
fuôrta sámó so sílberíne úndá.

[Dáz íst circulus iouis.] |

23. Áber díu drítta uuás filo rôtt. únde in sô hírlíchemo
scúze uuáren íro férté. dáz si fóre gáhi pláchesonde. in
únhírmígero spûote síh suébelgiu dráta.

[Dáz

perfusum circumactumque flammantibus uelut auratam
caesariem rutili uerticis imitatur. Hinc quoque sagittarius,
hinc quoque uulniferus, quod possit radiorum iaculis icta
penetrare. Demonstrabat praeterea cyllenius uirtuti amnes
quosdam caelitus defluentes, quos transeundos esse perhi-
bebat, ut ad eum ipsum, quem reperire curae est, perue-
nirent. Uerum eosdem amnes diuersicolor fluentorum
discrepantium unda raptabat. Quippe primus diffusioris
ac proxi ambitus gurgis liuentis aquae uolumine nebu-
loso, atque algidis admodum pigrisque cursibus hesitabat.
Interius lactis instar alius candidaeque lucis mitis per omnia
quietusque motu undas uoluebat argenteas. Tertius uero
minio rubeoque igne rutilantes, festinataque rapiditate prae-
cipites, fragososque cursus anhela sulphureus celeritate tor-
quebat.

[Dáz íst circulus martis.]

Tiu dára nâh rân. díu uuás cöldfáro. únde skímbare. únde in blicfárenuemo fiure rútemhafte. Áber díen ánderen ahôn úmbe síh rínnenten. geléta sí mît íro gíezôn únder sie gemístên. día métemscast tíu dára zû gelámf.

[Uuánda díu súnna gât únder mîttên díen planetis. únde gescáfot ín íro fárt. Fóne íro chréfte uuérdent sie retrogade. anumalę. stationarię.]

Áber innôr rân. díu lúterora uuás tánne electrum.

[Táz íst circulus ueneris. Sô góld únde sílber zesámíne gerennet uuírt. táz íst electrum. dáz héizet in uuálescon smaldum. óuh uuírt in érdo fúnden sô man ságet natúrlíh electrum.]

Tés uuázeres kérota díu mánígi dero uuílosáldon. díu íñ demo hóle stuónt. Súme|liche lústa íro stánches. súmeliche 24. dero mámmendun úndo sánges. únde gnuóge getrúnchin gerno sô suózes uuázeres. Únde uuâren díe síh uuólton gerno mite gebáhet. únde gebádot uuérden. únde dar ín serícchen.

[Táz uuás ál fóne díu. dáz sie síh uuándon fóne stella ueneris háben uoluptatem. álsó sie óuh uuándon día sêla síh háben fóne dero súnnun. únde den lichamon fóne demo mánen. únde blúot fóne marte.gespráchi fóne mercurio. héili fóne ioue. lázi fóne saturno.]

quebat. Qui hunc sequebatur auratus ac fulgidus, et flammis coruscantibus rutilans, sed diuersitate fluminum utrinque coniunctus, quibusdam riulis intermixtis quantum pensabat, moderatione temperabat. Verum interior ille electro purior resplendebat amnis, quem praeter caeteros fortunarum ille consistens populus appetebat; quarum alias eius odor et halatus illexerat, alias lenis undae canori permulsere modulatus. Gustum autem haustumque quam plures ex eodem dulcissimo gurgite sitiebant. Nec deerant, qui eadem foueri abluique lymphâ ac se in illam iacere cupie-

Áno ðle rúnna zuó tonðr ónlengerun in íro sérte. in éngen biugon. únde in lúzzelmo úmbesuéifte.

[Táz sínt tíe circuli mercurii únde lunę.]

Téro ío uuéderiu uuás kefáreuuet nâh tien ánderen. áster íro íogelíhero náhi. únde hártó geuuéhselotju fóné íro mískelungo. hábeta sí lúzzel éigenes kesmágmen. Uuánda éiniu gáhota uuílon. uuílon gestúlta sí. uuílon eruúánt sí.

25. [Álso nuír sêhen in coelo ðie pla|netas inę-
quales. stationarias. retrogradas.]

Ánderiu fuórta sámo so ánagenne dero názi. únde in chrúm-
ben chêren scránchelondiú. féimda sí sâmen álles sóuues.

[Tes mánen tóu íst ánagenne únde sámo.
sáphes únde márges]

IN HIS SEPTEM AMNIBUS FORTUNAS HOMINUM QUATI.

Sús mísefáreuue áhá. úmbegríffen ze érist. mít
chréftigên biugôn. álle ðie uuílsalda ðero uuérhte. íoh
tero ðíetð.

[Uuáz mág in uuérelte sín. íz ne uuérde úm-
befángen mít tien ríngen dero planetarum.]

Tára nâh kesuárb íogelíche [fortunas]. tíu mísselícha. únde
díu chréftiga dráti dero sélbon uuázero. únde fuórta sie
ze tále. mít káhen uuándôn.

bant. Praeterea duo restrictiores ac sinu ambituque paruo raptabuntur interius; quorum uterque pro aliorum uicinia et confinio coloratus, exiguum proprii saporis haustum multa mutabilis ammixture traxerat. Naui alter nimia celeritate festinus, ac plerumque consistens relabensque ferebatur. Alius uero quandam undarum originem gestans, flexuosisque anfractibus errabundus spumabat cunctis seminibus fluentorum.

Hi igitur cursus discoloris amnes praedictas rerum nationumque fortunas immensis primo sinibus ambiebant. Tunc diuersa undarum uiolensque rapiditas fingulas quasque peruadens, improuisa ui per decliuis aluei praecipites lapsus rapidis turbinibus pertrahebat, ita ut alius easdem

[fóne in uirt tero ménniskon lib pestúrzet
sò mathematici uuáment.]

Sò dráto dáz sie ióh kebólót uuúrtín úzer éinemo in daz
ánder. Únde día éin áha | lángo múhendo ferchnisti. án 26.
deriu úz uuúrfe. álde besóufti.

[Uuánda uuílon eruúêtet mán úzer sínero
nôte. uuílon liget er darinne.]

Tiu róta [martis.] únde díu pláuuu [saturni] ne genámen
síc dóh níeht álle. Uuílon uuás taz tíu únda dero uuí-
zun [iouis] áhò. káhes túnses síe ána uuért frámbáro
fuórta. Únde úf inóbenábtíga uuéllun erháuenec. uuárf
sí sie in dia blúot fáreuuun zéssa [martis.]. álde gáb
sie dero bláuuun áhò [saturni]. ze ferslindenne in bárze-
gemo slúche.

In sús hért uuíhseligero mískelungo dero áhòn. uuárd
keuuérfòt tíu mánigi dero zuífelsáldon. Noh tíu ne uuárd
fúnden. díu álles ánablastes fermiten uuáre. únde erlázen
áalles uuáges.

[Uuér íst sò sálig táz er in uuérkte áne ár-
beite sí?] |

Tánne áber éiniu uirtus cillenio fólgendiu páldo dar-27.
ána fuóre. dò ne máhton sie stá álle níder ferstózen.

plerumque alteri transfunderet fluuio, et quam ille exer-
citam longa collisione uexauerat, alter aut ripae redderet,
aut amne mersaret. Non tamen fortunas omnes illi san-
guineos aut caeruleos inuolutas gurgites rapiebant. Plerum-
que illius lactei praenitens unda repente correptas eminent-
tis tractus uertice subuehebat. Aliquando etiam sublimatas
atque fluctu elatiore suspensas in illum cruentae similitu-
dinis reiiciebat aestum, aut in torrentem liuidum uorandas
hiatu picco dispuebat. Alterna igitur permixtione fluui-
orum ille fortunarum populus agebatur. Neque enim ulla
prorsus erat, quae ab omni immunis incursu cunctorum
esset gurgite feriata.

Denique uirtus sequuta cyllenium dum sola cun-
ctos interrite transmearet, licet eam magno fragore col-

tóh sie sia gnuoðge mit michelmo bróchesóde ána stó-
zendo chnistín.

[Táz íst fóne diu uuánda sapientes ne úber-
uuíndet nehém aduersitas tóh si sie múhe.]

**ULTRA FLUMINA INVENTUM APOLLINEM. ET
EUM VICISSIM URNAS QUATUOR TEMPORUM
APERIRE.**

Tóh tó cháma cillenius mit uirtute úber diu uuázer.
diu sie áber ze ánderen apollinis spíegulen léiton. Únde
dár sáhen sie latone filium púrlícho in hóhemo chúning-
stuóle sízzenten. únde fóre ímo. bedáhtiu fier. éimberiu.
únde díu. hértón indúon. únde éinzen darín sêhen.

[Uuér betúot tie zíte. únde uuér indúot sie
áne diu súnna?]

Tíu uuáren. mísselíches píldes. únde mísselíches kezíuges. |
28. Éinez uuás só. man iz uuízen máhta ísenín. ánderiz
sílberín. daz trítta plín. daz fierda daz ímo náhesta uuás.
kelih temo gláseuuáreuuen. mére. Sámen únde máchunga
állero díngo uuáren dar ínne.

[Uuátman cháman álle sácha. úbe diu únge-
ríchi dero zito sie ne réhti?]

Úzer demo íseninen éimberíne [daz ten súmer bezéichenet.]
slúog taz héiza fiur. kehóletez úzer díen zínselóden sélbero
dero scádeli.

liserint, tamen opprimere non quiverunt. Tandem trans
fluuios, qui ad quoddam phoebi spectaculum ferebantur, cum
virtute mercurius constiterunt. Ac tunc latoium conspicati
edito considentem arduoque suggestu, atque in conspectu
quatuor urnulas adopertas vicissim atque alternis inspectio-
nibus enudare, quae diuersa specie metallisque formatae.
Nam una ex ferro, quantum conici potuit, duriore; alia
ex argenti fulgentiore materie; tertia liuentis plumbi fusili
robore uidebatur; at uero propior deo perlucens uitri
salo renidebat. Singulae autem rerum quaedam semina
elementaque gestabant. Nam flamma flagrantior, et ab
ipsis kacaumenis exantlata (i. exhausta) fomitibus ex ferri
praedicta anhelabat urna, quae tamen uertex mulciferi di-

[Uuánda in súmer scádôt ófto díu hízza.]

Táz éimberi híez chráft uulcani.

[Ér ist muleiens ferrum. dáz chít er uuilchet taz ísen mít temo fiure.]

Táz sélberina [daz ten lénzen bezéichenet.] taz máchota skímbára héiteri. únde gléiz álso in lénziskemo uuétere.

Taz híezen sie iouis láhter.

[Uuánda demo ist taz uuéter gelih in lenzen.]

Taz plína éimberi. [daz ten uuínter bezéichenet.] taz uuás fól úngeuuíteris. únde fróstes únde ríson.

Táz híez zâla álde suíd saturni.

[Uuánda uuínter íst álles tínges suéendi.]

Áber dáz temo mére gelih uuás. [únde den hérbest 28. bezéichenet.] únde ze apollinis zeséuuun (*sic*) stúont. taz uuás fól álles lúftliches sâmen.

Táz híezen sie iunonis túlten.

EX URNIS SALUTEM AUT PESTEM EMITTE.

Úzer díen nám hérton apollo. sô filo is enúocta ze díen benéimden. díu er túon uuólta. Uuánda sô ófto er hóldero uuérhte gáb. ze líbe zihendi uuéter. sô hábeta er guáda getémperot zâ demo lúftsâmen den er scángta. úzer demo sílberuáze. Sô er áber uuélícha súht scúldigen mén-

cebatur. Alia etiam, quae fuerat ex argenti materie, praeferebat serena fulgentia, et uernantis caeli temperie renidebat; hanc dicebant risum iouis. Illa uero metalli grauioris plena undosae hyemis atque algidi rigoris, nec non etiam pruinarum; haec saturni uocabatur exitium. At uero sali resplendentis, atque ad ipsius dei dexteram sita, aeris totius seminibus erat referta; hanc iunonis ubera memorabant.

Ex his igitur urnis deus alternatim, quantum dispositis sat erat, hauriebat. Nam quoties orbi complacito uitalis spiritus salubres ministrabat auras, ex illa argenti clementia aeris hausti permiscens semina temperabat. Quum uero pestem diram commeritis mortalibus minaba-

niskon drólleho benēimda. sô miskelôta er hélz fiur. zû dero lúfte. [ih méino pligfiur.] álde ábeláges fróstes uué-uuun. únde frámeta síu an dia scúldigum uuérlt. |

30. Fóne dero temperátun. únde dánnan méist kemánetiu. daz sí in sáh miskelon béilesama lúft. spráh uirtus tisen chriechisken uers. tes plinden meonii. mercurio den ló-bentemo.

sol auricomus pestis nebulam resolvit.
Phoebos crisocomes limu nephelem aporiki.

Tánnan chád mercurius. síh óuh múgen súhte búozen. úbe ímo dar úmbe dígí chámín. sie sól man ío dóh [chád er] íehen úndertáne uuésen apollini. mít scítion spílentemo. únde geziertemo mít láurinen hóubet péndelen. únde mít hálemo íoh réidemo fáhse.

QUAM HONORIFICE SUSCEPTUS SIT MAIUGENA.

Sô sie sús chôsonte pithius férrenan gesáh chómen. únde er sár bechnáta. [uuánda er uuízego uuás.] uuáz íro fárt méinda. do stúnt (*sic*) er sélbo úf gágen in. únde híez ín síne musas fúrlóufendo begágenen. Únde dóh tie mercurio ze dieneste gágene ílin. dóh líufen sie sámaso gemézenèn stépfen.

[álsó óuh an íro níumôn guíssiú máza íst.] |

31. Únde demo brúoder zû ze ímo gesáztemo. únde sínes

tur, aeris similiter anhelos ignes, aut torpentis frigoris uenena miscebat, et in affligendum meare cogebat orbem. Tali dei temperamento uirtus admonita, magisque, quum eum salutaris auras miscere conspiceret, caeci poetae graium uersum mercurio comprobante commemorat: phoebos crisocomes limu nephelem aporiki. Ex quo pestem fugari posse mercurius, si uoces primae uestigiis eius accederent, admonebat. Subdendae tamen clario fidibus personanti, atque inter sarta laurigera infularum lubrico implexoque crine redimito. Talia conserentes ut procul pithius aduentare conspexit, causamque aduentus primis aspectibus recognouit, throno quo insidebat exurgens, musas iussit occurrere. Quae licet in maiugena officium prope fari uiderentur satis, tamen incessibus mouebantur. Ac

uuérches ze gehélfen genómenemo. [ih méino ùz kébendo. dáz in díen éimberínen uuás.] fúrc fieng er sús mít imo rédondo.

CUI EUM OPORTEAT NUBERE FRATER INSINUAT.

Ménniscon chúnne [chít apollo] daz tero uuárheite zuifel getúot sórgen. únde dáz únguissiu gedíngi múhet. táz frágee únsíh cóla. dánnan sín mùot uuánchôe. álde sín lôz ze únchunde zihe. in gnôten díngen. únde únguissen. Úns íst áber klázen fóre uuízen díu díng. Táze tie góta uuéllen. des ne íst nehéin tuála. So uuío dero fersnúortôn man ne dúrfe múotôn. úbe er ánderes uuíle. dánne so is nôt íst.

[Prouidentia dei ne lázet ánder geskéhen.

áne dáz sí benéimet hábet.]

Nú uuíle dú háben mínen rát. uuánda díe nóh tîn uuílle ne bechám. Sô sólt tú nú. únde ío háben mína hélfa. Únde míne ráta getúont tíe | múotrâuuu. 32.

[Tíz íst der tóugeno ánafáng. tér in rhetorica héizet insinuatio. dér dáz ánterôt. táze mán in den búosen slóufet.]

PRECONIA EIUS QUAM SUADET DUCERE.

Eín uuíse díerna íst. édelis kesláhtis. chúndiu díen

tunc germano in participatum operis cōsessusque suscepto prior orsus est phoebus:

Anxiâ eum trepidis nutat sententia rebus,
 Fluctuat incertis aut sors ignota futuris,
 Consultat mortale genus, quodque indaga ueri
 Cura facit dubium, uel spes incerta fatigat.
 At praescire deis uacuum est, cunctatio nulla est,
 Quod superi uoluerit, licet de pectore fixis
 Praeoptare caret, si quod placet, atque necesse est.
 Sed tibi quod nondum uenit mansura uoluntas,
 Consilium uis ferre meum; sic semper ab omni
 Uelle capis socium, faciunt atque addita mentem.
 Est igitur prisca generis doctissima uirgo,

ze parnaso gesézenen [músts únde poetis]. Téro hímeliskiu d'ing indán sínt. Téro nehéiniu slóz ferstán ne múgen díe héllelichen tóugenina. nóh tie fiurinen blíccha ferbérgen ne múgen iouis uuillen. Pechénnendiu uuíolih únder uuàzere sí. des méres sún nereus. Tíu óuh tíne férte uuèiz [mercuri]. áfter dínero brùodero ríchen. [martis únde apolinis. Sí bechénnuet tíh únder díen planetis.] uuácheriu. Túr'h crúndende tóugeniu d'ing m'it m'íchelen árbeiten.

[Uuáz ne hínder stát ratio. uuáz irdríuzet sia ze irríngenne?]

Tíu íoh hína fúre chán uuízen ál daz chúmftiga d'ing. táz tíen góten gelázen íst. Jóh án úns cóten hábet sí geuuált. 33. únsíh tuúingende | ze íro gebóte. Unde uuéiz sí síh táz múgen hínderstán. iouis úndanches. dáz ánder geuuált tero góto ne héiner ne bestát. [Uuáz mág táz síh?] Dáz ter hímel stánde.

[Dóh er ío in suéibe sí. ratio bechénnuet uuénne er ne suéibót. Sí túot fóne ímo sús ketánen sillogismum. Omne quod mouetur instabile est. quod instabile est transit. caelum quoque quod mouetur transit. Mág ter hímel transire. só mag er óuh stare.]

Iuuer ío uuedermo íst éra ze gelíchemo gehien.

Conscia parnaso, cui fulgent fidera coetu,
 Cui nec tartareos claustra occultare recessus,
 Nec iouis arbitrium rutilantia fulmina possunt,
 Fluctigena spectans qualis sub gurgite nereus;
 Quaeque tuos norit fratrum per regna recursus,
 Pervigil immodico penetrans arcana labore;
 Quae possit docta totum praeuertere cura,
 Quod superus praescire datum, quin crebrius in nos
 lus habet illa deos urgens in iussa coactos.
 Et quod nulla queat superum tentare potestas,
 Inuito scit posse ioue, ut stent ardua magno.
 Alterutrum cumulat parilem meruisse iugalem.

QUOD EI NOMEN SIT PHILOLOGIA ET VIRTUS
EAM FATEATUR COGNATAM. ET IN CETERAS
VIRGINES MUNIFICAM.

Uirtus sih tô fréuentiu. dáz er imo geräten hábeti. ze sô tuggedigero mágede án déro nieht ne bráste dero éron hêri. frágeta si íro námen. Sô si dô gehôrta dáz iz philologia unás. tia er néimda. sô uuárd si is sô frô. dáz si íóh éteuáz íro guónun hártún intlázeniu. den licha- men erscútta. [Taz láhter scútta sia.] Jáh sia uuésan íro gelégenun. | Únde mágezohun dero geêretun mantices. 34. Jóh uuíder sêlbun dia sapientiam állero gébon míchellichó mílta. [Ratio díu íst administrans sapientiam.] Aníman chád si íu úngereitenota únde uuíldlichó lébenda fóné íro geslífena. sô dáz si nieht scónis únde zieris ána ne trúoge. áne daz si dero íro gáreuui. síh ána geléget hábeti. [Anima ne chónđi nieht úbe íro iz ratio ne gábe.] Tíu íro sô férro mínna geskéinet hábeti. daz si sía immortalem getáon uuólti. [Chád si] nieht uuésen ze bítene. síd oáh cillenius sínero dínge unspúotig sín ne chónđi.

Áber infángenon ráten apollinis ántuuurta ímo der brúoder.

His apollinis dictis laetabunda uirtus, quod tam excellentis uirginis suasum uidet esse coniugium, ut nihil amissum ex supradictarum duceret dignitate, nomen tamen eius inquit. Quod ubi cognouit philologiam esse, de qua foedus instabat, tanta gratulatione alacritateque concutitur, ut aliquanto de ingenito rigore discedens, etiam corpore moueretur. Quippe propinquam esse commemorat, et laudatae illius mantices patronam, in ipsam quoque sophiam supellectilis multae remuneratione largissimam. Nam psichen incultam ac ferino more uersantem, apud hanc asserit, expolitam: ita, ut si quid pulcritudinis ornatusque gestaret, ex philologiae sibi cultibus arrogarit, quae ei tantum affectionis impenderit, ut eam semper immortalem facere laborarit. Nihil igitur immorandum, quippe quum impiger gerendorum sciat esse cillenius, sed acceptis apollinis fatibus respondit ipse maiugena.

APOLLINIS ESSE OPTIMA CONSILIA ET APUD
IOUEM FIRMANDA.

Nû ist quis uuizego. ûnde lieht mâchere des inânen.
ûnde ânderro stérnon. ûnser zuéio uuillen.

[dáz chît ûnser zuéio sternien síh ío náhen.

Mercurius lóufet ío mít sóle (*sic*).]

Únde ío míh éiscon ûnde frâgen dîna mir síppun gótheit.
35. Únde dáz kelouben so uuáz íh pefíndo fô|ne dír. [uuánda
dú uuizego bíst.] Áber nîomer ne geskéidèn uuír ûnseren
uuillen. mêr dânné er ío. âna íst. Êr sól ío ûngeskéiden
sín. Únde sól íh tânné gérnôr íomannes râtes fólghèn dânné
apollínis? Tês uuírdo íh kemánot mít tínero áhto. ûnde
mít tínemó chóste. táz íh ândermo só uuóla ne getrúee.
Sólchen zuíuelon só du bíst. táz íst méin. Únde ungehien-
nes uuíllo dér íst mír nû íngângen. [Dû hábest mír in ába
genómen.] Pedíu lósèt tír zímígor arcas. fône dînemó éde-
len râte gescúnter ze gehíenne. Nû hílf mír échert. táz
íouis uuíllo dar âna sí. ûnde síne ûnste. Tú bíst quón sín
múot ze besúochenne. ûnde ín sínes únuuillen geuuáro ze

Certum est lauripotens, decusque diuum,

Nostrum ex contiguis uenire pectus;

Et quicquid socium ciere numen

Iunctus compererim probare rerum;

Sed nunquam mage uelle disparamus,

Et sit collibitum manere iussis,

Quam cum deliaco meare fatu

Cura atque arbitrio monemur isto (i. tuo).

Hunc quippe ambiguum nefas putamus;

Et quaecunque fuit perit uoluntas.

Quocirca officio decentiore

Paret praecluibus libens profatis

Arcas in thalamos uenire iussus.

Sed tu, delie, quo tonantis exstet

Compar propositum, uolensque nutus,

Instes, nam solitus ciere pectus,

Et praeuersa uigil monere sensa;

mánonne. In getho fölgèn dinèn uuórten. únde er mir únne. dés ih peginne.

**UNUM SINE ALTERO ADIRE IOUEM NON OPOR-
TERE.**

Sús chédentemo mercurio ántuuurta uirtus.

Pézera íst chád sí. dáz íuuer íouuéderer íouem chétte. |
Tin brúoder uuéiz sínen uuíllen. dú fernímest sín gebót. 36.
Sínes kebíetennes píst tú ímo gesuás. Èr uuéiz ten uuíllen.
tú ántfristòst in. Phoebó íst er guón sínen uuíllen ze
óffenonne. únde be dír ze ínbíetenne. Tára zú légo ih táz.
táz ír íuuih skéiden ne súlent. Únde dóh mercurius ófto
fúrelóufen uuérde fóne déro súnnun. únde er dúrh síh
stánde dénche uuío er áber sía fúre lóufe. dóh kescíhet.
táz er íro síh ébenondo sò fúre geíle. dáz er eruúindendo
síh áber láze fúre ílet uuérden.

[Mercurium fúre lófet tíu súnna. sò er sta-
tionarius íst. táne geskíhet táz er eruúégeter.
únde sía éteuuaz fúre loufender retrogradus uuirt.
únde áber sí fúre fabet.]

Chóment sáment fúre íuueren fátir chínt. Táz íst quis. taz
iouis stella gehéngig uuérde dero súnnun skímen. [uuánda
sí getúot sía mít íro radiis stationariam.] únde | mít mer-37.

**Illum contribuas manere iussis,
Et coeptis sacra fulserit uoluntas.**

Haec dicente mercurio, quin potius, inquit uirtus,
uterque uestrum iouem uoce conciliet. Nam et hic eius
consiliorum conscius, et tu praeceptionis arcanus. Ille
mentem nouit, tu uerba componis. Phoebó sueuit instante
concedere, tibi sectus solitus aperire. Addo, quod uos
nunquam conuenit disparari. Et licet hic cursor apollinei
plerumque axis celeritate uincatur, ac remota statione
consistens captat demum festinata praeuerrere: tamen dum
consequitur, ita libratus anteuenit, ut cessim plerumque
recursitans gaudeat occupari. Una igitur uestrum iouem
pia pignora conuenite. Certum quippe est, quod et phoe-
beo conuiuens splendori succumbat, et cum stilbonte in-

curio gángendin [in éinemo zêichene sô mathematici sá-
gênt.] héilesod tûe demo gehêliche.

**ELEVANTUR MIGRATURI IN CAELUM MERCURIUS
APOLLO CUM UIRTUTE.**

Sâr déro uuórto uirtus eruuégetiu. fône des fôreleisen
scúndedo mercurii. únde fône déro drâti déro flúge gértó.
hûob si síh ze hímele. Tô uuàren gáro ze apollinis rêito
sine uuizeg fógela. [rábena únde álbisze.] dén ze fuôrenne.
sô uuér míte fáren uuólti. Uuánda mít tien uuizegota er.
sô er chúmftigiú scáffota.

Témo flúgescuho íoh tien súftelaren gesuúngenén. flouúg
fúre mercurius.

Áber sáment apolline síndota díu geuuóna mánigi déro
musarum. úfen síngenten álbizen.

ASCENDENTIBUS MUNDUS ADPLAUDIT.

Úbe dû dâr uuárist. sáment tû gesáhist álle uuérht
38. méndina. | Ze érist ergléiz tiu érda fône blúomon únder
óugôn. uuánda si mercurium sáh ze hímele fáren. dér gót
tes lénzen íst.

[únde deus sationum héizet.]

tára nâh ergléiz tiu lúft in íro héiterún uuíti. sô si apol-
linem gesáh.

cedens, connubiorum copulis allubescat. His dictis, uir-
tus praecedentis officio (i. instincta) mercurialis uirgae
perflatione concussa, in coelum itura sustollitur. Augurales
uero alites anto currum delio constiterunt, uti quis uellet
uectus ascenderet. Nam futura plerumque conformans his
praesagire consueuerat. Petaso autem ac talaribus concita-
tis coepit praeire mercurius. Sed scandente phoebó, musarum
pedissequus, adhaerensque comitatus candenti canoraque
alite uehebatur. Tum uero conspiceres totius mundi gaudia
conuenire. Nam et tellus floribus lumina, (i. per lumina)
quippe ueris deum conspexerat subuolare mercurium, et
apolline conspicato acria temperies sudis tractibus renide-

Tie himelisken *) sperę únde íro siben ringa. sungen
inêinhellên lûton. suôzor dânnê dû êr hôtist.

Sie uúorten guâr die sângcútenna dar zú fáren. die
úfen dien ringen êinzen gesâzen. dâr fogelichiu íro rártâ
bechnâta.

Urania [diu celestis héizet. tíu] skéllit tíâ óberostun
himel speram. diu drátost férit. mít chlêinero lûton.

Polymnia [dáz chît plurima memoria. díu] begrêif tén
ring saturni.

Ten iouis ring pegrêif tíu delectatio uoluntatis héizet.

Erato chómentiu [dáz chît inueniens similem] geêbe-
nota sih martis ringe.

Meditationem faciens kerárta sih ze demo mitten ringe.
án demo díu súnna dísa uuérlt kezíeret. |

Bene delectans sâng sament temo scônen ueneris stêrnen. 39.

Sonoritas pechâm cillenio.

Bona fama begrêif tén níderosten ring. íh méino
úfen demo mánen gestáteta sí. Tér geróbe lûta. in héisa
uuis ráhta.

Êiniu thália [dáz ter chît ponens germina] díu uuárd
ze lêibo in êinemo féldê scônemo. uuánda íro álbiz flóug

*) Es stêht himelisken.

bat. Superi autem globi orbisque septemplex suavis
cuiusdam melodiae harmonicis tinnitibus concinebant, ac
sono ultra sonitum dulciore, quippe musas aduentare
praesenserant, quae quidem singillatim circulis quibus-
que metatis, ubi suae pulsum modulationis agnouerant,
constiterunt. Nam urania stellantis mundi spaeram exti-
mam concinit quae acuto raptabatur sonora tinnitu. Po-
lymnia saturnium circulum tenuit. Euterpe iouialem.
Erato ingressa martium modulatur. Melpomene medium
ubi sol flammanti mundum lumine conuenustat. Terpsicore
uenero sociatur auro. Calliope orbem complexa cyle-
nium. Clio citinum circulum, hoc est, in luna collocavit
hospitium, quae quidem graues pulsus modis rauçioribus
personabat. Sola uero, quod uector eius cignus impatiens
oneris atque etiam subuolandi alumna stagna petierat,

ze sêuue. dô sí dia búrdi. ióh ten hòh flóg erliden ne trúueta.

[Dáz sùlen uuír poeticę fernémen.]

UTERQUE IN SUUM SIDUS MUTATI.

Ínin diu uuás phoebus. ióh hína úber dia lúft. Tò uuárd ímo gáhes ter fáhs pendel. in skímen beuuéndet. únde der láurino ást. tér an sínero hánt uuás. dér irskéin álso lampas. sò uuít sò diu uuérft uuás. Únde die fógela die sína rèita fùorton. uuúrten flúgeros. fnáhtentiu fóre dero hèizi sínes liehtes.

[dáz chít sínes liehtenten fiures. Tero rósso sínt fieriu. Eritreus. acteon. lampas. philogeus.

Táz chít rubeus. splendens. lucidus. terram amans.]

40. Únde síne|mo láchene in róti bechértemo. ióh temo hímel liehte indánemo. erskéin er gáhes héiteriu súnna.

Sín bruòder uuárd óuh pechèret in sínen glánzen stérnen.

Únde álso scòne uuórtene fóne úfuuértigero múzungo. únde gesuásliho infárende ze geminorum zéichene. mít tero brúodero báldi [castoris únde pollucis.] clízen si in hímele. Únde châmen sâr ze hóue.

IAM IN COELO IOUI ASSISTENTES PER IUNONEM OPTATA TEMPTANT.

Sò síe dara châmen. únde íro árende tuòn mùoson.

thalia derelicta in ipso florentis campi ubere residebat. Interea tractus aërios iam phoebus exierat, quum subito uitta crinalis immutatur in radios, laurusque, quam dextera retinebat, in lampadem mundani splendoris accenditur; fiuntque uolucres, qui currum delium subuehebant, anhelis flammis lucis alipedes. Atque idem pallio rutilante ac referato stellantis poli limine sol repente clarus emicuit. Cyllenius quoque in sidus uibrabile astrumque conuertitur. Atque ita metamorphosi supera pulciores per geminos proprietate quadam signi familiaris inuecti Augusto refulsere coelo ac mox tonantis palatium petiuerunt. Qui postquam introgressi et coram data copia fandi, ut

únde apollo gesáh sínen fáter zo lunone síh kesuásenten-
 dia er bechenáta gérho hélfen íoh fólchete unésen gehi-
 leiches. fróuuêr sâr sólches héilesodes. únde sia chettende
 in déro ráte er iz uuíssa ál stân. trát er íro súz zû.

**PER EXORDIUM RHETORICE. BENIUOLOS FACIT
 QUIBUS SUPPLICATURUS EST. |**

Íh málti íoh chindisker, únde mínes fáter uuort in 41.
 zúuiueligero (*sic*) unbáldi fúrhtender. mér dâne íh nú fúrlite.
 álles éinen uuóla gruózen úmbe sínes súnes kehileih. úbe
 mir dero ánderro goto gehíleicha héilesod ne tátin. únde
 míh is [íh méino des héilesodes] íro müozeglichen zesá-
 mene gehéfteda ne mánetin. Uuélih eót sólti nú áne iu-
 nonis uuízentheít kehíennes kéron? Síð sí diu híreisâra
 íst. tíu is tára nâh álles hélfen sól? Liêba sîn uuírten-
 getûo dù in is uuílligen. Únde scúnde in. dâz er únstí-
 sí únserro begúnste.

Únde nú bítu íh tíh is fáter únde fúrsten. [uuânda
 iz iuno gérho rátet.] Tíh únserra séstunga bíto íh is. Dine

uidet clarius consortio patrem iunonis haerentem, quam
 nouerat suffragari plurimum ac fauere conubiis, laetus
 primo omine ipsamque concilians, in cuius arbitrio positam
 mariti nouerat uoluntatem, ita mitis affatur:

Possem minore ambigens fiducia
 Solum tonantem pignoris pro foedere
 Pubeda uix dum uel paterna contremens
 Praecepta adire, ni iugata caelitum
 Omen pararent prosperum consortia
 Tabensque diuum nunc moneret nexio;
 Iunone thalamos quis rogare conscia
 Nolit deorum? quum futura pronuba
 Eadem profecto quaeque suffragabitur.
 Iugalis ergo blanda nulus praestruere
 Nostrisque suade quo allubescat nisibus.
 Te nunc parentem principemque maximum
 Fatumque nostrum, quippe parcarum chorus

brieuára scáfout téro ménniskon dínq. tú scáffòst tero góto dínq. Tîn uuillo gât fóre dero ánderro góto uuillen. Únde
 42. dú trégest ín dínemo múote. dáz úns còten chúmftíg íst. Tîn uuillo. dáz íst nòt. Táz tú benéimest. táz íst nòte chúmftíg. Tír íst kágenuerte. sò uuáz tú uuíle íoh spáto geskéhen. [Álso gescriben íst. deus fecit quę futura sunt.] Tih píto íh fóne déro góte mábte. sò dú uuólauuillig píst. [álsó dínen stérnen mathematici zihent.] Mánmendiú métemscáft tés hímeles. [s. uuánda er sò rôt ne íst sò der martis. nóh sò bleích sò der saturni] cuótuuillig hóhi. [s. dáz áber mars ne íst. nóh saturnus.] Dú mit réhte fáter héizest tero góto. gelá dínemo súnne. dáz er mánegi néfòn geuuinne. Tie ín hímele sínt. skínende stérnen [s. náls nóh síne. núbe dero ánderro góto.] Tîn sún únde maię. keròt ze gehienne ze dero gelértun díernun [philologie]. Úbe dú iz fáterlichó méíne. sò íst. réht. táz tú díe góta zesámíne uuísést. mít íunone geáhtonde sínen gehíleih. Táz tínes súnnes héímleiti uuérde ín hímelescun. únde dero góto rát féstenoe díe hírat.

IUNO-

Humana pensat, tuque sortem caelitem;
 Tuumque uelle est ante praesentias;
 Ac mente gestas, quicquid instabit deis:
 Cuiusque nutu gignitur necessitas,
 Futura cuius illigat (i. cogit) decretio;
 Instatque quicquid uelle uel serum potes.
 Te ne igitur illo quo benignus numine es,
 Deposco coeli blanda temperatio,
 Piumque culmen, iure qui diuum pater,
 Concede proli, quo nepotum prouehat
 Numerum, supernis astra quem uibrant polis.
 Maiae tuumque flagitat pignus sacrum,
 Thalamis iugetur uirginis doctissimae.
 Sed te si parentis cura stringit pia;
 Par est deorum conuoces coetum potens.
 Conubium ipsa sanciens cum coniuge,
 Quo prolis exstent lege supera nuptiae,
 Perpesque uinclum caelitem signet decor!

Hic

IUNONEM PROPERAS UELLE NUPTIAS. IOUEM
AUTEM EAS RETARDARE. |

Sô delius kedágeta. dára nâh frâgeta iouis sîna chénun. 43.
uuáz íro uuillo dar ána uuâre.

Suspensio uocis. Áber in mániga uuís. sî genuílligôtiú.
ze êrist táz sia phoebus flêhota. dér íro guón uuás uuúnne-
sami ze tuónne.

[uuánda uuúnnesam uuirt tiu lúft. sô diu
súnna sia dúrhskînet.]

Et hic. Tér óuh íro tóhtera uuóla gelêrte. dára téta chó-
men ze gesiht. demo fáter íóh tero mùoter.

[Íh méino musas. tíe iouis únde iunonis tóh-
terun gehéizen sint. uuánda uox ío uuírdet fóne
ethere únde aere. Tíe lêret apollo. uuánda er
gât mîtter dero planetarum. únde métemêt íro
musicam.]

Et hic. Óuh taz sî nîo gehêleiches uuídere ne uuás.

Et hic. Mínnota sî óuh cyllenium. uuánda er fóne íro
gesóugter. êunigheit infángen hábeta.

Et hic. Légeta si óuh tára zú sînero mùoter mínna

[maie. Síd alle iouis chébesa iuno házzeta.
zíu mínnota si dánne maiam? Áne daz iuno íh
méino diu lúft. táne uuármên gestát. sô díu súnna
in taurum gât. târ maia inter pliadas lósket.]

Et hic. | Uuás sî is óuh téste uuílligora. dáz er sélbo sía 44.
is filo mínnesamo férgota.

Hic postquam delius conquieuit; conuersus ad coniu-
gem iupiter, quid eius uoluntas haberet inquit. Uerum
illa multa ratione permulsa, primo quod ei qui placidita-
tem afferre solitus phoebus orabat, quique etiam a se eius-
dem filias eruditas ad parentum quoque conspectum fecerat
subuolare, dehinc nuptiis iuno non solita refragari, tunc
etiam cyllenium diligebat, quod eius uberibus educatus
poculum immortalitatis exhauserat; perindeque et matris
gratiam conferebat. Accrescebat uotis, quod multa eam

Depositio. Tò chád sî is spúotigo uuésen ze hélfenne. nfo cyllenius fone ueneris spénsten áber ferlúhter. únde níetig uuórtener. den gemáchen uuídellen bi íro ne ilti geuúinnen.

[Petrògen gechôse dáz uuârheite gelih íst. táz ánterot ten uuídellen. uuánda er hábet uuibes lide dôh er man sí. Tánnân héizet er uuídello. sámó so uuibello. dáz chít ter uuíblido. Sô man uuállichó chósot. táz man lóterlichó méinet. sô chíndot mercurius pe uenere. únde sô geuúinnet er be íro ermafroditum.]

Iouem lázta dáz éin lúzzel. [dáz chít er sórgeta.] nfo cyllenius in sínero chénun bármé fone sláfergi ze trági gefienge. únde er sámó so hímúoziger. sín árende sô er gebúte tríben ne máhti.

Íh uuárd íu fórn guár chád er. in nâh philologię chélen. Únde úmbe íro mínna ze díeneste gechóufet háben. 45. né uuéiz uuó mánige disciplinás. | Únde íro ze liebe geuúinnen háben. zû dero zferdo dero édelon uuóрто. hártó êrsam gespráche. Únde méisterlichó síngen. án hárfun. íoh án lýrun. Tára zû uuéiz íh táz er zóuferlichá. íoh lieblichá séltsani málennes úobet. únde sámó so lébendiu íoh keséliu bílde uuúrchet. êrinu únde mármoriniu. Únde lieb

clarius conciliatione deuinxerat, faciendum profecto accelerandumque persuadet, ne itidem cyllenius cypridis lactatus illecebris ermafrodito fratrem gignere succensus optaret. Stimulabat paullulum iouem, ne uxoris cyllenius fotibus repigratus, somnolento repente marcere torperet, et iam uelut maritali uacatione feriatu discursare sub praeceptis iouialibus denegaret. Nam illum iam pridem, ait, philologiae sentio amore torreri, eiusque studio comparatas habere quam plurimas in famulitio disciplinas, ipsunque linguae insignis ornatibus fandi niniam uenustatem quo placeret uirgini consequutum deinde barbito aurataque cheli ac doctis fidibus personare. Addo quod celebrat mirabile praestigium elegantiamque pingendi, quum uiuos etiam uultus aeris aut marmoris signifex animator inspirat.

ist mir triiuo. sô uuáz imo iunglichero râtsaminon zierda tûot. Unde [chád er] sie iu fórn geminne. dár úmbe gefristet hábeti. nîo er sô fruô gehiende. dânn er náhtes lófôn solli. úmbe trágheit síh lichesoti ineqüalem. dáz chit únébenfértigen. únde fóne diu gespâten.

[Sîn stérno ne ist tánne níeht ébenfertig. sô er dia bréiti des signiferi ze férro begrífet. únde er deste spâtor diu zéichen dúrh kât. tóh er gâhoc.]

IOVIS SOLLICITUDINEM. IUNO CONATUR AB- RUMPERE.

Tô ántuurtá dés iuno.

Tánnan sól er chád sí ze déro gebien. tíu in ne láze sláfen dóh | er óuh uuélle. Ist íoman der síh chéde ne 46. uuízen dia árbeitsamen uuáchâ philologie. únde dia bléichi íro émezigen únsláfes? Uueliu ánderiu uuás nóh quón táges únde náhtes crúnden hímel. únde mére. únde hélla? íoh állero góto gesáze. geuuárliche scródondo írfáren? Uueliu uuás quón zéllen daz keuuúrche dero uuérte? Únde die píugen dero planetarum ríngo? Álde die sínuuelben fínf ringa díe latine héizent equestantes? Álde die zíero in hóhi háldenten únderláza dero planetarum ríngo?

Totum certe complacitum est, quicquid comit decorem iuuenalium gratiarum. Se igitur eos iam pridem amore mutuo colligatos idcirco paullulum distulisse, ne in thalamum primaeva affectione festinans, quum discurrendum esset, totis noctibus repigratior paullulum simularet anomalum. Tunc iuno, atquin ait eiusdem conuenit uirginis subire uinclum, quae illum etiam quiescere cupientem conuincere non permittit. An uero quisquam est, qui philologiae se asserat peruigilia laborata, et lucubrationum perennium nescire pallorem? Quae autem noctibus uersis caelum, freta, tartarumque discutere, ac deorum omnium sedes curiosae indaginis perscrutatione transire, quae textum mundi, circularumque uolumina uel orbiculata parallela, uel oblique decusata (i. ornata) polose (i. alte)

Únde die uuárba dero áhson? Uuér zálta dáz álsáment sél-bero dero stérnon mánigi sô ih uuâno. âne philologia mít chléinnero ánalígungo? [dáz chât tíu dien állen chléino ána lág.] Uuío ófto ne hórtá ih tie góta síh chlágón. íro nôte-guago únde íro duíngennes. táne sí sie ráuunte ze bétte gáht álde ze míftero náht. mít únmezígero flêho ze íro 47. báte chómên. | Sô férro íst táz tánnan. dáz er sáment. íro íeht múge trákon álde tuálon. dáz sí in nôtte erbúretên únde gesuúngenen féttachen. die uuítina eruuállon. die úzer hálb tes hímeles sínt.

[Uuánda ratio lêret únsih íoh chóson fóne dien. díu úzer hálb téro uuérhte sínt.]

Zíu súlen dánne die brútlóúfte gerspáret uuérden síd ih míh flígo zuéio uuácherro fúre éinen?

SUPERUENIENS PALLAS ADHIBETUR CONSILIO.

Únz iuno háftentiu ze ioue hóhor sízzentemo únde dára ze íro geháltemo sús rédetá.

[Dáz chât er. uuánda êther hóhera íst táne aer.]

Ínindíu líez síh máder lángseimo díu scóna pallas fóne íro stéte. díu héiteren líehtes íst únde hírelichoren. [Uuánda sapientia chât fóne íro sélbun. Ego in altissimis habito.]

limata axiumque vertigines, quum ipsorum puto siderum multitudíne numerare, nisi haec philologia gracilentá quada m affixione consueuit? quoties deos super eiusdem coactione et constantia conquestos, quum eos concubiae aut intempestae noctis silentio quiescentes ad se uenire inaudita quadam obsecratione compelleret. Tum uero abest, ut sub hac possit pigrescere intricarique cyllenius, ut commotis ab eadem suscitatisque pennis extramundanas petere latitudines urgeatur. Cur igitur, rex optime, differuntur nuptiae, quum pro sola athlantidae sollertia duos uigiles repromittam? Haec quum iuno affixa, ut adhaerebat elatiori plurimum ioui, acclinatis eius auribus intimaret, de quodam purgatoris uibrantiorisque luminis loco allapsa, sensim pallas corusca descendit, atque ita ut uidebatur

Únde óbe flógerzendē sámo so ze iouis hóubete háftendiu.
kestátota sí dóh in êinemo búrllichemo séze.

Sô diã iuppiter álso er óberoro uuás sînero uuírtenno.
uuíder sélb síh kesáh. spráh er íro sús zû.]

Uuólge dierna. mîn dêil der bézesto. uuánda dû mînes 48.
hóubetes tóhter bíst. ze státo bíst tu chómen mercurio
maiun súne. Tú hára chómen síst kebéteniu. alde dáz mîn
rát âne díh ñe sólta sîn. alde dár úmbe dû chómêst. táz
mîn uuíllo ze lêibo ne uuérde. uuízist quíssu cyllenium
uuéllen ze philologiae gebîen. Íh ne hábo nóh tar ána
nícht penéimet. fernímo gerno uuáz tu ís ratêst. Íh uuéiz
uuóla. uuío ántfanglih ío dir sîn. íro unerdrózenen árbeite.
únde uuío sí bezelet sí ze dînen mîtegegong. Fóne díu
íst réht. táz tú námohaftóst kechîesest. únde gesképfest. ál
daz tú an íro kebîleiche uuéist ze beuuáronne.

**ALIOS POTIUS DEOS AD HOC CONSILIUM PALLAS
DICIT INUITANDOS.**

Sî dô éteuuaz síh mîdentiu. únde fóre mágedlîchen
scámon errótendiu. únde mît íro róten houbet túoghe díu
óugen ferfáhende. úberlégeta sí ioui. dáz er sía máged frá-

uertici iouiali inhaerere, superuolans tandem constitit sub-
limiore quodam amixa suggestu. Quam quum iupiter, ut
iugali elatior adhaerebat, de proximo contiguoque suspexit,
sic exorsus: O uirgo, nostri pars melior, opportune uotis
intermixta maingenaë, quae siue deliacis uocibus permulsa
descendis, siue absque te iouis non erat formare consilium,
seu consensus noster ne mutilus uideretur approperas;
noueris tamen philologiae cyllenium nuptias postulare.
Nondum mea prompta sententia est; exspecto quid suadeas.
Noui quippe quam eiusdem uirginis incessabilis labor tibi
semper acceptus, et ut e tuis numeretur illa pedissequis.
Par est igitur ipsa praesertim decernas, quicquid de eius
conubio prouisura dispensas.

Tunc pallas aliquanto summissior, ac uirginalis pudor-
is rubore suffusa, oculosque peplo, quod rutilum circum
caput gestabat, obnubens, improbrabat aliquantum, quod

49. geta des kehleiches. | Óuh mèist téro gehleiches. tíá sí úmbe íro geséllescaft ío gérno uuissi úngehíta. áne dáz inthêrêta sí síh tísses rátes. tár úmbe. dáz sí állero híráte sô úzenan sí dáz sí in arithmetícam ze íehenne. nóh hílichó ne bére. nóh sélba hílichó gebórn ne sí.

[Septenarium numerum ságet arithmetica pal-ladi gelíchen. uuánda er úzer ánderro numero ge-uuórht ne íst. nóh sélbo ánderen ne uuurchet. sô díe álle díe fóre ímo. únde nâh ímo sínt. únz án zêne. Duo tres quatuor quinque die uuurchent. Áber octo nouem decem sínt úzer ín geuuurchet. Èiner septenarius íst úngeuurchet. íoh únuurchende.]

Sâr dâr míte erbárota sí éinfara máged. [téro ánderíu gelíh ne íst.] díá coronam síben skímon [mít tíen septem liberales artes gezêichenet sínt]. nío sí dára ne cháme ze dero gemêinsami dero brútloufto.

[Dáz íst fóne díu. uuánda sí uuíle rationem áne díá uuáhí dero uuórto.]

Uuánda dóh iuppíter gnôto fórdérota íro rát. pedíu chád sí gehíte góta. únde getrágene gútenna ze demo ráte súln geuuíset uuérden. Únde êra uuésen cyllenio. dáz ímo dero ánderro góto gelúbeda. dén gehíleíh scúofe. ze lône sínes
50. námohaftesten díenestes. dén er ín dùot pótescaft trífendo.

super nuptiis uirgo consulitur, praesertimque eius quam propter consociationis officia manere cuperet semper intactam. Dedignatur praeterea huius modi adhibere consensum, quum ita expers totius copulae censeatur, ut neque de ulla commixtioe progenita, neque ipsa procreari quicquam arithmetica teste monstretur. Ac tum septem radorum coronam foliuaga uirginitas renudauit, ne futurarum causis et copulis interesset. Quia tamen eius optauerat iupiter exegeratque consilium, suadet deos maris dearumque grandaeuas in haec discernenda conduci. Quippe conuenire cyllenio, ut pro officiorum praemiis potissimorum fauor caelitem eius uincla sanciret.

Unde iouis penèimeda sò fáren chéiserlichost. sò si fóre dien góten ersprénget uirdet. únde díá brút ánderes ne gezémen cillenio. sí ne uuérde mít tes hértuomis ráte ún-dòdig ketân.

[Táz si mortalis sí. dáz sláhet sia ána. fóne íro múoter fronesi. dáz chít prudentia. uuánda prudentia sēsuli ne mág immortalitatem nêht ke-frêhton. áne mít tien uuérchen dero uuárun sapientię. Uuéliu íst taz? Táz íst spiritalis et angelica uita.]

Sò si dés cnúoge rédeta. sò gefólgeta íro is iouis unde iuno.

Tò híez man iouis príuarun. [éina dero parcarum.] áfter órdeno. únde státelicho. die hímelsazen dára uuisen.

Ze êrist tie hêrosten. die iouis íngesíde híezen. dero námen díú hímekouđeni ne uuólta geliutpáret uuérden. únde ín geméinen námen gáb fóne éiurátigi. uuánda sie álliu dínđ sáment ioue kehéizent.

[Tér námo íst penates. sámo so panates. dáz chít omnia consentientes.]

QUI CAELICOLUM PRIMI UOCATI SUNT.

Sinen brúoder uulcanum êiscota iuppiter ímo sélbo. so uuío er nío ába sínemo fiurinen stúole ne erbêizta. [uuánda er íst ętherius ignis.]

Augustius quoque fieri iouiale decretum quum coetu deorum attestante deprimitur, ipsamque nupturam deo conuenire non posse, nisi superi senatus consulto mortalis esse desineret. Id genus plurima suadente tritonia, regum coniugum uterque consentit. At mox iouis scribae praecipitur pro suo ordine ac ratis modis coelicolas aduocare, praecipueque senatores deorum, qui penates ferebantur tonantis ipsius; quorumque nomina quoniam publicari secretum caeleste non pertulit, ex eo quod omnia pariter repromittunt, nomen eius consensione perfecit. Uulcanum uero iouialem ipse iupiter poscit, licet nunquam ille de sede corusca descenderet.

51. Tò | uuárd kebóten dáz tie námohaftesten geèiscôt uuúrtin. sín sélbes kemeínskezzen. déro sáment ímo dóh zuélife sínt. Tíe óuh ennius in zuèin uèrsen súš pegrifen hábet. Iuno. uesta. minerua. ceres. diana. uenus. mars. Mercurius. iupiter. nereus. uulcanus. apollo.

Únde nóh tánne síbene. áne díe zuélife.

Uuâren dára nâh ze ládonne. gnuôge hóho gesézene áftír íro grádin. íóh alliu díu góto mánegi. áne díe úngefélligen.

[sô manes sínt. únde discordia. fóne díen er nóh ságen sól.]

Sâr áne tuuála ílton iouis hérechnéhta in misseliche hálba des hímelis. uuánda íogeliche dúrh síh súnderigo sâzen. Únde dóh íro súmeliche áfter dero léngi des zodiaci èina sélda. álde zuò hábetin [also macrobius lêret in somnio cipionis.] síe uuâren óuh tóh ín ánderen. Uuánda áller der hímel uuírt ketéilet in séhzen lántskefte.

DE SEDECIM REGIONUM DIIS.

Ín dero êristun sínt keséhen nâh sélbemo ioue síne rátkeben. húsinga. sâlda unde hérd cota. ánagágonnes cót. liumendinga. toúgeninga. nahtolf.

Tunc etiam ut inter alios potissimi rogarentur ipsius college iouis, qui bissení cum eodem tonante numerantur, quosque distichon complectitur ennianum:

Iuno, uesta, minerua, ceres, diana, uenus, mars,
Mercurius, ioui, neptunus, uulcanus, apollo.

Item ex his septem residui, qui inter XII. non uocantur, post hos quamplures alii pro suis gradibus caelites, ac deorum omnium populus absque impertinentibus conuocandi. Nec mōra milites iouis per diuersas caeli regiones approperant: quippe discretis plurimum locis deorum singuli mansitabant. Et licet per zodiacum tractum nonnulli singulas uel binas domos animalibus titularint, in aliis tamen habitaculis commanebant; nam in sexdecim discernitur coelum omne regiones. In quarum prima sedes habere memorantur post ipsum iouem díi consentes, penates, salus ac lares, ianus, fauores, opertanei, nocturnus-

In dero ánderun buênt ána iouem. dér óuh tár hóho gesézen íst. sô er ín ál|len íst. tér êigeno flégare. únde 52. dér ínbúrigo mars. íoh ter fóre búrgo. Tár hábeta óuh iuno gesâze. Der zuífel gót. Nichessa. Iouis skérara.

[uuánda tonsor in greca lingua silen héizet.]

Fóne dero drittun uuólta er échert éinen dára geládot uuérden. Tár uuâren ínne gesézene iouis spúotkében. únde sine ôtpudela únde minerua. Die uuâren áber álle dô ze hóue. sáment ioue. ín sínero ánaougi. Uuér sólti áber strít únde úngezumft. tíe óuh tár sízzent. ze brútloufte ládôn. Sid síe óuh ío únhold uuâren sélbero philologiae? Einer dér fiurgót. uuánda er des prútegomen fétero íst. tér uuárd tára geládot.

Tò châmen dára fóne dero fierdun. lúhsa diu uuida. Únde dér díu uuólchen sméizet ze régene. únde êin lar des hímeles. ánderer des héreies. únde dár míte iouis sún sékko.

Fóne dero fínstun uuúrten geêiscôt. sô iouis únde *immonis* hóf fúrefâren uuárd. díu chórngéba. únde der érdcot. únde dero érdo fátir uulcanus. únde der ána-búrto.

que. In secunda itidem mansitabant, praeter domum iouis, quae ibi quoque sublimis est, ut est in omnibus, praedictus, quirinus mars, (i. pacificus) mars militaris, iuno ibi quoque domicilium possidebat, fors etiam, lymphae, diique iouensiles. Sed de tertia regione unum placuit corrogari. Nam iouis secundani, et iouis opulentiae, mineruaeque domus illic sunt constitutae. Sed omnes circa ipsum iouem fuerant in praesenti, discordiam uero ac seditionem, quis ad sacras nuptias corrogaret, praesertimque quum ipsae philologiae semper fuerit inimicae? De eadem igitur regione solus pluton, quod patruus sponsi est, conuocatur. Tunc lynsa syluestris, mulciber, lar caelestis, nec non etiam militaris, fauorque; ex quarta regione uenerunt; corrogantur ex proxima transcursis domibus coniugum regum, ceres, tellurus, terraeque pater uulcanus, et genius.

Fóne dero sêbstun uuúrtent óuh ir geládot ionis
53. súnē | dū fúoter gót. únde dū spélsékko. sáment spúote
dero súnñn dóhter. Uuánda dér búrghalto uuígant. únde
der stétegót [tér óuh ánaburto héizet.] tíe uuúrten fóre
geládot.

Ter uuíngot únde der frámsspúotesáre pales. uuúrten
óuh keládot fóne dero sibendun. Úndriiua uuólton síe óuh
tára. áfter lánngemo getrábtēde. uuánda sí diccho cille-
nio dienota.

[Uuár dienota sí cyllenio? Áne sô rhetorica
únréhto uáddôt. únde sí uerisimilia chôsot. fúre
uera. Pedú chád philosophia fóne íro in conso-
latione boetii. Quae tunc tantum recto tramite —
non deserit.]

Tiu áhtôda uuárd fúrefárn. uuánda dánnan álle die óberēn
geuúiset uuúrten. Eíner des lénzen niuuo rát. uuárd tán-
nan dára geuúiset.

Fóne dero niundun. uuárd keládet genius úzer iuno-
nis séldon.

Áber dū méregot. únde hérdeot. únde dū állero dínge
sámaháfting. íoh tú unfúrhta. únde dū uuíllolf ir chámēt
fóne dero zêhendun.

Fóne déro éinlístun chám díu uuílsalda. únde uuíлмаht.
únde fabor der hírte. díen únholden feruuórfenen. uuánda
die ne mahton chómen fúre iouem. |

Uos quoque iouis filii pales et fauor cum celeritate solis
filia ex sexta poscimini. Nam mars quirinus et genius
superius sunt postulati. Sed etiam liber ac secundanus
pales uocantur ex septima. Fraudem quippe ex eadem
post longam deliberationem placuit adhiberi, quod crebro
ipsi cyllenio fuerit obsequuta. Octaua uero transcurritur,
quoniam ex eadem cuncti superius corrogati, solusque ex
illa ueris fructus adhibetur. Iunonis uero sospitae genius
accitus ex nona. Neptune autem, lar, omnium cunctalis
ac neuerita, tuque conse ex decima conuenistis. Uenit ex
altera fortuna et ualitudo, fauorque pastor manibus refuta-
tis; quippe hi in conspectum iouis non poterant aduenire.

Fóne dero zuéleftun uuárd échert ter féstenâre geládôt. 54.

Fóne dero dríttezendun châmen úrlaga. Die ándere dâr gesézene. uuâren dero únholdon góto gezuáhtes.

Fóne dero fierdozendun uuárd keládôt ter áltcót. tér sáte machot. únde sîn hímel iuno. *) [Dáz íst sîn uuírten ops.]

Tér hélló iouis únde die líut cota. die châmen fóne dero finftezêndun.

Fóne dero séhszêndun. uuárd náhtolf [tér óuh ín dero êristun sáz]. únde die márchôn húotera geládôt.

Sô sie fóne állen lánđen des hímeles. [dáz chít fóne állen zonis] sús keládôt uuírten. sô uuírten dô die úzenan rínges héizent. fóne sélbes tes prútegomen mánungo geládôt.

Únde dára nâh tie méístera dero gaskéftô. íóh frôno núzzedo. íóh tie des sínnes húotent. únde álliu díu mánegi dero ánauuáltôn.

Uuér mág sô gnôte. [dáz chít sô chúnig] áfterchomo sîn numę. daz er sie gezéllé?

[Numa uuás ter ander chúnig ze romo nâh romulo. Tér éino zócchota síh. táz er sáment tien góten sélbo sprâche. únde sie ín lêrtin uuélichiu sacrificia álde uuéliche ceremonias ér ín

*) Kann auch nino gelesen werden.

Ex duodecima sancus (i. qui sancit) tantummodo deuocatur. Fala uero ex altera postulatur. Caeteri quippe illic dii manium demorati. Bis septena saturnus eiusque caelestis iuno consequenter acciti. Ueiouis, ac dii publici ter quino ex limite conuocantur. Ex ultima regione nocturnus, ianitoresque terrestres similiter aduocati.

Ex cunctis igitur coeli regionibus aduocatis diis, caeteri, quos azonos uocant, ipso commouente cyllenio, conuocantur. Tunc elementorum praesules, atque utilitatis publicae mentiumque cultores, omnisque populus potestatum, quis numae multus successor indicat?

bringen sólti. Sîd er sie bechenáta. ûnde in so
gesuás uuás. sô máhta er sie óuh zéllen.] |

55. Tîe gesámenoten síh álle fône iouis kebóte in die hímel-
falenza. in skînenten stérnôn.

[uuánda sô mánig cot sô mánig stérno.]

EX CONGREGATIS ALII PRAECINCUNTUR AD OFFICIA.

Tô huôta ianus tero túron. iouis sárlinga stúonden
fóre dien túron. Álle die dár in gân sóltôn die uuísta be
námen. dára in fama lûto rûofendiu. uuánda sí uuéibeles
ûnde scúltheizen ámbaht hábeta.

Aber in demô iouis státa hûs. [ih méino in sínemo
fórziche. dár die liúte guón sínt ze stánne.] dár tréib
trátero spúote dáz únuuendiga hímel lôz éin uuib tíu
adrastia héizet.

[taz chît petrosa. Sí uuás tés lîeza. uuénne
íoman sólti gebórn uuérden álde erstérben.]

Imarmene [dáz chît continuatio temporis] infüeng tíe fône
dero uuérbûn spríngenten rínga. mít íro geuuúndenen
brúst túoche.

[Uuánda in zító gelih uuérdent ûnde írstér-
bent ménnísen.]

Unánda áber tres parce iouis príefarun. síne réda filo ge-
uuáro seríben. ih méino cloto. [dáz tír chît euocatio. s.
hominum de non esse in esse.] ûnde lachesis. [táz tír
56. chît sors s. qualiter uiuant.] ûnde atropos. | [taz chît
absque ordine s. moriendi. uuánda sie in állen álteren er-
stérbent.] Tánne síe gesáhín daz hêrote síh sámenôn

Qui confestim omnes imperio iouis conuocati, in aulam cae-
litem cum uibrantibus uenere sideribus. Tunc ianus in limine
militesque iouis ante fores regias constiterunt, ingressuros
etiam eunctos nominatim uocabat fama praeconans. At intra
consistorium regis quaedam femina, quae adrastia diceba-
tur, urnam caelitem superamque sortem irreuocabilis raptus
celeritate torquebat. excipiebatque ex uolubili orbe deci-
dentes speras peplo inflexi pectoris imarmene. Cloto uero
lachesis atroposque, quoniam sententias iouis orthographae

in daz sprâchhûs. Unde sêlben iouem sîh chûninglichogâreuen. Sô uuâztôn sic îro grîffela. also scribun sún. unde dero búocchamero flégerun. unde blánoton îro tabelas. ze scribenne die tâte unde den rât tero hímiliskon.

PER INSIGNIA IOVIS MUNDI FIT DESCRIPTIO.

Iupiter sîn gegâreue dô ána légende. dâz er échert ánalegeta. sô er in sprâcha gân uuólta. ána sázta er demo hóubete chûninglichero smâdo glízenda coronam. Unde bedáhta er den nól mít éinemo rôtemo tûoche, dâz imo pallas tíu uuérch méistera uuórchta.

[Tâz íst ter septenarius numerus palladis.

tén sí gegében hábet tien rôtenten planêtis.]

Târa nâh úmbe téta er sînemo uuízen geuuâte. [sô diu lúft ze óberost íst.] clâsefareue hélina. [sô diu luft níderor íst.] Tie dir getópfôte. mít stérnahten oûgon. mánige skímen dúrhskínen. [Uuánda dúrh tia lúft skínen tie stérnen.]]

Tô réihtha er mít tero zeseuuûn zuéi sínuuelbiu chlí-57. uue. [dâz chît zûo (*sic*) spêra.] éina gelícha gólde. [sô diu súnna íst.] ándera gelícha electro [sô der nâmo íst.] Mít tero uuínsterun ferdrúhta er sámo so línendo. sína níunliutigun lyrun.

[uuánda sí níun sêiten hábet. Síbene dero

studio ueritatis excipiunt, utpote librariae superum, archiuique custodes, quum senatum curiamque contrahi, et ipsum tonantem, exuuiis indusiari publice cernerent, magistratus in acta caelestiumque consultum, stilos acuunt cerasque componunt. Tunc iupiter publica et quae senatum contracturus assumit indumenta percipiens, apponit primum uertici regalis serti flammantem coronam, contegitque ex posticis caput quodam uelamine rutilante, quod ei praesul operis pallas ipsa texuerat. Dehinc uesti admodum candidae obducit amictus hyalinos, quos stellantibus oculis interstinctos crebri uibratus ignium luminabant. Tunc duo globosos orbes, quorum unus auro, electro alius praenitebat, dextra porrectiore corripuit; laeua enneastongon chelin innitenti similis impri-

singenton planetarum. den áhtoden dero lúlreistun hímelspero. den níunden dero uuázero dôzes hîer in érdo. Tén êinen dôz hôret man. die ándere sînt sô ferdrúcchet. táz sie níoman ne hôret.]

Tellus skúohta ín mít cráséfáreuuen scúhen. sámó grúonên sô smaragdus íst:

Ér sáz áber án êinemo bizucche. úzer fáuuen féderon geuuébenemo. únde gefêhtemo.

[Uuánda diu lúft sízzet. án dero geblúomôtun érdo.]

Fóne démo lôzta in mánega uuís ketópfotiu. íoh kefêhtiu fáreuua. [álsó ín lénzen diu érda getán íst.]

Únder dien fúozen bárg er êina drízinga fúrkun.

[díu neptuni íst. Uuáz bezéichenet tíu áne tres naturas aquę. íh méino dáz sî mobilis únde potabilis únde liquida íst?]

ITEM EIUS DESCRIPTIO PER INSIGNIA IUNONIS.

Iunonis stuðl stúont níderor: gerístlícho gegáreter.

[Níderor fóne díu. uuánda aer níderor íst dánne ęther.] |

58. Sî sáz kehúltiu mít íro uuízhuullun. Uuás íro oúh ána getán. íro houbet pánt. keuuórhtez úzer tíuren gímmon. Tár uuás ána díu grúoni skithidis lapidis. [tér fóne skíthia chúmet. únde dánnan genámot íst.] íóh tér dráto blígskímo cerauniorum díe fiurfáreuue sînt. [únde fóne demo blícche genámot sînt. uuánda ceraunium grece fulmen chît latine.] íóh tíu

mebat. Calceos autem smaragdineae fluctu uiriditatis herbosos uestigiis eius tellus annexuit. Insidebat autem ex pauonum pennis intertextae oculataeque pallae, ex qua multicoloribus notulis uariata pictura uernabat. Sub calceis uero fusciam deprimebat. Huius suggestui iunonis subditus consessus, haud indecenter ornatus, ipsa uero tecto capite, lacteo quodam calumnate, praenitebat, cui gemmis insitum diadema pretiosis; nam neque scythidis uirecta, nec cerauniorum uibrans fulguransque lumen, nec flucticolor iacyncti credebatur ab-

bláoua mísselichi des iacyncti. Día hóubet zierda álla. bráhta iunoni taumantias.

[táz chít mirabilis. tíu oúh yris héizet. Yris in nube táz íst sertum iunonis. Tár síhet man ána día fáreuua skithidis. únde ceraunii. únde iacyncti.]

Íro ánalútte uuás íro brúoder gelib. dúrshítigez fóne émezigero liebsami.

[Uuáz mág ętheri gelíchera sín. dánne aer. sò heíter íst? áne dáz ér ío in gúotemo íst. sí grúnzet áber dícho fóne úngeuuíttere. Aęther íst ío stílle. aer uuírt ófto getrúobet.]

Íro uuát uuas kelih yali lapidi dér lútterer íst. áber daz hóubet túoh uuás tímberesz.

[Uuánda diu lúft íst túrshítig. uuólchen únde nébel sínt trúobe.] |

Úbe áber licht tar ána cháme. sò skíne sár únder dien 59. úmbe hábenten nébulen. ételih clíz tero héiteri.

[Álso iz tánne féret. sò diu uuólchen únde der nébel síh pegínnent skéiden.]

Sí in dero zéseuuun den blíg hábende. únde án deró uuínsterun éina timpanun mit prútelichen chláfleichen. íoh tár úndere hírlícho ersuizzende. téta sí dia érda fóne démo flòdere ernázen.

[Táz íst poeticum. dáz ter régen sí iunonis suéiz.]

esse profunditas. Sed totum illud sertum capitis taumantias obtulisse reginae caelitum ferebatur. Ipsius uero diuae uultus assidua perlucens gratia, fratri consimilis, nisi quod ille immutabili laetitia renidebat; haec commutationum assiduarum nubilo crebrius turbidabatur. Nam uestis eius hyalina, sed peplum fuerat caliginosum; quod tamen si appulsu cuiusdam luminis tangeretur, inter obumbrantes nebulas sudae perspicuitatis gratia praeniteret. Haec fulmen dextra, laeua sonorum bombis terrentibus sustinens tympanum, sub quibus plurimum sudans ima subiecta roscidis (i. aquosis) uidebatur inundare fluoribus. Huius uero calcei

Íro scúha uuáren sáleuue. áber diu sóla. zôh ze náht fáreuuo.

[Uuánda míttiu náht íst ío fínsteriu. áne ín plenilunio.]

Úmbe diu chnúu hábeta sí êina bindun mísefareuua. díu ôugta síh uuílon óffeno. uuílon uuárd taz tíu fêhi dar ána zegândo síh kedúnnerota. únde sô gáreuuo fersuánt. sámoo so dâr fóre nieht sólehes ne uuáre.

[Táz íst kesprôchen fóne dero fêhi des méris. únde állero suébe uuázero.]

DE INTELLECTUALI MUNDO.

Sús chúnigliche gáro sízzende. scôuuoton sie fóre ín êina speram. úfen éinemo stúole lígenda. ín mánigfalta 60. uuís kezéichen|da. Tíu fóne állen elementis sô zesámene gedúhet uuás. taz nieht tár ána ne bráste. álles tés tíu natura begrífet.

[Állez taz uuérlt píle uuás sáment fóre ío-uis óugon. uuánda ín gótes múote. únde ín gótes prouidentia. uuás ío gebíldot. únde sáment pegrífen. díu súnderiga mísselichi. állero creaturarum. Táz íst tíu primordialis causa. día plato ideam héizet. nâh téro dísiu ánasíhtiga uuérlt kescáfen íst.]

Án déro spera uuás ter hímel áller. lúft únde uuázer.
érda

admodum furui: quorum solea atrae noctis nigredine coloratur. Nam eiusdem genua, zona quidem diuersicolor ambiebat, quae nunc perfulgido resplendebat orbe, nunc uanescentis gratiae tenuata uarietas ita penitus obliquabat, tanquam nihil habuisset ante discolorum. His igitur indumentis decenter ornati, ante consessum in suggestu sidereo positam quandam speram celatam uarietate multiplici conspicantur, quae ita ex omnibus compacta fuerat elementis, ut nihil abesset, quicquid ab omni creditur natura contineri. Illic omne coelum, aer, freta, diuersitasque tel-

érda únde hélla. íóh púrge únde geuuígke. íóh állero sláhta tier. únderskeitigo íóh sáment. Tíu spera uuás tíro uuéríte gescáft. únde bílde. Uuáz álle. únde uuáz íogelíche kúte állero díeto. tágeliches ílen getûon. dáz skínet ál úzer démo spíegule des píldonten gótes. [Táz uuírt ál erséuuen ín déro spera.] Uuén ér uuólti lázen gedíhen. álde míssedíhen. únde uuén gebórn uuérden álde erslágén uuérden. dáz píldota er ímo ál dár sélbo | mít sínero hánt. Uuélih 61. lánt er uuólti ferdôsen. álde gesálígon. uuuôste uuésen. álde búhafte. dáz kemísselíchota er ál. sélbchostiger scáffare.

Tísen állelichen úrlag ín déro spero scóuuonde. íóh sképfende. híez er ín lázen dáz hêrote dero góto.

SATURNUS ET OPS ET CETERI PROCERES ADMISSI.

Sô uuio dò sáment íngíengin díe díu uuíha chráft íro gótheite námolose héizet ío dóh gágen díen hêresten. únde méist gágen íro zuéi fórderon. stûonden síu úf.

Saturnus íro fáter lázota án sínemo gánge. íóh únspúotig uuás er ís. Únde mít pláuemo túoche behúlter.

telluris, claustraque fuerant tartarea. Urbes etiam, com-
peta, cunctorumque species animantium, tam in specie
quam in genere numerandae. Quae quidem spera imago
quedam uidebatur ideaque mundi. In hac quid cuncti,
quid singuli nationum omnium populi quotidianis motibus
agitarent, pede reformantis speculo relucebat. Ibi quem
augeri, quem deprimi, quem nasci, quem occidere iupiter
uellet, manu propria ipse formabat. Quam terrarum par-
tem disperdere, quam beare, quam uastam quamque cele-
brem cuperet, fictor arbitrarius uariabat.

Hoc igitur fatum publicum conspicans componensque
deorum senatum iussit admitti. Quamuis intus, quos in-
nominabiles sacra uis testatur, intrarent, tamen etiam pri-
matibus diuum, praesertimque parentibus uterque consur-
gunt. Uerum sator eorum gressibus tardus ac remorator
incedit, glaucoque amictu tectus caput. Praetendebat dextra

trûog er ân dero zêseuuun éinen fiurenten drácchen. dér daz iâr bezéichenet. sînen zágel slíndenten. dés námo sô man uuânet tia iâr zála úns keouget.

[Táz íst fône díu. uuánda er grece héizet tez. táz tir chít comedens. ân dêmo námen bezéichenet tau. CCC. e. bezéichenet. V. zeta bezéichenet. LX. Sô mánig tág íst ín iâre. íh méino. CCCLXV. | Únde ímo gefället táz er héize comedens. uuánda tempus frízet ál dáz tir íst. Fône díu chít iz in bíuurte. álder ál genímet.]

Sín gráuui. uuás uuínterlichen snêuuen gelih. Sô uuio man uuáandi. dáz er áber chínt uuérden máhti.

[Uuánda iâr eráltêt ze uuíntere. únde eriúngget ze lénzen.]

Sín chéna íst ketrágenlih únde fállide. Únde dóh sí féselig müoter sí. mít chínden befángeniú. dóh pedáhta íro blúornféhun uuát éin grásegiú húlla. [Uuánda díu érda íst tíche-sta dero elementorum. sí íst ouh féselig. únde grásegiú.] Ín déro dir fálliglichó lágen díe scázza góldes únde gimmon. íéh állero geuuáhste. únde álles tés rátes tero sámon.

U E S T A.

Ze íro hábeta síh uesta. díu íro geáltera uuás.

[Fíur íst ében ált tero érdo. únde líget ferbórgen ín dien stéinen. únde ín dien érdlucheren. álso ín ueseuo campanië skínet. únde in ethna sicilië.]

flammiuomum quendam draconem caudae suae ultima deuorantem, quem credebant anni numerum nomine perdocere. Ipsius autem caniciens pruinosis niuibus candidabat, licet etiam ille puer posse fieri crederetur. Eius coniux grandaeva corpulentaque mater, quamuis fecunda circumfusaque partubus, tamen floridam discoloramque uestem herbida palla contexerat. In qua totus gemmarum metallorumque census, atque omnium prouentus frugesque sationum larga admodum ubertate ferebantur. Huic uesta, quae etiam coeua eius fuerat, adhaerebat.

Tiu getórsta ioui daz hóubet chüssen. uuánda sí sín mágezoha íst. únde sí ín bármôta sô man ságet.

[Uuánda cęlestis ignis íst óbe ęthere. únde úmbe ętherem. únde dáz chédent philoso|phi mít 63. érdfiure gezúgedôt uuérden.]

S O L

Náh tien uuárd tára ín geeíscot. tér góldfáreuuo sol. mít sínero uuízun suéster luna. Tén fúre fûor. sô er begónða chómen. éin rôt skímo. púrpurun gelícher. únde ín rôsfareuuo skôni erskéinda er álla dia fálenza. ánderen zierdon [dáz chít stérnon] síh pęrgenten.

[Táz íst tiu gáreuui des hímeles. tíu uuír séhen ín mórgen. ér diu súnna úfkánge.]

Ióh sélber iupiter túncheleta fóre sínero skínbari. uuídere uuíchender. sô er ingándo den hóubet skímen érist óugta.

[Táz íst secundum rhetoricam emphaticos keságet. táz chít míchellico. latine chít iz exaggeratiue. Íh méino uuío ióh sélbes iouis stella. tíu fóre filo glánz íst. táne úrouge uuírt. sô diu súnna stát skínen.]

Sélben die spere die iupiter ín hénde hábeta. [íh méino sélben die stellę solis et lunę.] die skínen gágen demo speculo dés íngelégenen líehtes. [Síe ínfiengen ín síh. tíu líeht tero góto. apollinis únde lunę.] | Áber díu ge-64. fęhta únde díu zícro gegáreta iuno. erblichendiu fóne íro

Quae quod nutrix iouis ipsius, suoque eum sustentasse gremio ferebatur, caput regis ausa est osculari. Post hos candida cum sorore sol auratus expetitus; qui mox ut coepit ingressui propinquare, purpurae rutilantis puniceus quidam fulgor anteuenit, et rosulenti splendoris gratia totam aulae ipsius curiam obstupefactis caeteris ornatibus illuminauit.

Ast ubi primos honorati capitis radios ingressurus immisit, ipse etiam iupiter paululum retrogressus sub immensi nitoris lumine caligauit. Spere uero orbesque, quos dextra sustinebat, ueluti speculo cognati refulsere. Iuno autem diuersicoloris illustris ornatibus, ac uaria uelut speculo

liehte. sámo so fône gelégenemo spiegele. uuárd sí in uuízero héiteri.

[Álso diu lúft ío dánne íst. sô diu súnna úfkát.]

DESCRIPTIO ESTIUI TEMPORIS.

Apollinis corona uuás keríngtiu únde glízendiu. Zuélif tíurero stéino glízemen hábeta sí. [dáz sínt zuélif mánoda des iáres.] Trí uuâren ân sínemo énde.

[dáz sínt tríu súmerzeichen. gemini. únde cancer únde leo. Úbe dù díu ne bechénnist. tíu zèigot tir maior ursa. Uuánda sô sí chúmit in altitudinem çeli. sô sínt gemini gágen íro chélún. cancer gágen dien fórderen fúozen. leo gágen dien áfteren. Sélbiu ursa íst zú demo nórde. mánnelichemo zéichenháftiu. fône dien síben glátên stérnôn. díe áller der líut uuágen héizet. únde nâh éinemo glóccun íóche gescáffen sínt. únde ében míchel sínt âne des míttelosten. Uuélee uuâren dârána?]

Lichinis [tér purpureus íst. únde dânnan genámôt íst. táz er lucernę gelih íst. diu grece lichinis héizet. Dér íst geminorum. únde iunii mensis. uuánda dânnan purpurei flores chóment. Áber] astrites [ist éin uuíz stéin. genámoter ab astro. dáz chít a stella. uuánda mañ dâr ínne síhet sámo
65. so | éinen stérnen uuârbelôn. Dér íst cancri únde iulii. uuánda er gelich íst tíen uuízen. únde ében míchelen zuéin stérnon. díe in cancro méisten sínt. únde aselli héizent.] Ceraunos [ist éin fáleuuer stéin. fône fulmine gehéizener. Dér íst leonis. únde augusti. uuánda diu súnna dânnan prénnet. sámo so blig fíur.]

Tíe gemmę benâmen dáz mít téro drâti íro skímon.

cognato luminis gemmarum luce resplendens, cudentibus serenis enituit; erat enim illi in circulum ducta fulgens corona, quae duodecim flammis ignitorum lapidum fulgurabat. Quippe tres fuerant a fronte gemmae: lychnis, astrites, et ceraunos, quae eius effigiem reuerendam a cognitione conspi-

dáz in ánaséhente ne bechnáton. Unde éiniu uuás kenómen sò man chád úzer démo, gilse cancri. ánderiu úzer leonis óugôn. díu dritta úzer démo énde geminorum.

[Dáz chád man fóne díu. uuánda sie díen geliche sint. álso iz keságet íst.]

U E R I S.

Ándere sêhse skinen án díen síton dero coronę. Déro íst éiner smaragdus.

[állero stéino grúonesto. fóne amaritudine gebéizener. uuánda ío grúone éiuex íst. Tér íst kegében tauro únde maio. uuánda dánne íst louúb únde grás in ale grúoni. Taurus íst únder demo sibenstirne. únde sîn houúbet íst mít finf stérnon. sò gescáfôt. táz man éinen síhet án dero múlo. éinen án demo uuínsteren óugen. zuêne áu demo zéseuuen zesámíne chlébente. díe fúre éinen gezélet sint. Zuêne án díen hórnen. Déro zuéio íst ter zéseuuo. rôt únde filo óffen. Díe finfe héizent la|tine sucule. grece hiades.]

66.

Ánderer héizet scithis

[fóne scithia dánnân er chümet. Tér íst óuh erúone. álso díu érda íst in aprili. sò díu súnna gât in ariete. Án arietis hórnen stânt filo gláte stérnen fiere. nâh tien hórnen gechrumpfte. Díe mág man óuh uuóla bechénnen fóne demo sibenstirne. uuánda sie uuésterhálb sîn sint. úude únder zuísken ándere nehéine ne sint. âne des trianguli. daz deltôton (*sic*) héizet. táz mít úndarlichen stérnon gebíldot íst. Áber aries hindersíhet síhze tauro. únde bedíu sint óuh síne posteriora

uentium vibrantes radiorum fulgoribus occulebant. Quorum alia cancri cerebro. leonis oculis altera, geminorum fronte assumpta tertia dicebatur. Aliae sex ex utroque latere rutilabant, quarum smaragdus una, scythis altera,

bechéret óstert. zô dien fier stérnon. die úns
ougent. in zilun stánde. sámó so ába fersnítene
taurum ze dien lánchon. Mít tien béinon tréttot
ér cętum. tér imo súnt hálb íst.]

Ter drítto héizet iaspis

[fóne aspide serpente dér in in demo hóu-
bete tréget. sô man chít. únde dér íst dúh éte-
uuaz crúone. álsó ouh in martio éteuuaz pegínn
crúen. sô diu súnna íst in piscibus. Tér piscem
bechénnen uuéle dér aquilonius héizet. tér séhe
fóne cornibus arietis uuóla férro uuéstert. nórd-
halb tes signiferi. dár síhet er éin filo skínbaríg
triangulum, uuító indáne. únde íóh úzer fínf
stérnon. die án dien órten. únde án dien síton
stánt. kebíldotez. Án démo bechéenne sín hóubet.
Tánnan férro súndert. síhet man án demo signi-
fero dáz kemáhcha triangulum. úzer fier stérnon
náh ében míchelen. álsó gebíldotez. álsó in arith-
metica diu mínnes|ta pyramis kemálet íst. Íh
méino dáz trí stérnen daz triangulum máchont.
únde der fierdo. réhto in míttemen stát. Án démo
bechéenne des mínneren hóubet. tér notius héizet.
Fóne díen zuéin triangulis píugent síh úf óstert
íro uíncula. mít tien die zágela zesámíne |ge-
chnúpfet sínt. Ín demo bíugen síhet man pega-
sum. sámó sô únder zuísken físen betánen.]

67.

Únder dero gimmon grúoni. skínen demo mére féseli-
giu lícht.

[uuánda diu lénzesca súnna getúot féselen
diu méretier.]

únde díu sùzi des inneren blícches. erskéin díen rínnen-
ten uuázeren.

[uuánda ouh tíu núzze uuérdent in lénzen.]

iaspis tertia uocabatur. Inter quarum uirorem foeta mari
lumina coruscans fronti quaedam interiori suauitas resplen-

A U T U M N I.

Témo in míttemen stánden iacincta uuáren gefúoget péidenhálb dentrides únde eliotropios. Tíe stéina gegrásegotun dia érda in guússen hérton dero zítu. Tíe man ságet ímo ze sínemo díoneste bráht háben. díe zesámíne gerárten zuêne gnôza hérbest únde lénzen.

[tía éina temperiem máchont. únde éina léngi dero tágo íóh tero náhto? Eliotropios íst crúone mít plúotfáreuuen strímon. díe íóh téro súnnu skímen | blúotfáreuue. únde túnchele gemáchont. úbe er ín éinemo bécchine fóllemo uuázeres úz ketrágen uuírt. Pedíu hábet er dén námen. dáz er súnnauuéndiger héizet. Dér íst uirgini únde septembrio gegében. uuánda díu grúoni ín demo mánode beginnet kán in rôti. Álso dú fóne demo mēren septentrione leonem bechénnen máht. tér únder ímo íst filo óffenero stérnon. só máht tú únder leone séhen éina smála stráza úndarlichero stérnon. díe ydrám máchont. únde díh réhto léitent ze uirgine. Tía bechénnest tú sámsto. uuánda sí óffenero stérnon íst. únde gescáffeniu. álso éin úncbensítig quadratum. Tár síhest tú sia súnthálb tes signiferi. álso dú óuh geminos únde aquilonium piscem nórdhálb síhest tes signiferi. Dentrites uuírt keántfristot arboreus. uuánda dentros grece arbor chít latíne. Dáz íst éin uáleuuíu gemma. díu óuh succinum héizet. tíu úzer den bóumen díuzet. álso flíed únde hárz únde díu ába díen bóumen ín dáz uuázer fállendo ze stéine erhártet. Tíu íst mít réhte gegében librę únde octobrio. uuánda dánne fáleuuet taz loúb. únde

68.

debat. Hiacynthos, dentris, etiam eliotropios utrinque compacti. Qui lapides coloribus suis terras ratis temporum uicibus herbidabant; quos ei ad obsequium numinis recurrentes uer dicebatur et auctumnus munere contulisse.

dánne suízzet méist úzer dien bóumen. Iacinctus íst náh temo blúomen gehéizen. Únde uuánda er uuéitiner íst. únde uuílon túneheler. bediu íst er scorpioni gegében únde nouembrio. ín demo nébel únde túneheli íst. Uuarte des mánen férte. sô er úzer leone gánge. ér léitet tíh ér. er ze dehéinen stérnon chôme | fúre uirginem gándo ze libra. dáz sint zuéne stérnen gnúog míchele. díe chele scorpionis héizent. Sélber scorpio hábet tuuéres án demo rúkke zuéne gláte stérnen ében míchele. díe filo réhto enchédent tien dánnan úf síh zillenten stérnon serpentarii. dér úfen scorpione stát. túrh tie zuéne mítte íst tes mánen fárt. únde ánderro planetarum. Fóne dien máht tú ín bechénnen. uuánda án ímo díe zéichenháftesten sint.]

H I E M I S.

Táz áftera *) téil dero corone. uuás zesàmine gehéftet úzer ydathide.

[dér fóne demo uuázere genámot íst. únde ouh enidros héizet. uuánda man dár inne síhet. sámó so éinen brúnnen spríngen.]

Únde úzer adamante.

[dér demo háselnúzechérnen gelíh íst. únde den níoman ferbréchen ne mág. áne geuuílohten ín demo búchhinen blúote.]

Únde úzer demo cristallo.

[dér fóne glacie genámot íst. tánnan úz man chít táz er uuérde. Ydathides uuírt kegében aquario únde februario uuánda iz táne filo régenôt. Aquarius íst zéichenháfte. án díen béinen mér dánne er fóne dien béinen úf sí. únde án zuéin

*) Es steht áftero.

Posterior autem pars corone ydatide adamante et cristallo lapidibus alligabatur. Hos enim hiems undosa generat.

stérnon zcsámíne chlébenten. díe án sínemo uuínsteren téile sint. téro hálb er ze capricorno bechêret íst. târ er urzeum hábet. Áber capricornus íst zéjchenháfte fóne demo lacteo circulo dér úber | sín hóubet cât. únde óuh taz er áfter hábet fóre demo zágele dri stérnen uuító ze gréite. 70. únde níder gebógene. ándere dri án demo zágele déro sélbun geskéfte. áber úf kebógene. Témo íst adamans sáment ianuario mít réhte gegében. dúrh tia hérti álles tes tánne gefróren íst. Crīstalus íst sagittario únde decembrio gegében. uuánda in demo mánode ísên gestát. Sagitarius íst éin filo óffen zéichen. únde uuóla geskéidenez fóne dien ánderen. Sín gescáft íst nâh alsólih. sô dés mínneren. a. Der fórdere teil íst uuízero stérnon. der áfter teil dér ze capricorno síhet. tér hábet éinen rôten stérnen. mēren dāne die ándere sín.]

ITEM DE EIUS HABITU ET FORMA.

Tû uuândist sélbiz taz sín fáhs uuésen gúldinez. únde sine lóccha gefédelgoldôte.

[Fédelgóld. táz chît filo dúnne góld. uuánda sô man iz túnnesta gesláhen mág. táz héizet brattea. i. lamina tenuissima.]

Án demo ingänge hábet er éines scônis chíndes kelíchi. [uuánda diu súnna in mórgen chíndiskiu íst.] áber in míttemo gänge éines trátes iúngelínges. [álsó óuh tiu hízza stárchesta íst in mítten dág.] áber án demo úzláze [ih méino ze ábende] éines | erlégenes álten. Tóh súmelíchen 71. dúohti. dáz er zuélif píldē oúgti.

[nâh tien zuélif stúndon des táges.]

Ipsius uero diui auro tinctam caesariem comasque crederes bratteatas. Facie autem mox ut ingressus est, pueri renitentis, incessu medio iuuenis anhelis; in fine senis apparebat occidui; licet duodecim non nullis formas conuertere crede-

Er uuás sélbo fiurin.

[táz skinet án sínero héizi.]

Sine fúoze sint kefideret.

[táz skinet án déro snélli.]

Sin láchen geuuórmôt. áber filo háрто góldrôt. Án dero uuínsterun trúog er éinen rôten skilt.

[uuánda sélbiu diu súnna éinemo skilte gelih íst.]

Án dero zéseuuun éina brínnenta fáchhela.

[Álso die poetę ságent táz álliu diu uuérlt lieht hábe. fône apollinis fáchhelo.]

Sine scúha uuáren geliche. únde órholchine.

[Piropos chít uisio ignis. álso dáz metallum ouget uisionem ignis. tánne góld. únde zuifalt chúpferes zesámne gegózen uuirt.]

L U N A.

Pi imo stúont sín suéster luna. mít mánmentsámerno únde líndero ánasíhte.

[uuánda sí ne uuíderslábet tiu ougen nieht. sô diu súnna.]

Únde sí enfieng íro lieht. fône des prúoder lampade.

[uuánda íro ne mábti nieht eclipsis keskêhen. úbe sí iz fône íro sélbun hábeti.]

PLUTO ET NEPTUNUS.

72. Náh tien uuúrten | in ferlâzen iouis prúodera. éiner uuás fône demo méreuuáge plánuer. ánderer uuás fône náhtlichemo scáteuue plêicher. Íro iouuéderer trúog sín

retur. Corpus autem eius flammeum totum, pennata uestigia, pallium coccineum, sed auro plurimo rutilatum; sinistra autem manu clypeum coruscantem, dextera ardentem facem praeferebat. Calcei uero similes ex piropo, quem iuxta lunam leni quodam teneroque uultu ex fraterna fulgorem lampade resumebat. Post hos admissi fratres iouis, quorum alter maritima semper inundatione uiridior, alius lucifuga inumbratione pallescens; in capite uterque dominandi

diadema also chúnig sólta. Éiner trúog uuízez únde ében-fáreuuez tero gráuui des féimes. únde des mére sálzes. ánderer trúog keuuórhtez úzer ébeno. únde suárzez fóne dero hóllochun náhttimberi. Tér uuás rícheró dánne der brúoder. únde gechíster fóne átehaftemo geuuinne dero gebórnon.

[uuánda diu hélla ferslindet ál daz ter lébet.

sí ne uuírdet níomer sát.]

ter ánder uuás fóre mícheli. únde fóre héui erbárôt. únde feruuérfende mít nôte guúnnenen ríchtuom.

[Michel íst ter mére. únde ín uuélla síh héuendo áde ín céssa. uuírfet er úz táz er íoner guán.]

STIX ET PROSERPINA.

Íro chená uuáren úngelih. Uuánda díser. [íh méino neptunus.] práhta mít ímo sína chénun [stigem. | dáz chít 73. purificationem] állero góto mágazohun. únde gástkébun.

[Uuánda dii terrestres ne uuúrtin níomer celestes. úbe síe ín stige palude ne uuúrtín purificati. Díu touúfi gáb ín celeste consortium. Fóne díu ne múoson die góta síh níeht fersuéren be stige.]

Áber pluto bráhta éina díernun. [íh méino proserpinam.] uuáhsennes mándaga.

[Proserpina dáz íst álles érdrátes tíehsamo. díu íst puella. uuánda érdsamo iáro gelíches. níuer chúmet.]

sertum pro regni conditione gestabat. Nam unus albidus salis instar candidum atque spumarum caniciei concolorum, alter hebenum ac tartareae noctis obscuritate furuescens, qui quidem multo ditior fratre, et semper eorum, quæ gignuntur conquisitionibus opulentus; alius uero propter molem elationemque corporis renudatus ac despuens diuitias oppressione quaesitas. Uerum utrique diuersa coniux; nam hic nudus omnium nutricem deorumque hospitam secum ducit; ille puellam accessibus (i. incrementis) gra-

Tiu sô chörn gébe iro bétären. dáz sie iro gehéizèn ze gébenne dia cênegostun.

[Pediu héizet sî ouh échate. dáz chît centum. uuánda der érduuôocher ófto chúmit zênzegfáltiger.]

MARS ET LIBER.

Sô uuúrten dô inferlâzen iouis súnne. Téro zuéio uuás ter fórderoro éin rôtt iúngeling [uuánda sîn stérno rôtt íst] únde slíndare íoh túrstesare des plúotes.

[Pediu héizet er mars. álsó mors.]

Tér ánder uuás mámmende. únde mínnesam. [Uuáz íst húgelifchera únde mínnesamera uuíne.] Sîn rêbemezers 74.án dero zéseuuun trágende. | únde sînen sláfmáchigen chópf án dero uuínsterun. Íoh spilogerner chád man dáz er uuáre. Sîne génge uuáren scránchelige. Únde feruuúndene fóne dero trúncheni des stárchen uuínes.

CASTOR ET POLLUX.

Náh tien châmen zuêne brúodera gelícho getáne.

[uuánda sie gezuínele sînt. éinero mùoter chînt. tíu leda híez. náls éines fáter.]

Dér éino chám mít táges stérnen. ánderer mít náht stérnen.

[Uuánda man ín íro ortu. únde ín íro occasu den éinen síhet áne den anderen. pediu chît man dáz ter éino sî des táges. ánderer dero náht. Ter mínnero dér pollux héizet. tér gát êr úf. mít éi-

tulantem, quae ita plerumque frugem exposcentibus tribuit, ut magni numinis uota sint eidem redhibere, centesimam. Dehinc admissi tonantis ipsius filii. Inter quos primus quidem ruber iuuenis, ac uorax omnium sititorque etiam sanguinis gradiebatur. Alter suavis et comis, falcem dextra, laeuaque gestans cratera somnificum, ac pronus in petulantiam ferebatur. Huius gressus incerti atque olacis temeti madoribus implicati. Post hos duorum una quidem germanaque facies; sed alius luce sidere, noctis alius refulget.

nemo michelemo sternen. dér án sînemo hóubete skînet. Án dés fûozen skînet ter gemácho. uuóla fílo mínnero. Únder dien zuísken skînent trí. díe éin lángez triangulum máchont. Téro sînt fínfe. ándere fínfe síhest tû án demo mèren dér castor héizet. Tér hábet tára gágene den mínneren án demo hóubete. dén mèren án dien fûozen. únde óuh éin triangulum stérnon únder zuísken. Ze dèro uuís sînt téro zéichen gelih tie sélben gelih uuáren. dóh pollux mínnero bedíu sí. uuánda er échert homo íst. únde castor méroro. uuánda er óuh deus íst. álso iouis sún sól.] |

HERCULES.

75.

Sò chám dô éiner mícheles mágenes. sôliches man êr ne gehôrta. únde ío geéinoter síh ze éruuérenne álles úngéfúoris.

[Uuánda hercules állen monstrís síh ío eruuéreta. dáz chît állen egetíeren. Uuáz sînt áber égetier. áne éigesin gelíchiu tíer. Sò ydra uuás. únde arpiç. únde centauri. án dien er sígo nám.]

Aber iuno uuárteta mít tuuérên óugon. án síne grôzen árma. únde án sîn gûollíh kéinôn.

Uuáren óuh ánderiu uuíb chiesende. uuér er únder ín uuáre.

[dáz chît. uuíolih er únder dien ánderen uuáre.

Téro uuás éiniu máged. ánderiu uuás mùoter állero gebúrtô. Éiniu lóbeta gehíte. ánderiu úngéhíte. Énero uuás kehénde der bógo mít temo chóchere. [uuánda sí uenatrix íst.]

Dehinc quidam roboris inauditi et extirpandis semper aduersitatibus praeparatus. Sed eius miros lacertos rictusque cleoneos (i. nobiles) sublimis iuno cernebat. quis inter eos decernentes feminae; quarum una uirgo ferebatur, alia generationum omnium mater; illi arcus cum pharetra, huic

tirro licheta dáz ziero gerígena geflúhte. úzer gedrúngenên róson. [dáz man brúten máchot.] Tía máhtist tú gérno 76. séhen glízenta. | únde kóren chóson álle lústsamina. únde gérno erstínchen tóumenta fóre íro hírlíchun stángmachúngo. únde chóssôn (*sic*). únde íro líde hándelon. únde chélen nâh íro mínnon. Tíe châden sie uuésen méistrun állero chíuski. dóh sí uuâre mùoter álles niotes. únde állero uuúnnolichi.

[Uuánda zuô ueneres sint. éiniu pudica ánderiu inpudica.]

C E R E S.

Sáment tien giéng (*sic*) tiu liebsama ceres.

[táz chít chórngéba. Uuéliu íst táz áne diu érda?]

Éin suâre uuíb. [Uuánda sô suâre íst tiu érda.] Állero lándó búuua. únde ménniscon zúgedâra.

U U L C A N U S.

Chám óuh éin hálz smíd.

[Uuánda fiur hábet ío úngréhten gángh. únde iz príchet ío ze éin uuéderro bénde. sámó sô der hálzo.]

Únde dóh er lúftlíh kehéizen sí.

[Zíu? uuánda fóne dero lúfte chóment tiu bligfiur. únde bedíu ságent fabulę. dáz ín iuno

rosis decussatim uinculatis sertata contextio. Quam et conspicere nitentem, et fantem audire dulces illecebras, et attrahere flagrantissimi spiritus halatibus redolentem, et osculis lambere, et contingere corpore, eiusque uelles cupidine suspirare. Quae quidem licet amorum uoluptatumque mater omnium crederetur, tamen eidem deferebant pudicitiae principatum. Cum his grata ceres admodum grauis femina, alumnaque (i. cultrix) terrarum ac nutrix mortalium uidebatur. Quidam etiam claudus faber uenit, qui licet crederetur esse iunonius,

stieze ába hímcele. únde er in lemnun fállendo
hálz uuúrte.]

Dóh uuás er sò eraclitus ságet. pehéftáre állero dero uuérlte.

[Uuélih téil dero uuérlte. íst áne fiur? | Áber 77.
dóh sínt tríu fiur ze uuízenne. Éin fiur íst iouis.
únscaðeháftiz. ánderiz íst uulcanus scádonde án
dien blícchen. daz trítta íst uesta. dár uuír únsih
pí uuármén.]

FORTUNA ET RELIQUI.

Dô chám oúh állero diernon ferchrôndosta. únde diu
to fóne únstátero gnúhte. únde uuíderuuártigero in dagált-
líchero liehti. suépferlichó sprúngezta.

[Sì gáb uuílon filo. filo nám sí oúh. Díu
íst uuíderuuártig gnúht. Táz téta sí oúh káhes.
únde ungeuuándo. únde sámó so sprángondo.]

Dia héizent súmeliche sortem. súmeliche nemesim.

[uuánda sors latine. únde nemesis grece éin
bezéichenent.]

Súmeliche héizent sia uuílsalda. súmeliche chráftelôsi.

[Uuánda umbe infirmitatem. uuúrten lôz
fúnden.]

Uuánda sí áber in uuítimo scôzen. álle uuérltzíerda
trúog. Únde sí súmelichen gáhes mùotes káb. Súmeliche
róufende. álsó diernon spíl íst [ih méino íro gúot in zú-
chendo]. | Súmelichen mít temo stábe daz hóubet in ér. 78.
nest préchende. [álsó sí dien túot. tien sí íro geédele nímet.
únde síe scálchet.] Íóh tien sí fóre-zártota. dien sélben
uuárta sí blíuendo daz hóubet. mít tero fiuste.

totius mundi ab eraclito dictus demorator. Tunc etiam om-
nium garrula puellarum, et contrario semper fluibunda luxu,
leuitate pernix desultoria gestiebat. Quam alii sortem as-
serunt, nemesimque non nulli, tychenque quam plures, aut
nortiam. Haec autem quoniam gremio largiore totius orbis
ornamenta portabat, et aliis impartiens repentinis motibus
conferebat, rapiens his comas puellariter, caput illis uirga
comminuens, eisdemque. quibus fuerat eblandita, ictibus cre-
bris uerticem complicatisque in condilos digitis uulnerabat.

[Uuáz ist tiu fúst. áne sô diu hánt síh pe-
túot. Tánne bérgent síh tie fingera. únde óugent
síh tie chnóden.]

Sô diu gesáh parcas príeuen. álliu díu ín iouis hóue
getân uuúrten. líuf sí dára ze díen briefpúochen. únde ze
déro hántsamun pagina. [día sie héizent albo.] Únde síh
fertrúende. zúhta sí dáz sí dâr sáh. ze íro úngeuuándun
gebríefedo. In díen uuórten. dáz ételichiu gáhes chómen-
tiu. dero díngo ríhti geírtín.

[Uuánda sí túot sô úngeuuánden uuéhsal.
sámo sô gótes penéimeda ín sínemo albo féste
ne sí. únde álliu díng fóne íro geuuálte stúzzelin-
gun geskéhen.] |

78. Uuánda sí áber díu ne máhta túon. únforegeuuízeniu.
díu dô íu ermâret hábeta. díu fóresíhtiga réda dero úrhabo.
tiu ánazóchota sí síh tóh.

[Uuánda mánige uuándon. dáz nehéin gótes
prouidentia dia uuérlt ne ríhti. únde álliu díng
áne órdena tuuárotín. únde áne úrhab.]

Náh íro dúzen die ándere sáment zù.

CONSESSUS CELITUM.

Tò sáz sélber iupiter án sínemo stúole. únde híez tie
ándere álle be hêri sízzen. Tò ínthábeton scône sídellá.
día himeliscun mánigi. Únde éin zíero gáro chínt. kebòt
stílli mít sínemo chétefingere. úber den múnt kelégetemo.

[Táz

Haec mox ut facta conspexit omnia quae gerebantur in iouis
consistorio subnotare, ad eorum libros et pugillarem pagi-
nam cucurrit, et licentiore quadam fiducia, quae conspexerat,
inopinata descriptione corripuit, ut quaedam repente pro-
rumpentia uelut rerum seriem perturbarent; alia uero, quae
causarum ratio prospecta uulgauerat, quoniam facere im-
prouisa non poterat, suis tamen operibus arrogabat. Post
hanc uulgo caeteri deuenere. Iupiter tunc solio resedit,
praecepitque cunctos pro meriti ordine residere. Tuncque
subsellia flammabunda coetum susceperunt sidereum. Uerum
quidam redimitus puer, ad os compresso digito salutari,
silentium commonebat.

Con-

[Táz íst ter nahóst temo dûmen stât. tér oúh index héizet. Mít témo chétent síh ío nóh saraceni. áfter áltemo síte. Táz kezîerta chînt íst cupido. démo cupidini úngilichiz. tén man nácheten málet. uuánda er deus turpιδinis íst.]

Tò gedagetôn síe álle. únde fernâmen dára uuért.
Dò spráh iupiter.

IUPITER INSINUAT DIIS. NUPTIAS UELLE FILIUM. |

Úbe mih ne scúnti mîn gûotuulligî. mînen tóugenen 79.
uuíllen mít iú áhton. Únde úbe mih ne lústi fúre íuuih
prîngen. dés mîr suigentemo sámο uuóla spùoti. ánderes
uuío máhti íh éinráte gefrúmmen mîne benéimeda. Únde
níoman ne máhti eruúenden mîn gebót. dóh er síh oúh
péitti únmuozhafto dára gágene striten. Áber únfrólih rát.
uuírt íuuih páz ferhólen. únde báz uuírt fersuuiget léidsam
uillo. [Ziu?] Nío síe irmárte. díu hérzen ne léidegoen.
Sò mih áber lústet húgelichiu díng ze áhtonne. Únde mî
nen sún ze féstemo gehéliche síton fóre íu góten. Sò íst
únnúzze den rát íuuih ze hélenne. | Mîn lieba gemágeda 80.

Conticuere omnes, intentique ora tenebant.
Tunc iupiter coepit;
Ni nostra astrigeri nota benignitas
Conferre arbitrium cogeret intimum
Et quicquid tacito uelle fuit satis
Id ferre in medium collibitum foret;
Possem certa meis promere ductibus,
Nec quisquam illicitis tollere nisibus
Concertans cuperet iussa deum patris.
Sed tristis melius censio clauditur;
Atque infanda premit sensa silentium;
Ne uulgata ciant corda doloribus.
At quum leta patrem promere gaudia,
Et certo deceat foedere pignora
Palam perpetuis iungere nutibus;
Cassum est nolle loqui sensa decentia.
Uobiscum ergo dii grata propinquitas

sáment iú lichet mir ze áhtonne mínes súnnes uuillen. únde dunchet mir réht. mát iuuer góto gelúbedo geféstenôt uuérden. sine bedígeda. díe ze fòllonne sínt. Únde dáz mít réhte lígen ín mínemo sínne. Nòh árdingun ne íst mir ána díu mánna. díu mih nícht éin ne duúngét. álso sí oúh ánderro fátero mùot tùot. Nùbe oúh tár úmbe. dáz er íst mín tríuua. Mín spréchen. mín únst. Mín uuáre hòldo. Mín getríuua uuíderfárt. Chúndáre mínes uuillen. Uuihiu éra. Ér éino uuéiz tia mánigi dero góto. Ér chán gezéllen díe glízente stérnen. Uuélih uuíti án díen hámelgíbelen sí. Únde uuélih íro hóhi sí. Únde uuío mánige trópfen des méres sín. Únde uuío mánige uuíderzuccha êr tûe án 82. demo stáde. | Uuélih pánt zesámíne hábe díu mísschellen elementa.

[sô fiur únde uuázer íst. lúft únde érda. Tés íst álles mercurius únderchleine. uuánda sermo grúndet táz ál.]

Mít témo ih iòh mín sélbes kehíleiche fèstenon. Nù mág keskêhen daz pietas éiniu gezálôt. uuáz sín gehòrsama

Conferre studium est uota propaginis.
 Aequum quippe puto federe celitum,
 Quae sectanda forent orsa probarier.
 Nostis maiugenam pignoris incliti
 In nostris merito degere sensibus;
 Quae nec frustra mihi est insita caritas,
 Ut sueuit patria stringere pectora.
 Nam nostra ille fides, sermo, benignitas,
 Ac uerus genius, fida recursio,
 Interpresque meae mentis honos sacer.
 Hic solus numerum promere celitum,
 Hic uibrata potest noscere sidera.
 Quae mensura polis, quanta profunditas,
 Qualis sit numerus marmoris haustibus,
 Et quantos rapiat margine cardines, (i. reditus)
 Quaeque elementa liget dissona nexio;
 Perque hunc ipse pater foedera sancio;
 Sed forsán pietas sola recenseat,
 Quae parens probitas munera pensitet,

gñoti. dionestes ketùoe. Tér dero súnnun rós fúre lóufende. áber ze íro iruuíndet. ne ílet tér in dionestmánnes uuís na? lóh sínên féterôn [uulcano neptuno plutoni.] íst ér sô gedíene. dáz in zuífele sí. uuás er éigenòsto sí. Nú ládont in ze híon sélben die zíte. uuóla daz ferdíenonten mít lóbesamen árbeiten. únde sín sélbes chréftîg éllen. héizet in nú ána gehíien.

ITEM QUALIS SIT QUAM ADAMAT.

Nú íst ímo gelíchet éin dierna filo chúnnig. únde ímo ében slízig. Áber sô íst iz kelégen. dáz sí búrtig fóne érdo. sín hábe ze hímele. [Sí uuíle hímeliskiu uuérden. | dóh⁸³. sí írdiskiu sí.] Únde túot sí ófto día fúrefart. úfen dráten réiton. [dáz chít. íro rósken sín fúre séndet sí.] Únde fárendo [dáz chít. íro múot récchendo.] úberstíget sí ófto día sínuuelbi des hímelis.

[Uuánda sí dénchet. tés úzerhalb tero uuérhte íst.]

Nú íst ze áhtonne mít iú góten. ír dir óuh pechénnent in érdo íuuera uuésteruuát. [díu in den chílechon liget kehálten.] dáz íro sô gebórnero díe chínt uuága. ne túen nehéina tára.

Qui phoebi anteuolans saepe iugalibus,
 In sortem famuli nonne relabitur?
 Hic quoque sic patruis seruit honoribus,
 Ut dubium proprium quis mage uindicet;
 Illum conubio rite iugarier
 Suadent emeritis secla laboribus,
 Et robur thalamo flagitat additum.
 At uirgo placuit docta quidem nimis
 Et compar studio, sed cui terreus
 Ortus, propositum in sidera tendere,
 Plerumque et rapidis praeuolat axibus,
 Ac mundi exsuperat saepe means globum.
 Cunae ergo officiant, quo nihil editae
 Censendum superi, quique crepundia
 Terris recolitis uestra tenerier,
 Quae occultant adytis sacra latentibus.

[5 *]

[Ír súlnt ténchen. uuío sí uuérde immortalis
ex mortali.]

Kébe man síe zesámíne mít héilesode. dáz íst ke-
zâme. [dáz lichet mir.] Unde fállèn sie den hímel. ún-
serro nêfôn.

DEORUM FAUOR ET CONSENSUS.

Nâh tien uuórten. uuárd is fóleheté. állez taz hérote.
Únde chàden álle dáz man iz háltó frúmmen sólti. Únde
légeton sie zû ze iouis rédo. dáz ouh ánauertes tie mên-
84. nicken. ín dero góto zála genómen uuúrtín | tie dehéin
zéichenhaft púrlichí íro líbes. álde íro sínnígi. díu íoh méíst
uírde máchôt. erhéue ín día hímelgelúst. únde ín dén
uúllen dára géronnes. [álsó philologia dára géreta.] Íoh
sâr únder ánderen. díe fóne egypto sínt. [sô isis íst. únde
osiris.] álde fóne thebis. [sô cadmus íst filius agenoris.]
eneas únde romulus. kebríefte góta híezín. Únde ándere
dâr míte. díe síd íro líbe. íro líumendígo námo ze ánderên
góten gestòzen hábet. Dáz sie nâh írdiskên líden dero
góto húsknoza sín.

Ioue dáz ál gelóbontemo. híez man sâr éina getrágen-
lichá fróuuun. únde hêrlichá. díu philosophia híez. tíá sêl-

Iungantur paribus, nam decet auspiciis,
Et nostris cumulent astra nepotibus.

Sed postquam iupiter finem loquendi fecit, omnis
deorum senatus in suffragium concitatur, acclamantque
cuncti fieri protinus oportere adiiciuntque sententiae iouiali,
ut deinceps mortales, quos uitae insignis elatio et maxi-
mum culmen meritorum ingeniumque in appetitum caeli-
tem propositumque sidereae cupiditatis extulerit, in deorum
numerum cooptentur; ac mox inter alios, quos aut nilus
dabat, aut thebae, aeneas et romulus, aliique, quos postea
astris doctrinae nomen inseruit, designati celites nominen-
tur, ut post membra corporea deorum fierent curiales.
His quoque annuente ioue, iubetur quaedam grauis insig-
nisque foemina, quae philosophia dicebatur, hoc superi

buu frôno éinunga an êrinen tábellon gescribena. màre getûon áfter állên himelringen. únde vuégen.

Tára zûo gebôt iuno. dáz sie álle des tritten dâges frûo châmîn dâra in die fâlanza. | die in lacteo zirculo 85. iouis sprâcha állero námohaftestun máchont.

[dáz chît. târ diu námoliehosten dîng ergânt.]

Táz tэта sî. sâr ze gefrúmmenne den gebîleih. únde die brútloufte dero iúngon.

Sô in énde gesáztero sprâcho. stúont ter ehúning sélbo úf. Álliu dero góto mánigi eruuant. ze íro hérebergon [târ sie stationarię stellę fóre uuâren.] álde ze íro férten. [án dien sie fóre uuâren.]

Explicit primus liber. incipit secundus.

CONSULTUM IOUIS PHILOGIAE INNOTUIT.

Hína ze âbende uuârd. kíeng ter mâno úf. mít sînemo gestérnôten brîdele.

[dáz chît án dés prîdele guónehêite íst stérnen ze mâlenne.]

Áber ze ôugon bríngende. nâh súnnun sédelgange die skínenden stérnen. Únde bootes hérosto dero nórdzêicheno zúnta die uuâgena.

[Uuânda er plaustris fólget. tîe ében glát sînt fâcchelôn. dânnan uuírt er sîe gesâget zúnden.]

senatus consultum æneis incisum tabulis, per orbis et compita publicare. Tunc iuno cōdicat propter prædictorum thalamum iuuenum et nuptialia peragenda, uti postri die omnis ille deorum senatus in palatia, quae in galaxia iouis arbitrationem potissimam faciunt, diluculo conuenirent. His igitur actis, solio rex ipse surrexit, omnisque ille deorum numerus sedes proprias cursusque repetiuit.

LIB. 2.

Sed purum astrificis caelum scandebat habenis
Nox reuocans merso fulgentia sidere phoebo.
Ardua tunc senior succendit plaustra bootis,

Únde glízen die stérnen án demo geuuúndenen drácchen.

86. [Ér uuíndet den háls úmbe cynosuram. den zágel úmbe elicem. Bootes hábet stánde drí stérnen | nâh ében míchele. éinen án demo hóubete. zuêne án dien áhselon. Drí hábet er tuéres ín zílun stánde. gágen dien túlton. únde éinen níderor sámo so ín sínemo scôzen. dér arcturus héizet. rôten únde míchelen. Gágen dien chníuuen hábet er oúh stérnen. Únde sô síhet man ín. sámo so úf ín uirgine stánden. únde die áhsela hábenten. ín ében dien béinen maioris urse.]

Skéin óuh orion mít sínemo scônen suérte. dér sirium stérnôn glátesten [in lingua maioris canis] nâh ímo fûoret. hízza máchonten.

[Tér beginnet úf kân sáment tero súnnûn quinta decima kalendas augustas. sô die tága héizesten sínt. Pedíu sínt tie tága fóne cane caniculares kehéizen. uuér íst tér orionem ne bechéne. Án dés cúrtele séhs stérnen míchelicho zéichenháfte sínt. ih méino. uuánda íro drí tuuéres stánt. trí níderhágent. sô gréhto ín zílun. únde sô ébenferro. únde sô ében zórft. únde sô gelíche ín ánasíhte. dáz sie spectaculum tûen án hímel uuártenten. sô uuío éiner dero níderhágenton dúnchelôro sí. dánne die ándere. Áne dáz sínt án sínemo hóubete drí stérnen gnûog óffene. tie éin éngez triangulum máchont. Únde án dero zéseuuun. áhselo éin rôter gláter. únde án dero uuínsterun ánderer uuízer. sámo gláter. Trí sínt oúh óffene. án sínen suértskéiden díe úber sín uuínstera díeh kânt. zuêne án dien fûozen. zuene an dien chníuuen. Déro zuéio íst ter uuínstero sô

Et spiris toruo nituerunt astra draconi.
Auratis etiam flagrans splendebat in armis,
Qui trahit aestifero fulgentem sirion ortu.

óffen. táz in állen | súntzéichenen nehéin mêro
ne íst. áne sirium. Nólh táne inchédent témo
fiere tie sáment ímo quadratum máchont. Áber
canem án démo sirius íst. síhest tù súndert fer-
stráhten. únde állen sô gemáleten mít stérnon.
dáz íoh síniu bêin óffeno únderskéiden sín. diu
fórderen íoh tiu áfteren.]

87.

Iób tíu corona. díu mít indiskeñ blúomon geféhet
íst. díu glánzta síh. úmberíngtiu mít stérnon gnúogen.

[Nisa héizet ter bérg in india. dár liber ge-
bétôt uuárd. Tés uuírten uuás ariadnes. téro uul-
canus ze íro brútlouften dia coronam bráhta secun-
dum fabulas. tia man in hímele síhet. Sí rúoret
bootem án dien áhselon. hártó skímbariu éina
hálb. únde áber ánderhálb túneheliu. Híer íst ze
uuízenne. dáz er ételichiu nórdzéichen únde éte-
lichiu súntzéichen némmendo. álliu zéichen fer-
fáhet.]

Únz táz máre dô den iouis hóf erfúlta. sô chám iz
ouh téro íligun mágede ze óron.

[Sí uuás ílig also iz keságet íst. álliu díng
ze ergrúdenne. únde inmortalis ze uuérdenne.]

MEDITATIO EIUS.

Únde sí sélba dero góto éinunga. geéiscôt hábende.
únde | únz hína férro náhtes uuáchende. dáhta sí hártó ss.
sórgendo in mánigiu. Sí dáhta fúre die góta ze érist spúo-
tígo ze chómenne. únde fúre sélben iouem. únde hína úf

Hoc quoque nysiæcis quod sparsum floribus ardet,
Multiplici ambitum redimitur lumine sertum,
Uirginis interea ad trepidas perlabitur aures
Fama iouis magno dum complet tecta boatu.

Denique ipsa compertis superum decretis, adultaque
iam nocte philologia peruigilans, multa secum ingenti cura
anxia retractabat. Ingrediendum primo senatum deum,
iouisque subeundos impræmeditata uisione conspectus,

ze gespríngenne in daz lôz téro úfuuértigon únde dero himeliscôn.

[Uuánda fóne gótes sélbes lôze íst fúnden uuémo diu érda súlè. únde uuémo der hímel. Álso iz chít. Cælum cæli domino. terram autem dedit filiis hominum.]

Dára nâh tâhta sí. dáz sí gehien sólta ze cyllenio. [álso íro fama ságeta.] Sô uuío sí áber sín háрто гér uuâre sí hábeta ín dóh chùmo bescóuuot eruúndenten nâh temo sálbe des rángleiches. dô sí blúomonde gieng. súmelichen chrúteren gnôto dára zû eruúeliten.

[sí ne uuólta níeht crúteliches plúomen brêchen. Uuánda er deus palestrę íst. pediu chít er fabulose. dáz sí ín án demo gänge gesáhe. únz sí gieng plúomondo. dáz chít. rationes súochendo ál- lero tóugenero dingo. díu núzze sínt ze eruárenne. Álso paulus scríbet. Non plus sapere. quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem. Tér dés fólget témo begágenet mercurius. táz chít eloquentia. Díe ín olimpiade palestram | úobton. díe sálboton síh. nío íro congressores án demo ríngenne síe sô fásto gesuérben ne máhtin. dáz síe sie níder bráhtin. Táz sálb híez ceroma. Bediu chád hieronimus. Ceroma perdit et inpensas. qui bouem mittit ad palestram. dáz chít. Sín sálb ferliuset. únde sína frúonda. dér den óhsen frúmet ze ránguúige. Uuánda diu palestra sól mër uuérden ratione. dánne uiribus. Ter óhso hábet áber uires. síne ratione.]

Uuáz túnchet tír áber dés. táz sí ángestlícho zúí-

exsiliendumque sibi in superam celitum sortem. Deinde ipsi sociandam esse cyllenio, quem licet miro semper optaret ardore, tamen uix quum post unctionem palestricam recurrentem, dum flores ipsa decerperet, prelectis quibusdam herbusculis conspicata est: quid? quod utrum sibi

felota. úbe íro núzze uuâre súslîh bigûollichî? Sî fórhta dés sî níeht úndurfes ne fórhta. dáz sî ferliesen sólti ze hímele fárendo. díu mêterlichen spél. únde die mísselichen mêteruuúnna milesii. [dér fône íro scrêib.] únde álle die historias tero ménniscon.

CONIECTURA EX NUMERO.

Tò súohta sî ze êrist zálondo íro sélbero námen únde mercurii. úbe íro der gebíleih kefiële. únde úbe íro dés ín bóre fárenten snél|li. [dáz chít. úbe íro déro (*sic*) snéllo 90. uuíne.] ze gemácheru míteuuiste gespírre uuérden sólti. áfter gíhíleihlichemo gelímfe. Únde sâr dâr míte zetêilta sî únder dien fíngeren. únde chêrta sî ín zála. íro sélbero námen. únde cyllenii. Náls áber níeht tén námen. dén ímo gescáf-fôt hábeta. díu mísseliutigi. áldé díu míssesitigi dero díeto. [dâr er mercurius. únde cyllenius. únde arcas. únde trimegístus hícz.] náh tíen díngen. únde dien gedéhten dero stéto. Núbe dén námen. dér ímo gescáf-fôt uuárd. fône sélbemo íoue. dô er gebórn uuárd. [íh méino xyrios í. dominus.] únde dén échert fône egípzísken úrdáhten dero líuto lúcca firuuízze ságet uuésen ermárten. únde ersprángten.

haec nuptialis conduceret amplitudo, anxia dubitabat. Nam certe mithos poeticae etiam diuersitatis delicias milesias, historiasque mortalium, postquam supera conscenderit, se penitus amissuram non cassa opinione formidabat.

Itaque primo conduceret conubium, atque aetherei uerticis pennata rapiditas apto sibi foedere copuletur, ex nuptiali congruentia numero conquirat, moxque nomen suum cyllenique uocabulum, sed non quod ei dissonans discrepantia nationum, nec diuersi gentium ritus pro locorum causis cultibusque finxere; uerum illud, quod nascenti ab ipso ioue siderea nuncupatione compactum, ac per sola aegyptiorum commenta uulgatum, fallax mortalium curiositas asseuerat, in digitos calculumque distribuit.

[Sic ne erdáhton ín. nôh fône ín ne uuárd er
erspréngét. súnder fône iouis auctoritate chám er.]

Fône démo nám sí. dén béiden hálb slóz hábigen
bûohstab.

[ih meino chi. der âne *) slóz súslîh píldé
hábet. X. únde. DC. pezéichenet.]

Ter [áber súš ketâner. [X] ih meino mít slóze.] dáz
êrista. únde daz fólleglichosta énde numeri máchôt.

91. [uuánda er sô | beslózener. millenarium bezéi-
chenet. Án mille íst táz énde des zéllennis. târ
fúrder ne mág nioman dia zála bríngen. er ne
ábere sia. dáz er chéde. duo milia. tria milia.]

Dára nâh chôs sí dáz târ ána. dáz er ín állen sínen
chîlechon hérró gbetôt uuírt. kezéichender mít téro fólleg-
lichí dés sélben cubi.

[Uuánda ôbe sínen statuis uuárd fo dáz sélba
beslózena chi. gscriben. dáz er nú cubum héizet.
úmbe millenarium numerum. dér in arithmetica
cubus kehéizen íst. Uuáz íst cubus âne daz píldé.
dáz ében láng. únde ében brêit. únde ében hôh
íst. álso mánige áltara ín chîlichon gescáfen sínt.
Úbe dû dâne dia ében míchili sùochest án mille.
sô uuírt sí dir án díu geouget. táz tar ána sínt cên
stunt cêníu cênstunt. Dánnan héizet er cubus. álso
ouh LXIII cybus (*sic*) héizet. uuánda dâr ána sínt
fierstunt fieriu fierstunt. Tá z íst tíu gelíchi dero
longitudinis. únde dero latitudinis. únde dero alti-
tudinis. án díen numeris. tánnan sie cybi héizent.]

Sí nám ouh nâh ténio chi. dén bûohstab dén phita-
goras. fône samo insula. uuánda dero ménniscon lib zéigon
[ih méino y.] dér fône éinemo cínken ín zuêne síh spáltet.

*) e aus a.

Ex quo finalem utrinque litteram sumit, quae numeri pri-
mum perfectumque terminum claudit. Dehinc illud, quod
in sanis omnibus soliditate cubi ac dominus adoratur. Lit-
teram quoque, quam biuium mortalitatis asserere prudens.

[álsó óuh ter ménnisko nâh tero chindiscun éinfalti. éinuúeder gefáhet ze zéseuuun. álde ze | uuínsterun. dáz chít ad uirtutes. álde ad uitia.] 92.

Ze déro, uuís oúgton síh án sínemo námen. [ih méino. *χυρρη*] zuélif stunt cénzeg únde áhtocéníu.

[Uuánda chi bezéichenet DC. y bezeichenet CCCC. Ro bezeichenet C. Sô áber ro. C. Iota X. Eta VIII. Dánnan uuérdent kesámenot mille CC. XVIII.]

Tie numeros práhta sí chlêindáhtiga ze drín. mít tero regula níunonnes. tie cénunga mínneronde mít ába genómenen unitatibus.

[Sî zálta ío éines mínnera dánne céníu. únz állíu díu zála geniunôt uuárd. únde dríu échert úbere uuúrten.]

Íro sélbero námen *φιλολογια* bráhta sí óuh keníunoten fóné septingentis XXIII ze fíerin.

[Uuánda fi bezéichenet D. Iota X. Lautá (*sic*) XXX. O LXX. Sô áber lautá XXX. Únde áber O LXX. Gamma III. Áber iota X. Alfa I. Téro sínt állero DCC XXIII.]

Die zuêne numeri [ih méino III. únde IIII.] gefállent ín zuéin. áfter gelímpflichero rédo. Uuánda ternarius íst fóné díu perfectus. dáz ío ratio dríu gescáfôt. ih | méino 93. ánagenne. únde mítti. únde énde.

[Álsó iz chít. Sapientia pertingit a fine usque ad finem fortiter. et disponit omnia suauiter.]

Ér éino máchôt ten réiz. [únde den stríh. tár díu

Samius estimauit, in locum proximum sumit, ac sic mille ducenti decem et octo numeri effulserunt. Quos per no- uenariam regulam distribuens minuensque per monades decadibus subrogatas, in tertium numerum perita restrinxit. Suum quoque uocabulum per septingentos uiginti quatuor numeros explicatum, in quaternarium duxit, qui uterque numerus congruenti ambobus ratione signatur. Nam et ille, quod ratio principium, medium finemque dispensat, pro certo perfectus est; quippe lineam facit solus, et so-

lengi ána íst. uuánda nehéin strih ne mág sîn. áne initium. únde medium. únde finem.]

Vnde vuúrchet ér díu énde déro in hóhi erháfenon [numerorum. únde corporum]. Álso dár ána skínet táz siu an drín mâzon gestânt. ih méino in lengi. únde in bréiti. únde in hóhi.

[Án déro mâzon íogelichero. sint zuéi frontes.]

Tára nâh íst er óuh târ úmbe perfectus. táz sîn driualli. [ih méino nouenarius.] êristo dero úngerádon. cybum máchot.

[Ter terni máchont nouem. ter nouem máchont XXVII. Dáz sint ter terni ter. Vnde dáz íst cybus. fône déro ében mícheli dero spatiorum. ih méino longitudinis. latitudinis. altitudinis. álso óuh quater quatuor quater cybus íst. sò ih fóre ságeta.]

Uuér íst óuh. tér dri consonantias. [ih méino diatesseron. diapente. diapasen] ne bechéne in musica?

[Uuér íst. tér óuh án díen ternarium ne éree?]

94. Úngerad numerus íst | tien gómenen gegében.

[uuánda er stárchero íst. tånne par sí. únde er únspáltig íst. álso dára gágene par díen uuíben íro uuéichi geuuídermézot íst.]

Únde álle zíte hábent trí uuéhsela [presens. preteritum et futurum.] Únde íst er sâmo senarii. únde nouenarii. díe béide perfecti sint. in úngelichero zesámíne légi.

[Uuánda gezuíualltoter. máchot er senarium. gedríualltoter. nouenarium. Senarius íst perfectus. uuánda ér erfóllot uuírt fône sínen partibus. nouenarius íst perfectus. uuánda er fône ternario gestât. tén er fône híez perfectum.]

lidorum frontes incunctanter absoluit. Nam longitudine profunditateque censentur. Dehinc quod numeri triplicatio prima ex imparibus kubon gignit. Tres autem simphonias quis ignorat in musicis? numerusque impar maribus attributus. Omne uero tempus tribus uicibus uariatur. Atque idem numerus seminarium est perfectorum, sexti uidelicet

Pediu hástet ternarius mit réhte demo góte dero rédo. i. mercurio) Áber philologia. uuánda oúh sí diu uuýnderchún- niga íst. dóh sí ze geráden numeris kezélet sí an íro quaterna- rio. sí uuirt tóh tar ána gescáffot ze fólleglichero rédo. [dáz chít ze perfecto numero.] Álso dár ána skínet táz er denarium. dér perfectus íst. erfóllot mít sínèn stúcchen.

[Ér íst quatuor. bediu íst er oúh tres. únde duo. únde unum. Unum. duo. tres. quatuor. erfóllont denarium. Pediu íst er perfectus sáment denario. Dér únzuíueligo fóne díu perfectus íst. uuánda állèr der numerus túrh ín gát. únde an ímo erfóllot nuirt. únde ze ímo eruuíndet.]

Pediu íst quaternarius | fólleglich. Únde íst er gefie-95. rot. uuánda ímo ében mánigiu tempora sínt. únde climata. únde elementa.

[álsó oúh ternarius kefierot íst. únde án díen sélbèn dríostunt fieren. fierstunt fúnden uuirt.]

Uuáz uuíle ánderes tíu féstenunga phitagorę. dér día fierzínkun méisterscáft lèrta. áne día réda dero dúrhnoh- tun zálo?

[Fóne díu téilta er sia in quatuor. in arith- meticam. geometricam. musicam. astronomiam. uuánda er dén numerum bechnáta perfectum.]

Álso dár ána skínet. táz er díe uuídermázá begrífet. íh méino. éin únde zuéi. únde dríu. únde fieriu. mít tien

atque noni, alterna diuersitate iuncturae. Rite igitur deo attribuitur rationis. Philologia autem, quod etiam ipsa doctissima est, licet faemineis numeris aestimetur, absoluta tamen ratione perficitur. Nam quaternarius suis partibus complet decadis ipsius potestatem; ideoque perfectus est, et habetur quadratus; ut ipse cillenius, cui anni tempora, coeli climata, mundique elementa conueniunt. An illud illa senis dii ratio, qui mathentetradan (i. doctrinam qua- ternariam) non tacuit, confitetur, nisi perfectae rationis ^{unum} ^{secundum} numerum? quippe intra se monadem, dyadem, triademque ipsum bis binum tenet quis collationibus symphoniae per-

die simphonie getân uuérden. Uuánda driú gágen fierer héizet. sô iz in arithmetica síh kezíhet. ~~epitritus.~~

[álde sesquitercius. dáz chít. tes trítten téiles mêt.] áber in musica héizet iz diatesseron.

[dáz chít ex quatuor. Ziu íst táz. Áne dáz in quarto loco díu consonantia geskíhet. Téro fierdun suégelun enchédunga án dero órganûn. álde des fierden séiten án dero lírun. álde óuh in monochordo des fier denbúohstaves. máchot ío día consonantiam. díu diatesseron | héizet.]

96.

Sô sint óuh tár míte begriffen driú gágen zuéin. dáz speciem collationis uuír héizên emioliam. [dáz chít semisalteram. íh méino des hálben téiles mêt.] fóné díen díu ánderiu simphonia uuírt. tíu diapente héizet.

[táz chít ex quinque. uuánda sí in quinto loco uuírt.]

Tíu drítta consonantia héizet diapason. [dáz chít ex omnibus.] únde díu uuírt fóné duplo. dáz chít fóné éinemo gágen zuéin gebótenemo.

[Díu consonantia uuírt in octauo loco.]

Pedíu skínet. táz quaternarius sélbo fóllêr an sínên téilen. álle simphonias erfóllôt. Únde ér téilonde síníu stúcché. álle consonantias kemáchet. Dísa gelímflíchi erfárende. an quaternario numero. fréuta sí síh.

QUOD NUPTIALES NUMERI IN UNUM COMPACTI PERFECTIONEM OSTENDUNT.

Tára nâh uuárf sí sie zcsámíne. dô uuúrten síbíníu

aguntur. Nam tres ad quatuor epitritus uocitatur arithmetica ratione, ac diatesseron in musicis perhibetur. Item intra eum iacent tres ad duos, quae emiolios forma est, symphoniamque secundam, quae diapente dicitur, reddunt. Tertia symphonia diapason in melicis perhibetur, diplasioque conficitur; hoc est, uno duobus collato. Igitur quaternarius numerus omnes symphonias suis partibus perfectus absoluit, omniaque mela harmonicorum distributione conquirat. Hanc igitur discutiens numeri congruentiam perita uirgo gratulatur. Deinde utrumque consociat, et

úzer drín. únde úzer fieren. Dju zála íst föllunga dero
 híme|liskun rártó. [dáz chít. án íro uuírt erfóllot tíu hí-97.
 meliska uuárba dero planetarum.] álsó óuh tíu fólleglíchí
 dero sléhton numerorum lèret.

[In arithmetica uuérden uuír dáz kelèret.
 uuío fóne tribus únde fóne quatuor. irrínnent álle
 planę figurę. Álle úngeráde chóment fóne tribus.
 álle geráde chóment fóne quatuor. Bedíu íst an
 ín plenitudo.]

Uuáz ságet úns ánderes tíu fárt íro úrlaglichun mé-
 temungo. únde díe ringa. íóh tíe rúccha dero planetarum.
 áne día perfectionem septenariam.

[Án demo érerem libello íst táz keságet. uuío
 án díen planetis ménniskon úrlag sí. únde méte-
 munga íro líbes. Dér úrlag héizet latine constil-
 latio. Fóne díu íst in homeliis keskriben. uirtus
 constellationis. in ictu pungentis est. dáz chít tíu
 chráft tes úrlages fergát in éines stózes fríste.
 Uuánda mathematici uuánent táz ter úrlag échert
 sí án derno úf rúcche dero stérnon. íh méino an
 íro ortu. dár sie álles káhes ze óugon chóment.
 Únde so uuér ín in díu gebóren uuérde. únz iouis
 stella úf kát. táz témo prospera fólgeen. úbe áber
 stella martis ín in díu chóme. dáz imo aduersa
 begágenen súlín. So sámo uuéllen sie. úbe síh
 gemini ínin díu óugen begínnên. dáz er scóne
 uuérde. únde úbe taurus. táz er gúot áchermán
 uuérde. So uuío óuh fatum héize. Dáz | iouis
 kesprichet. únde tres parçę gebríefent. Álsó ser-
 uius chít. fatum est quod iouis fatur.]

98.

Únde óúget úns óuh septenarium perfectum. díu

trias quaternario consociata heptadem facit. Qui numerus
 rationis superae perfectio est, sicut etiam homalon illa
 docet plenitudo.

An aliud fatalis temperamentis cursus, siderumque cir-
 culi motusque testantur, intraque latebras uteri septimo

chég uuérdenta ménnisghéit tes sibendes mânodes. in dero mûoter vuúmbo (*sic*).

[Fóne dero conceptu begínnnet taz chínt lében án demo sibenden mânode. sô physici chédent.]

Tára nâh skínet sîn perfectio ouh tár ána. dáz' ternarius kedrifaltotêr. tûot nouenarium. únde quaternarius kezuíualtotêr. octonarium máchot. Sô máchont sie zuêne die uuídermaza. díu des áhtoden téiles mêr héizet. Únde álso filo gemág superoctauus in arithmetica. sô díu diapason symphonia gemág in musica. díu tonum máchot. [Táz íst álso er échert châde. sô filo tonus kemág in musica.] Dér réhtes sánges émezigosto níumo íst.

[Tonus líutet tícchor án demo sánge. dánne semitonium álde dehéin ánder enchédunga.]

Dánnan neíst níeht. táz tar ána míssehêlle. álde únder zuísken ferstôze.

[Íh méino únder tribus in quatuor. álde únder octo. únde nouem. Níeht ne skéidet sie.]

99. Únde bedíu geuálllet íro íouuederêr demo ándermo. in gelímflíchero fùogi. Táz íst nú dés sia lústet. táz íro zuéio námon zála sô gehílllet. Sô guíssiú rártá dero numerorum. féstenota íro den gehíleih mít uuáreero rédo.

[uuánda numerus ne tríuget níeht.]

Dánnan gehíez sí íro sêlbun. uuíbo fréuuista. in
állá

mense absoluta mortalitas? Dehinc quod trias triplicata nouem numeros facit; quaternarius autem per diplasion geminatus octo reddit. Nouem uero ad octo epogdon numeri efficiunt iunctionem, tantumque pensat in numeris, quantum symphoniã diapason in melicis; quae tonum facit, qui est consonae unitatis continua modulatio. Ex quo nihil est, quod discrepet aut resultet in medio, consentaneaue congruit iugitate. Ergo praedictorum nominum numerus concinebat.

Sic igitur rata inter eos socialio copulam nuptialem uera ratione constrinxit, ex quo commodissimum sibi conubium

alla nuís kúoten gehleih. mángtáhtigiu áber fóne ánderên sórgon.

**REMEDIIUM CORPORALITATI CONTRA CELESTES
IGNES PARATUR.**

Únzúuelig tó uuórteniú des kehfleiches. stúont si sórgen íro scóni. únde íro lichamhaftigum uuíste. Si insáz íro fórhтелиú. sô si báldo máhta ze lídenne an íro nóh tánne tódigên líden. únde smálen fóre mágeri. díu sínuuelben hímel fiur. únde díe brúnste. déro zúndenton stérnon. Dára gágene máchota sí éina únuuartasaligi des álten saturni.

[dáz chít éin únuuartesalig sálb téperota sí mít témo fróste saturni. dáz sia fóre | demo fiure 100. skírmdi. Abderites híez saturnus. fóne demo stéine. dén greci héizent abaddir. dén ér ferslánt fúre sínen sún.]

Únde dára zú stéinen gemískelotên. únde zuíen [dáz chít poumen]. uuárf si ouh zú mánige sláhta chrútero. únde líbhaftero.

[Uuánda physicam úobendo. tráhtota sí fóna állên creaturis.]

Ter chólchisko gérménod uuárd ouh fóne íro gezéichenet rézzondo mít adamantínero uuássun.

[Mít íro hértén grífele scréib sí zóuuerlichíu carmina. ál sólchiu vó bent. tíe in scithia sízzent. tánnan medea uuás. tiu handéga gálsterára.]

nubium letabunda alio mentis fluctu multiuida concitavit. Nam nihil diffidens animo decori, formae ac substantiae coepit formidare corporeae. Quippe perferendos flammaram caelestium globos, et ignes ardentium siderum mortalibus adhuc artubus et macilenta gracilitate siccatis, non incasum tremebunda formidat. Sed aduersum illa quoddam abderitae senis alimma, (i. incorruptum) cui multa lapillis surculisque permixtis herbarum etiam membrorumque concesserat, praeparauit. Colchica etiam in centum uoces continuata fiducia (i. incantatio) adamantini cacuminis impressione sig-

Táz carmen fúorta sí úf sáment íro. érsamo. únde zïero gárenuú. únder daz hêrtvóm. uuider demø himel fiure. únde uuider déro nábuuertigi dero góto. [déro rínga sí dûrlshiefen sólta.] Dø sméiz sí síh ána íro sálb. kemá-chotez úzer touue. dáz án des mánen níuui gelésen uuirt.

[íh méino únz er ío ána níuuez licht fóne dero súnnun enfáhet.]

PERIERGIA SUUM STUDIUM GRATIS EXHIBET.]

101. Únz sí dáz ál únórhta. sø gesáh íro díonest uuíb periergia. [dáz tír chít studiosa operatrix.] fúre sía sórgendíu. uuánda sí íro geáltera uuás. uuáz sí téta. sí dánches tára cháme. álte dára geséndet unáre fóne dero múoter. Únde sø. sí gesáh uuártendo dúrh tía nút tero túron sía dáz állez réisonta. Sø begónda sí éina ándera íro díu inchúnnen. díu agrímnia hiez. [dáz chít uigilia.] únde in íro chémenatun dero vuáhto flág. zíu sí íro fróuuun éteuuaz ne lieze sláfen. íro scóni ze beháltenne.

[uuánda uuáchun bléichi máchont.]

Síd sí iz állez fúre sía túon máhti. úbe sí iz íro befélehen uuólti. Únde chád síh erfáren háben mánige stéte. únde uuóla befúnden háben. uuáz íro uuídemdíuue*) [íh

*) Das e am Ende ist aus a gemacht.

natur; quod aduersum ignes superos et deorum confinia praeparata, decoris incuriam uenustatis etiam lumine submouebat. Denique reuibratu suo corpori mensis apposito, irrorati liquoris illiniebat unguentum.

Sed quum talia uirgo componit, pedissequa eius periergia, utrum matre uirginis missa an sua, utpote eius col lactea, trepidatione sollicita quid ageret conspicatur. Quam quum disponentem praedicta rimatim ab ostio speculabunda cognosceret, aliam eius ancillam, cui agrymnia uocabulum est, ac quae intra cubiculum praebat excubias, adorta est increpare, quod paullulum conuiuere seruandi decoris gratia uirginem non siuisset, quum ipsa haec cuncta, si philologia iniungeret, ualeret implere. Nam iam multa asserit circuisse, mancipiaque dotalia, quid solertiae, quid

méino septem liberales artes] quānnen éigîn [fóne íro brútegómen mercurio.] íoh chlénlistes. íoh vuŕb|zíerdo. 102. íoh ánaslóufo. Únde íro uuésen chúnť. uuáz sélber der brútegomō tūe. uuáz man íoh tūe in in íouis hóue. Únde úbe der tágerod sína fácchelun. únde sín scōna lieht inzúndet hábe. Úbe dero súnnun réita in uuágo uuáre. únde des tágostérnen rós káro uuáre. Únde şđ getāner knúoge ságeta si. dáz sí ál erlúoget hábeta. mít fúreuizlichero spēho.

NOUIS MATER INDUMENTIS FILIAM ORNAT.

Tō gieng in álles káhes íro mûoter. Sî sár. şđ sí sía gesáb. gágen íro lóufende. únde sía chússende. ságeta sí íro. uuáz sí uuárungo gemáhot hábeta. Áber sí gáb íro uuát. únde zíerda. mít tien sí gegáretíu. síh ne ercháme dero góto míteuuíste. Sî gáb íro uuát ze líche. [dáz íst tíu ínuuertiga ratio.] únde úberslóufe skínhaftez. ébenuuízez mílche. [dáz íst tíu scōni íro honestatis | únde íro sapien- 103. tíe.] Dáz síe uuólton uuízen geuuórhtez uuésen. úzer déro uuóllo dero tíurron chrúterō. mít téro síh káreuuent tíe frúoten bíscōfa in india. únde díe ánasídelínga umbratíi.

[Uuánda indís uuáhset tíu uuóllo án díen chrúteren. mít téro síe íro bíscōfa gáreuuent. álso ouh seribus tia sídā uuáhsent an díen bóumen. úzer díen díe féllōla uuérđent.]

ornatus, quid denique indumentorum sumerent comperisse. Non sibi quoque nescium, quid sponsus ipse perageret, quid iouis in palatio gereretur; an leucothea succenderet facem lumenque purpureum, et an solis remigia uigilarent sonipesque phosphori comeretur. Id genus innumera, quae curiosis perscrutationibus aspexerat, astruebat. Uerum secretum cubiculi repente phronesis mater irrumpit. Quam quum uirgo conspiceret, ad eam accurrens, honorandumque pectus exosculans, praeparatorum boematon consciam fecit. Uerum illa exuias filiae ornatusque detulerat, quis induta deorum sociari coetibus non paueret. Itaque uestem peplumque lactis instar fulgidum dedit, quod uel ex illa herbarum felicitum lana, qua indusiari perhibent indicae prudentiae uates accolaeque montis umbratii.

Únde uuás iz ùzer bïssinemo gárne. sô iz târ in lánde síto íst.

[târ dér fláhs uuáhset. tér bïssus héizet.]

Tára nâh légeta si úfen íro hóubet mágedlichen góld- ring. tér méist clánzta fône déro scôni. dero míttun gímno.

[íh méino díu gágen míttemo énde stúont.]

An déro gímno stúont tiefo gegráben. éin gehélmot tierna. gefúrehúllotiu. sámó so dáz píldé getân uuás tero troiániscun tougeni.

[Palladium stúont târ ána gegráben. dáz chît effigies palladis. táz troiani gebörgen hábeton. uuánda iz in fône hímele chómen uuás. sô síe iz uuízen uuólton. So uuío éin ánder palladium dâr ze ánásihte uuáre. míchelez. hólzinez. Áber dáz uuárre paladium uuás filo lúzzelez trôlichó séhen- tez. | únde uuénescáftontez. Dés kelihnisse trúo- gen díe troianisken chúniga. an íro coronis in iaspide gemma.]

104.

Áber íro sélbun nám sí dén béndel ába. dén sí íro gáb síh ze brústpéndelonne.

[i. fasciam pectoralem. mít téro síh fróuuyn iú zierton. tíu caritatem bezéichenet.]

Únde nío íro tóhter áne sía gegáreuuét ne uuúrte. bedíu bánt sí íro. dáz íro iz sô filo báz záme. Áne dáz skúohta sí sía. mít keflóhtenemo bíneze. nío íro líde íeht stírbíges ne beuuúlle.

[Der bínez pezéichenet immortalitatem. uuánda

Et quantum usus eius telluris apportat ex candentis byssi netibus uidebatur. Dehinc apponit uertici diadema uirginale, quod maxime medialis gemmae lumine praenitebat, ex qua galeata quaedam obteaque uultum uirgo instar secreti troiani penitus incisa respandit. At cingulum, quo pectus annexeretur, sibi prudens mater exsoluit, et ne philologia ipsius honestis phronesis careret ornatibus, eius pectori, quo uerius comeretur, apposuit. Calceos praeterea ex papiro textili subligauit, ne quid eius membra pollueret mor-

er io grúone íst. fóne dero názi. án déro er stât.
únde dánnan er námon hábet.]

Áber mít uuizemo rouhfáze. fóllemo stánciúrdon.
uuárd íro hánt pehéftet.

[Taz rouh pezeichenet tén kument tero tú-
gedo. die án dien uuisen io súlen uuésen.]

ANTE FORES UIRGINIS. INUITANTES EAM AD CELESTIA CAMENAE ASSUNT.

Sô uuárd táz ter tág. pegónða décchen die stérnen.
Irbáronde dia únere dero | mánézon. 105.

[Cibus héizet grece brosis. dánnan sint am-
brones kenámot. Die héizent ouh antropofagi.
dáz chit commessores hominum. in scithia gesez-
zene. Sie ézent náhtes. tés sie síh tágés scámen
múgen. álso man chit. táz ouh házessa híer in
lánde túen. Áber uueletabi die in germania siz-
zent. tie uuír uuilze héizén. die ne scáment síh
nicht ze chédenne. dáz sie íro parentes mít mēren
réhte ézen súlin. dánne die vuúrme.]

Sô iz únder zuískén liehten íst. Sô der tágostérno
in scônero fáreuuo skínet. Sô der gráuuo rífo uuirt án
dēmo écheroden tóuue. Únde diu scáf úz án dia uuéida
dríngende. die stígá eruuégent. Sô aber die sórgun grúo-
zent tiu hérzen. Únde der sláf hína flíhet ze loetheo fluuio.

[dár sine séldá sint secundum fabulas. uuánda

ticinum. Acerta autem multo aromate grauidata eademque
candenti manus uirginis onerantur.

Et iam tunc roseo subtexere sidera peplo
Cooperat ambroum promens aurora pudorem;
Quum creperum lux alma micat gemmata decore,
Quum nitet aurato, fit et quum fulgit phosphorus astro;
Tunc candens tenero glaciatur rore pruina et
Matutina greges quatiunt in pascua eaulas,
Languida mordaces quum pulsant pectora curae,
Et fugit expulsus lethea ad littora somnus.

er obliuionem máchot. álsó óuh tíu sélba áha túot
tien sêlon post mortem dâr trínchentên.]

105. An díu uuárd éin sũoze stímma fóre íro túren. mít
mánigfaltero lústsami. | Tén sonum máchota díu mánigi
dero gesámenoton musarum. mít méisterlichó gerárten lû-
tôn. ze êron díen uuíhen brútlóuften. Dâr ne gemángta
suégelsánges. nóh séitsánges. nóh téro fólleglichí dero ór-
genlútun. Áber gerárte ze mammentsamemo sánge. íóh
keduuýngenemo ze mézhaftigemo úzláze getáten sie sáment
stílli dero mágedo sánge. únz sie óuh táz erfólloton.

[Ze êrest súnge díu musica instrumenta.

dára náh súnge sélben díe muse.]

106. Únde dô úberuuánt | íro gesémíne. álla día órganli-
chun sũozi. béidiu. íóh in déro lútreístí dero stímmon. íóh
in déro lústsami dero vuísun. únde méterlichó súnge síu
dísiu uuórt.

MŪSARUM INTERCALARIS.

Nú fâr úf tíerna in hímeliske sêldá. gerístig píst tú
sólchemo gehíleiche. Día suêr iuppíter héizet tíh fúnden
úber díe hóhen stérnen.

Ecce ante fores quidam dulcis sonus multifidis suauit-
atibus suscitatur, quem musarum conuenientium chorus
impendens nuptialibus sacramentis modulationis doctae tin-
nitibus concinebat. Nam nec tiliarum mela, nec ex fidibus
sonitus, nec hydraularum harmonica deerat plenitudo; sed
in blandum collata cantum, ac modificato fine compactum
uoci uirginum complementi spatio ratum fecere silentium.
Ac tunc ille omnis chorus cœnoris uocibus dulcique mo-
dulatu praeuertit omnes organicas suauitates, et cum sacrae
numeris cantilenae haec dicta funduntur:

Seandē celi tēpla uirgo
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

LAUS PHILOLOGIAE DE ASTRONOMIA. URANIA. |

Tó sámg súr urania. dren ánderén gesuigentén. Nù 107.
fár. únde síh tíu hímeliskun mánigi. únde die hóhina dero
hímelgíbelo. únzuíueligiu. únde báldiu. fóne dero gótehte.
Dea uuérdendo. uuírdet tú dés álles kuís. tes tu fóre uuáre
únguis. Tú uuáre ér frágende. uuáz tie zesámme háftenten
ringa dero planetarum úmbeuuárhti. nú uuírdet taz tú sélba
scáffunga túost íro fértén. Tú gesíhest tír sélba sô dú dára
chúmeht. uuío getán geflúhte die ringa bínde. Uuélíh nústa
síe úmbehábee.

[Uuánda última spera. dáz chít celestis spera.
úmbehábet tie ándere.]

Únde uuío mánige dero éngerón. dér uuítero ring úm-
behábe. uuáz tero planetarum férté íágoe. uuáz sí óuh-lézze.

[Dáz túot tíu chráft tero súnnun. Sí gíbet
ín éinuuéder spúot. álde tuála.]

Únde uues skímo den mánen getúe. uuáhsen. únde
suínen.

[Sô er férróst kát fóne dero súnnun. sô mág
sí ín únder skínen. bedíu íst er dánne fól. sô er
áber bí íro gát. uuánda sí ín dán|ne óbenán ána
skínet. pedíu íst er dánne uuáner únsereu óugon.]

108.

Uuélíh fiur den hímel írlíchte. [Uuéléz. áne dero sún-
nun?] Únde uuío mánige stérnen sí uuídere getríbe.

[Dáz túot sí die planetas. sô sí síe retrogra-
das mácht.]

Tunc urania cacteris paullulum reticentibus, cepit:

Sidereos cetus et culmina sacra polorum
Nil iam coniciens nomine fisa uide.
Olim disquirens nexos quid torqueat orbés;
Nunc presul causas raptibus ipsa dabis.
Quae circos textura liget, quae nexio claudat,
Ambiat et quantos orbita curua globos,
Sidereos cursus quid cogat quidue retardet,
Quis lunam flammiet uel minuat radius,
Qui coelum stellet fomes et quanta reuoluat,

Tár síhest tu. uuío gelân dero góto flíht sí. únde uué-
lih scáf íro rihtennes sí.

Fár hina úf tierna in hímeliska sélda. uuírdig píst tv
dáz tu só gehíest. Tih héizet fúnden iuppiter úber die
stérnen dín suér.

LAUS MUSICAE DE PERITIA. TUNC CALIOPE.

Die brúnnen magnesie hábent tih ketrénchet. tú hólða
dierna dién dir gelíchetèn musis.

[Magnesia íst in thesalia. Dár íst libetros
fons. úmbe dén mánige poetę sizzent. sámó so.
die nôte sín poetę. die in trínchèn. Uuánda óuh
tú philologia musicam chánst. pedíu skínet. táz
tú libetron getrúnchen hábest.]

Únde der brúnno dés rósses pegasi [dáz úzer démo
blúote uuárd gorgone] hábet [sáment tien poetis] tih ke-
trénchet.

109.

[Pegasus chít fáma (*sic*) uuánda poetę | sínt
famosi. bedíu chít man síe getrúnchen háben dés
prúnnen. dén pegasus úzer dero érdo slúog. mít
sínemo fúoze.]

Tír stát óbenan gelóuber aon. gezíerter mít poetis.

[Aulę héizent tie fistulę. coraulę héizent cor-
neę fistulę. dáz chít tubę corneę. Coraulus sél-
ber der cornicen.]

Quae sit cura deis uel modus, aspicias.

Scande celi templa uirgo
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Tunc calliope:

Semper complacitis amica musis,
Cui magnesia poculum fluenta,
Et fons gorgonei tulit caballi
Uertex aonidum uirens coraulis,

Apollinis pèrge dír gágene blüomen hábentemo. Tù bechënnest tero poetarum carmina mít sùozen metris. Dù chánst keánteron citharam pindari musici. Dír irdénchen-tero chán der séito. únde dáz zítérfin síngen in traciskun.

[dáz chít álso orpheus sáng fóne tracia.]

Únser oúga. hábe in geuónehéite. únser héilig sáng ze lóbenne. Únde uuírt kesáligot fóne órganiskén. [dáz chít sánglichen] ringen.

[Álso dánne ríng án démo sánge uuírt. sô iz ío uuídere eruúndet. ze déro sélbun stéte. dár iz ánafieng. Héue únde síng o sapientia – sô findest tú día sélbun lútun án demo. a. díu ze èrest uuás án demo. o. Dér sô getáno perhiodus. dáz chít circuitus. héizet colon. úbe dáz uuórt [tár úz kát. sô íh tír nú zéigota. Vbe dáz ne íst. sô héizet er comma.]

Fázo díh tíerna | úf hína in hímla sólih kehíleih 110. kezímet tír. Iuppiter díu suér. héizet tíh fáren úber díe stérnen.

LAUS DE GEOMETRIA. AC SIC POLIMNIA.

Án stéte infáhest tú ze lône. dínero árbeite. den scônen hímel. únde dero góto gesáze. únde día síppa iouis.

Cui frondet uiolas parante cirrha;
 Tu uatum mela dulcibus camenis,
 Et scis pindaream chelim referre.
 Te dictante fides sacrumque plectrum
 Mouit treicium sonare carmen.
 O lux nostra sacros probare cantus
 Suesce, atque organicis beare circis.

Scande celi templa uirgo
 Digna tanto federe;
 Te socer subire celsa
 Poscit astra iupiter.

Ac sic polymnia:
 Tandem laboris fructus aethram fulgidam
 Diuumque sedes, ac iouis consortia,

[táz tu sîn snóra uuírdest.] Hina tíf kefúortiu, únde gótheit infáhentiu. Dá dir íu ér geuón uuâre níunú carmína ze máchonne. Ióh kemísgtíu mît mísselichero únde únében mázero regula.

[Uuío mánigfalte dir sí díu mísselichi dero níunón, uuér mág táz kezéllen?]

Únde uuáz triscôzi máchoe, mît strácchentemo réize án dien sítón, únde gefúogtemo an dien órten.

[Dáz íst álso sí cháde. Dú chúre in geometria, uuío drí réiza gréhte, an dien órten síh chúsente triangulum máchont.]

Únde uuáz ter ríng úmbebiege.

[dáz chít uuío ál úmbe gebógener réiz ten ríng máchoe.]

111. Quóníu ze chtesenne, díe uuárbá des sánges, únde díe uuísá, únde díe rúorá dero séiton. Únde álle líste ze chtesenne, únde ál dáz hímslázen máchon múgen, mît íro hóhen síne. Scande celi etc.

LAUS DE ARTE POETICA. TUNC MELPOMENE.

Tú bist quón in scenis ze síngenne díu sáng, tero gescúohton tragicorum mît coturnis.

Profecta carpis, inditoque numine,
Cruenta dudum quae iugare ritmica
Ac dispari mixta sueta regula,
Mox quid iacente, quid iugata linea
Trigonus recuruet, circulusque torqueat;
Malos probare, ac tonos et crusmata,
Artesque cunctas solita, quaeque colitum
Possunt parare mente ad alta culmina.

Scande celi templa uirgo
Digna tanto federe;
Te sacer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Tunc melpomene:

Sucta coturnatos scenis depromere cantus,

[Coturni uuáren ze béiden fúozen geskáffene scúba. Scena uuás éin finster gádem in míttemo theatro. Dár íone gesázen die auditores tero fabularum tragicarum. álde comicarum.]

Únde ána háben dáz kescúbe dero comicorum. Únde síngen díu sáng. tíu uuír fóne dír trúogen. díne trúun. Súozemo sánge únsih lúchentemo.

[únde scúdentemo. dáz uuír síu trúogin, únde gebíeltin.]

Nú síngo íh tír máged mít témo dúnse des sánges. [uuánda dú gútin uuórten bíst.] únsêr trúst únde únsêr zúnga. | Tínen brútestúol lústet míh ze zíerene mít sánge. 112. díe zierda lá dú lichen dínen síten. Uuêrd múozist tú sín dínemo hímelískén chárle [mercurio]. Únde állero hímel-fróuuon zímigôsta. Scande etc.

LAUS DE RHETORICA. AC SIC CLIO.

Nú do (*sic*) philologia. dú dír ío chúnig uuáre. dína gespráchi ze geóugenne. mít lángemo díngchôse.

[Álso m. cesar. únde cato censorinus túont in catilinario. dár man díngot úber lentulum. únde cethegum socios catilinê.]

Únde den scúldigen genéren mít prázeligemo múote.

Socumque ferre comicum,
Et roboare tua tulinus quae carmina cura
Melo fauente ritmico;
Nunc tibi uirgo cano spes atque assertio nostri,
Tenore (i. protractione) uersa carminis.
Nam thalamum redimire iuuat, tu sarta probato
Tuis placere ritibus.
Digna maritali semper uidearis olimpo,
Decentiorque celitum.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Ac sic clio:

Tu quae rhetorico clangere sirmate,
Atque reum rabido (i. commoto) absoluere pectore,

[Also óuh tó cesar uúider catone uuólta genéren, die sélben socios catiline.]

Tù uuflon díne ántsazigen redá féstenôst mít pánden.

[Ántsazig sint tie redá, die mít syllogismis kebúnden uuêrdent, uuánda syllogismi sint nôtféstiú gechôse, dára uuídere níoman níeht ketúon ne mág. Tie héizent latine ratiocinationes, únde also ratio íst, que discernit inter uerum falsum, sô íst ratiocinatio, rationis certę exhibitio. Uuénne geskíhet tíu? áne sô éin fóne ánderen geóuget uúirdet, únde fóne díen guíssot | uúirdet. Tés íst tár fóre exemplum gegében, dáz iz chít proponendo, Éteuuanne feruéret tér in férté íst, Únde assumendo, Der hímel íst in férté, Únde concludendo, Dánnan feruéret er, An díro rédo íst éin geuúíssot fóne zuéin, uuánda fóne dero propositione, únde dero assumptione, úbe sie uuâr sint, uuírt tíu conclusio geuuáret, fóne díu írtsízzent tie den syllogismum, die sína chráft uuízen.]

Tero mícheli des húfen zuò légende, die geráspoten chléinunga,

[also iz táne féret, sô man dero mínneron díngo níeht fersuígen ne uuíle, úmbe díu méréndóh ís án díen méréngnúoge uuáre.]

Únde éteuuaz lásteron mít cramatichis éo.

[Sô man ósto túot barbarimum, álde solocismum.]

Kelóuuíu, uuáz zuúelchôsondo día ríhti des kechôses írre.

[Dáz túot amphibolia in gramatica, álde so-

Quae nunc sensa ligans horrida nexibus,
 Soritas (i. minutissimas rerum collectiones) cumuli accessibus aggeratis,
 Nunc quid grammatica stringere regula,
 Quid fandi ambiguis conterat ordinem,

phisma únde dialectica. Déro béidero chît si sia chúnnga.]

Kelóuuu ze trégenne mít rértigên rédon.

[Dù des álles méistra únz hára uuáre.] dù fár nú. únde scóuuo die gestérnoten ínferte des hímeles. Únde lébe dár in déro héiligun zórfti des hímeles. dîa dù | ze lône di-114. nero árbéito chúnngên sólt. in uuáremo liehte. Scandé etc.

LAUS PHILOLOGIAE DE PHYSICA. MOX ERATO.

Máre díerna ánagenne dero lísto. dír nú indán uuírt iouis fálanza. mít réhte díenot tír disiu ánasíhtiga uuérít. in gótes ratióne iú êr. úngesiunlichó uuésentiú. Dír éinun sínt chúnt tísiu fóne naturis ketânen sâng. íh méino ziu die léidsámen blíccha geskéhen. [dáz chît uuánnan sie geskéhên.] Uuánnan der chláfondo dóner geskéhe.

[Sô der uuínt ín dien uuólchenen betân uuírt. tánnan úzpéitendo chláfot er. dér chláfleih héizet tóner. Áber úzfárendo. únde diu uuólchen bré- chendo. mít mérun hírlíchi dánne iz íoman gesá- gen múge. irréchet er daz fiur. Dáz fiur íst só filo máhtígera. só iz chléineren geziuges íst. uuánda diu lúft kebíret iz. Si íst is materia.]

Solers docticanis ludere sensibus;
Nunc stellata poli conspice limina,
Et candore sacro aetheris utere,
Quem uero pretium est noscere lumine.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Mox erato

Caput artibus inclita uirgo,
Cui panditur aula tonantis;
Merito tibi subditur orbis
Rationibus ante repertus;
Sacra fulgura cur rutescant:
Fragor intonet unde resultans;

Uuáz óuh táz régenuuázer máchoe. dien uuólchenen uuílon trúobenten. uuílon názenten.

115. [Uuáz âne dáz síu sô gedíc|chent. únde sô gerínnent in uuázeríne zásamen. dáz tie gesáme-nôte. únde ze trópôn uuórtene. bedíu hára níder-fállent. uuánda síu díu lúft tár óbenan íntháben ne mág.]

Uuáz úns nâh tien uuínterlichen úngeuuíteren. áber den lénzen hára túe eruúinden. Zíu der íâr ríng úmbe tríbe álle zíte. ílende ze íro énde. Uuáz tíu állíu rédo há-bên. ánderên tóugeníu. âne dír. dáz síngen uuír. Scande etc.

LAUS DE ARUSPICICA. AT TUNC TERPSICHORE.

- Frô bín íh úmbe día éra dínero gótheite. Ten hímel síhest tu. dér díu lôn íst. Dáz hábet tír guúnner díu ge-dáhtígi. únde díu ílígi. Tíz hábet tír gegében díu sórgen. únde díu uuáchen mít líchte. Dáz tír tág. únde náht ána uuás. Tí hábest kelírnet spúotígo. déenchennes múodíu.
116. búocho geládeníu. uuízega | uuórtenu. so uuáz tie uuíspra chonten (*sic*) lérent. ín dien uuítchéllen.

Quid agat per aperta madorem,
 Modo nubibus imbrificatis,
 Quid euntibus agmine nimbis
 Reuocet nitidissima uerna,
 Rotet omnia circulus anni
 Properantia claudere secla.
 Quid habent rationis operta,
 Canimus tibi cognita soli.

Scande celi templa uirgo,
 Digna tanto federe;
 Te socer subire celsa
 Poscit astra iupiter.

Ac tunc terpsichore:

Letor honoris meritis astra uirgo conspicis,
 Hoc tibi sollers peperit ingenium labosque,
 Ista peritis tribuit cura uigil lucernis.
 Perdia pernoxque, sacris namque onerata chartis
 Quicquid agentes stoici praescia dant futuris

[Dáz sînt stoici die fro uuîstuom ze athenis
in porticibus ûobton.]

Tù gefûreuangost mît pâlden uuîzegtûomen. únzuî-
ueligo. uuáz án sabaeorum altaro fiuren der róuh chûnde.

[Dîn uuîstûom gîbet tir dia prescientiam fu-
tutorum. dia sie sûochent án démo tóume des
áltaris.]

Únde uuáz ter rûghstang uuélle. dâr tura brînnent
in áscun. álde uuáz tie héilesoda uuéllen. die augures fór-
deront an fógelrárton. dáz uuéist tû ál. Scande etc.

LAUS DE ARÚSPICIO ET DE AUGURIO ET CON- IECTURA. TUNC EUTERPE.

Zéigara des uuîstûomes. píst tu dierna. dû ze hímele
stégon máhtòst. Únde uuîsên gében die lérá. dánnan sie
chúnnîn bechénnen síh sélben.

[Uuánda dáz prouerbium chám fóne hímele.
gnoti se auton. dáz chît scito te ipsum. Dáz íst
fóre állemo uuîstûome.]

Semper anhelis docilis fomitibus tulisti.
Nam sabaeorum rapidis quid uapor edat aris,
Fumida quid turicremis aura paret fauillis,
Omina uel certa ferant uocibus auguratis,
Intrepidis nec dubitans fatibus anteuortis.

Scande celi templa uirgo,
Digna tanto federe;
Te socer subire celsa
Poscit astra iupiter.

Dehinc euterpe:

Virgo perite,
Preuia sortis,
Quae meruisti
Scandere caelum,
Sacraque castis
Dogmata ferre;
Noscere semet
Quis ualuere,

117. Únde dännán | prophete óffenó chüren dñā chráft íro
 sélbero úrlages. [fóne démo sie múrgfare sínt.] únde dñā
 uífoliche dero góto. [án dero sie éuuig sínt.] Únde bíst
 tú zéigara des uúístúomrs. tú dero philosophorum sínna.
 [fóne íro lèro] getáte skínen. álso stérnen. Únde dù geón-
 dōst dien únuúirigen. únde dien tōdigen gót pechénnen.
 Fóne démo réhte fár dù nū hína ze demo hímelhêrote.
 Díh échert éinun gezímet kehíen ze mercurio. Scande etc.

PRECONIA MERCURII. DEINDE THALIA.

Sáliga. dù mit sólchemo lóbesánge dero góto gehíen
 sólt.

Quisque uidentes
 Lumine claro
 Numina fati
 Et geniorum
 Cernere uultus:
 Quaeque platonis
 Pythagoraeque
 Esse dedisti
 Sidera mentes;
 Tuque caducis
 Mortalibusque
 Nube remota
 Cernere iusti
 Numina celi:
 Iure senatum
 Scande tonantis,
 Quam decet unam
 Mercuriali
 Federe iungi.

Scande celi templa uirgo,
 Digna tanto federe;
 Te socer subire celsa
 Poscit astra iupiter.

Deinde thalia:

Beata uirgo tantis
 Quae siderum choreis
 Thalamum capis iugalem,

Ac

sólt. únde sô uuêrden sólt iouis snóra. dero uuêrlte dés
fólchete uuésentero. Áber uuéles kótes uuínia uuírdest tú?
Dér álles éiner fliegendo. fúre ílet tia súnnun.

[Lucifer túot iz oúh. náls áber fliegendo.
núbe úfen sínemo rósse. sô er fóre chád.]

Uuácherer in sínero gáhun fért. | Sô er díu óberen 118.
erstríchen hábet. sô erféret díu níderen.

[Uuánda ér íst in sínero ábsida ófto úberôro
dero súnnun. ófto níderôro. sô platonici cháden.]

Tér éino hímel geuuáltig uuórten íst fóne ioue uué-
nen sína geuuáhtlichun gértá fóre dero rítentún súnnun.
têr géрно héizet áber geláden uuêrden. dén áren des sní-
denten osiris. dér in egypto den chórnsámen fánt.

[Uuánda sín gértá tódet únde chícchet. strít
zérendo. únde sùona máchondo. bedíu gíbet er oúh
sáte. náh temo sníte. Dáz osiride síne árbéite
díent. táz kelázet ímo mercurius. Sín uuillo réc-
chet ten rát.]

Dén iouis sélbo mínnôt. Tén sín stíefmúoter uílo

Ac sic fauente mūdo
Nurus adderis tonanti;
At cuius esse diui
Tibi contigit maritam?
Eius meante penna
Qui solus astra mundi
Praeteruolans perexit
Rapidis uigil procellis;
Qui quum superna tranat,
Freta et tartarum recurrit;
Qui solus ante currum
Et candidos iugales
Almi potens parentis
Memorem ciere (i. mouere) uirgam;
Qui fata (i. messionem) succidentis
Separat libens osiris,
Sationibus grauari
Genitalibus repertis
Quem scit pater deorum;

uülligo söugta. doh si ánderiu íro stiefchínt házetí. Dê
kesprâchi síh fermúgentero. állêr ánger strít sêlchenet. [tár
chít stíllêt.] Témo sprêchentemo. állero strítolih síh í
zuéi téilet.

119. [ih méino in tód. | únde in líb. tód tero fient-
skéfte. líb tero sùono. álso iz fóre chít.]

Êr íst tero góto chúnngosto. nóh tánne bíst tú
chúnngora.

[uuánda ratio gemág mêr dánne sermo.]

Nú uuêrdent sálig tîe liste. díe ír béide sô gehéiligont
táz sie ze hímele léitên. únde ménniskon den hímel indûen
Únde sie gúot uüllige ménnisken getûen fáren. únz híne
úf ze demo óberen liehte. Fóne íú zuên. erfúllet sínnig
díe ménnisken. [Ír gébent tien ménniskon múnderen síne
únde zímigen.]

Fóne íú geuuínnent kesprâche ménnisken êuuiga gúol
lichí. Pedíu gehéilegont únsih. únde álle liste.

Cui lacteam papillam
Gaudens dedit nouerca;
Cuius uigente uirga
Dirum stupet uenenum,
Cui uirus omne fanti
Orbem facit gemellum.
Est doctus ille diuum,
Sed doctior puella.
Nunc nunc beantur artes,
Quas sic sacratis ambo,
Ut dent meare coelo,
Reserent caducis astra,
Ac lucidam usque ad aethram
Pia subuolare uota.
Per uos uigil decensque
Nus mentis ima complet;
Per uos probata lingua
Fert gloria per aeuum;
Uos disciplinas omnes
Ac nos sacrate musas.

QUATUOR UIRTUTES EAM UISITANT. FRONESIS.
DIKIA. SOFROSINI. ANDREIA. UEL YSKIS.

Únz tie museꝝ uuilon súnðerigo. uuilon sáment súš súngeu. Únde súoze stímmá súš hértotòu. Uuár chámen fróuuvùn dára in íro sélða. únde ouh innór in íro bétte-chámera. lúst|same fóné chíuskero zíeri. Scóne in ána-120. sihte. ní fóné dehéinero irdáhtero máchungo. Fóné sélb-sconi skímbare.

Déro hiez éiniu frútheit. Cnòto únde insténdigo síh úmbeséhentiu. Únde díngolih skéidende mít quáremo únderskéite.

Íro suéster hiez iustitia. Mánnolichemo réhtonde. nio-mannen ánderes héfenonde. dánne sò er uuérd íst.

Diu dritta hábeta námen fóné déro mezhafli íro síto. Únmíotegerniu únde fermídenes máriu.

Únde díu nóh tánne uuás. tíu hiez stárh. únde máhtig. in uuíderuuartigen díngen ungeuuéibtiu. únde gágen árbeiten íoh lído stárchiu. Díe ílton sía hálsen. únde chússen. Únde sò síe sía dár in chémenátun gesáhen fórhela. únde sámó so líchtskihtiga. íoh rátelòsa. | Íro brúste únde íro 121.

Dum haec igitur musae nunc solitanae, nunc concinentes interserunt, uicissimque mela dulcia geminantur, ecce quaedam matronae sobrio decore laudabiles, nec conquisitis figmentis circa faciem uultuosae uerum simplici quadam comitate praenitentes, in penates uirginis thalamoque conueniunt. Quarum una intenta circumspectione cautissima, et omnium rerum uigili distinctione discriminans, dicebatur prudentia uocitari. Huius germana sua cunctis attribuens, nullumque eo quo non merebatur afficiens iustitiae ferebatur sortita uocabulum. Uerum tertia contentis muneribus atque abstinentia praedicanda, ex morum temperantia nomen acceperat. Quae supererat, fortissima, ac tolerandis omnibus aduersis semper infracta, subeundis etiam laboribus, robore quoque corporis praeparata, uirium uocabulum possidebat. In amplexum eius osculumque deferuntur, atque eam quum intra cubiculum conspicerent, per omnia trepidantem et uelut lucifugam haesitationibus

ánasiune hándelonde. gnòton sie sia fúre chómen ze állero òugon. únde ze állero gesíhte.

PHILOSOPHIA ACCESSIT NUNTIA.

Sò chám dô einíu getrágenlichíu. únde ántfáhsíu. [nâh temo philosophorum síte.] únde dés kùollichíu. dáz fóne íro. gót sie álle lázet ze hímele chómen. Sò sí dia gesáh. sò uuás íro sár dára ze íro nòt. únde érnést. Álso sí sólta. sí uuás tíu íro báldo fóne guíshérte geuuízegot hábeta dia hímfárt. Únde nú bòtescaft tríbét fóne mercurio. sia ze uuísenne. ze brútlóufte.

TRES GRATIAE QUAE ET CARITAE.

Chámen óuh ze íro drí diernum ébenziere. únde ében fróniské in ánalútte. Mít kerígen zesámíne gebúndenèn 122. hánden. únde gezierte mít róseblúomòn. | Téro einíu chústá sia án demo únderbráuué. Ánderíu chústá sia án den múnt. tíu drítta án die brúste. Táz teta díu érista. dáz sí íro frólichív óugen gegábe. Ánderíu. dáz sí íro gespráchi gegábe. Díu drítta. dáz sí íro uuýnesami in múot kábe. Sie híezen carites.

torpentem, pectus eius faciemque tractantes in conspectum omnium et publicam venire faciem computere.

Post has ingressa quaedam gratis crinitaque foemina, et ex eo quod per ipsam iupiter adscensum cunctis in supera tribuerit admodum gloriosa. Quam quum uirgo conspiceret, ad eam omni studio affectuque concurrít; quippe quadam fiducia compertorum, ipsa eidem scandendum celum fuerat augurata, et nunc ad eam in nuptias corrogandam ab ipso transmissa matugena. Praeterea tres puellae uultu decoreque parili ac uenustate luculentae, sertis relegatae inuicem manus rosarumque speculis redimitae ad uirginem conuenere. Quarum una deosculata philologiae frontem, illic ubi pubem ciliarum discriminat glabella medietas, alia os eius, tertia pectus apprehendit. Uidelicet prima, ut „laetos oculis afflaret honores” secunda gratiam eius linguae inspirabat; animo tertia comitatem. Quippe

[näh tien lûtreisten suégelon. mít tien álliu
guóniu sáng úbersúngen uuérdent.]

Unde so uuáz sie gefiengen. dáz ketâten sie érsam.
Sô die sia dô getâten fólle liehtes. tára näh mískton sie
síh zù dien musis. únde tâten in gerárte méttoda. dáz chít
sie tâten in síngentên mít íro líden gehéllé ánterungâ. únde
brütliche trétenôda.

LECTICA QUA UEHENDA ERAT IN CAELUM.

Ín in dés uuárd tôz in állen stéten. fóne lûto skéllen-
tên tímpanis únde cimbalis. Sô dáz íóh tero musarum
sáng túncelôra vuúrde. fóne déro lûtréisti dero tímpano-
rum. | Sáment temo skálle chám éin trágebétte gestérno-123.
tez. témo die sélben dôza fóre skúllen. áfter bezéichen-
lichemo site. In démo trágebétte síto uuás tie gehien-
ten gútennâ. bína úf chómen in déro hímeliskon chámerlingo
gnôzskéfte.

ATHANASIA PER UOMITUM A MORTALIFATE EAM PURGAT.

Dár fóre fûor éin fróuua. chéiserlichero getâte. in héi-
ligemo. únde in hímeliskemo liechte skíuentíu. únde in ér-
uuirdigero bíscosfheite. Álle die dár uuâren. únde sie er-
sâhen. die éretôn íro mârú mágénchráft. sámo sô háltá-

illae carites dicebantur, et quicquid apprehenderant ue-
nustabant. Quae quidem uirginem postquam lumine re-
pleuere, musis admixtae etiam gesticulationes consonas
atque hymeneia dedere tripudia. Sed ecce magno tympani
crepitu crotalorumque tinnitu uniuersa dissultant, eoque
ut musarum cantus aliquanto bombis tympani obtusior
redderetur; et cum sonitu introfertur lectica interstincta
sideribus, cui ritu mystico crepitus precinebant, qua mos
fuerat nubentes deas in caelestis thalami peruenire consor-
tia. Ante hanc quaedam augustioris uultus femina, ac
sacro lumine aethereoque resplendens uenerabili antistitio
praeminebat. Quam quum omnes, qui adfuere, conspice-
rent, reueriti inclitam maiestatem, ut deorum omnium

run dero góto állero. ióh tero uuérhte. Téro uuás námo immortalitas.

[Sî máchot deos immortales et eternos. únde mundum perpetuum.]

Únde hòre hára mágeti chád si. Tero góto fáter hábet kebóten. dáz tú úfen dísemo chúninglichen trágebétte 124. fárèst ze hímele. | Dáz nehéinemo dero írdiskôn mûoza neíst ze hándelonne. Nóh tír sélbun ér mînemo tránche. Únde mít témo uuórte. ergréifota sî íro brúste. únde dén sprúngezôd íro hérzen. Ióh sî sár guuár uuérdende. ín fóne ne uuéiz uuélero fúlli erspárten. únde inbláhenen. [dáz chít fóne inbláheni. únde fóne irspérredo uuórtenen.] sô se chád si. tú ne irspíèst tísen glónken. dés tu fólle brúste hábest. únde dû ne uuérfèst tén úz. nóh tú dára ne chúmest. tár dû úndôdig síst. Tò erspèh sî sár hírlícho síh péitendo ál dáz. tés sî ín íro guuár uuárd. Dára nâh uuárd. táz sî mít árbeiten irspèh. ze állero sláhto búochen.

[Uuánda fóne éinemo fonte rationis. chóment álle búohliste.]

Tár máhtist tu séhen. uuío mánigiu búoh súnderigiu. únde zesámine gebúdeniu. únde uuío mánigero spráchon 125. scrífte úzer íro múnde fúoren. Súmélíchiv vuâren ge|uuórht úzer demo egyptziken bínese. dér mít cêdrinemo fliede

mundique custodem; huic athanasiae nomen fuit. Et heus, inquit, uirgo, precepit deorum pater, hac regali lectica in celi palatia subuecharis: quam quidem nulli fas attrectare terrigenae. Sed nec tibi quidem ante nostrum poculum licet. Et cum dicto leniter dextra cordis eius pulsum pectusque pertractat, ac nescio qua intima plenitudine distentum magno cum turgore respiciens, nisi haec, inquit, quibus plenum pectus geris, coactissima egestionem uomueris forasque diffuderis, immortalitatis sedem nullatenus obtinebis. At illa omni nisu magnaue ui quicquid intra pectus senserat, euomebat.

Tunc uero illa nausea ac uomitio laborata in omnigenum copias conuertitur litterarum. Cernere erat, qui libri, quantaque uolumina, quot linguarum opera ex ore uirginis defluebant. Alia ex papiro, quae cedro perlita

besmízen uuás. [táz er ne fúleti.] Súmeliçhiu búoh pe-
 uuýndeniú in líninen búzucçhen. Ióh scáphinís pèrgaminís
 mánigiv. Únmanigíu uuáren gescríben án déro ríndun dés
 póumes phillire. [álsó iz iv síto uuás.] Unáren súmeliçhiu
 mít tinctun gescríbeniu. Téro búocho scráfte óugton dero
 líbhafton bílde.

[uuánda phisiología ságet de naturis animan-
 ium.]

Die réiza dero búocho athanasia geséhendíu. híez sí
 sie gescríben in díuren stéinen. únde gehalten in díen érd-
 lúcheren dero egyptiseon chilechon.

[Uuánda dô iú líste zegángen uuáren. dô
 vuúrton sie erníuuot fóne egyptiis.]

Únde die stéina stellas nénimende. híez sí dero góto
 cbúnnezála dar ána stân.

[uuánda díe sámó zórft sint. sò stérnen.]

DE UARIETATE COLLECTORUM. |

Únz sí sólehero díngo filó spèh. sò ráspotôn dáz úzer 126.
 íro múnde fûor. súmeliçhe díernun. díe líste únde lírnunga
 híezen. íro íogeliçhiu iz zúcçhende ze íro núzzedo. únde

fuerat, uidebantur. Alii carbasinis uoluminibus complicati
 libri; ex ouillis multi quoque tergoribus; rari uero in phil-
 lirae cortice subnotati.

Erantque quidem sacra nigredine colorati, quorum
 literae animantium credebantur effigies. Quasque librorum
 notas athanasia conspiciens, quibusdam eminentibus saxis
 iussit ascribi atque intra specum per aegiptiorum adita
 collocari, eademque saxa stellas appellans, deorum stem-
 mata praecipit continere.

Sed dum talia uirgo undanter euomeret, puellae quam
 plures, quarum artes aliae, aliae dictae sunt discipli-
 nae, subinde, quae uirgo ex ore effuderat, colligebant, in
 suum unaquaeque illarum necessarium usum facultatemque
 corripens.

ze iro gezivge. Ióh sélben die camenę. állero méist [tíu natûrlichá in hímele] urania. únde [díu erdáhta in érda] caliope. gesámenotôn mánigíu búoh in iro scôza.

[Állér dér líst íst fóne díen zuéin gescríben.]

An díen búochen súmelichen uuâren gebíldot pagínę. ál áfter tonis keskídote. únde gelángte náh téro geskéfte brítero.

[Uuánda in musica octo modi gemálet uuérdent álso léiterá. bedíu sínt tíu féld keskáffeníu. álso pagínę. únde bríteliu. díu únder zuísken díen úndersláhten sínt. tero tonorum. únde dero semitonorum. Díe sélben modi uuérdent sáment kebíldot. sámo so áhto léiterun óbe éin ánderên geléinet uuérden. únde íogelichíu día ándera fúre skíeze éines sprózen.]

An súmelichên uuâren rínga gebíldot. únde réiza. únde hálbíu téil des hímeles. [álsó uuír in astronomia séhên.] Mít triscozên. únde fierscôzên bílden. [sô uuír in geometria séhên.] Ióh mánigscoziu bílde uuâren dar ána gebíldot. Áfter déro mísselichi dero mùot píldungon. [díe 127. in geometria sínt.] únde déro | natûrlichôn geskéfto.

[díe in astronomia sínt. Táz in geometria gebíldôt uuírt. táz sínt líste. dáz uuír séhên in astronomia. dáz sínt uuíste. Doctrinaliter uuérdent corpora geóuget in geometria. naturaliter uuérdent sie geóuget in astronomia. Geometria chít táz spera sf. quędam aequalis a centro in omnem partem circumductio. Dár íst si geóuget in theoremate. Áber in astronomia uuírdet si geóuget in elemento. sô man día súnnun chíuset. álde den mánen.]

Ipsae etiam musae praesertim urania calliopeque innumera gremio congressere uolumina. In aliis quippe distinctae ad tonum ac deductae paginae, in aliis circuli lineaeque, hemisphaeriaque cum trigonis et quadratis, multiangulaeque formae pro theorematum uel elementorum diuersitate

Dára nâh pegréif táz kemále állero tíero líde, ze éi-
nemo bílde.

[Dáz píldé héizet cosmographia. dáz chít de-
scriptio mundi. dâr állero regionum. únde állero
animalium gesképfeda an éinemo bláte sáuent
pegríffen unérdent.]

Uuáren ouh tár bùoh, tíu dero níumon sùozi lérton,
[ih méino díu sùozi an diatesseron íst únde an diapente.]
únde zéichen dero numerorum. [álsó V zéichen íst quinaríi
numeri. únde X denarii numeri.] únde uuás ouh tár dáz
ze síngenne getân íst. [álsó líed. únde léicha.]

Sô sí dô erspêh tíá bùohchámerigun fólleglichí. úz-
práht hábentíu. dára nâh sí síh ío rártá. [dáz chít táz sí
ío lírneta.] | Pléih uuórteníu. íoh erlíteníu, pát sí athana-128.
siam hélfo. díu sólcha íro bínun bechénnen chónða. Dô
chád sí íro zùo. Nû níim. daz íh tír gébe ze trínchenne,
dáz tú mít tíu gelábotíu. únde gebúrlichotíu ze hímele
lárêst.

INMORTALITAS QUASI PER OUUM SORBETUR.

Únde dés mézes nám sí íro mûoter, díu dára mít íro
chómen uuás. únde díu bùoh állíu hábeta gehéilegot. únde
gebáandelôt. únde gezólet. tíu úzer dero mágede múnde fúo-
ren. déro nám sí éina sínuuelbí. in chlíuuis uuís ketána,
íoh líbhaftá. únde gáb íro, dáz tar inne uuás ze trínchenne.

formatae. Dehinc pictura animalium membra multige-
num in unam speciem complicabat. Erant etiam libri,
qui sonorum mela, signaque numerorum et cantandi
quaedam opera praeferebant. Postquam igitur illam biblio-
thecalem copiam nixa imitatus uirgo diffudit, exhausto
pallore confecta, athanasiae opem, quae tanti laboris con-
scia fuerat, postulauit. Tum illa: ut refectior caelum
sublimisque conscendas, hoc tibi accipe sorbillandum. Ac
tunc matri apotheosi, quae cum illa forte conuenerat,
etiam pridem libros, qui ex philologiae ore defluerant,
manu contingens ac dinumerans consecrabat, auferens quan-
dam globosam, animatamque rotunditatem sumit, ac uir-

Áber diu innera uuist tés sêlben éiis. tíu uuás in rôtero fáreuuo úzenân darána gesmízeniu.

[Dáz chít úzenan uuás iz rôt. nâh tero innerun fáreuuo. díu dáz óberosta fiur bezéichenet tíro uuérhte.]

Únde nâh téro rôti skéin iz in dúrhliehtentero ítali. ióh in uuízero názi. [álsó diu lúft ketân íst.] únde dára nâh in dero innero-stun mîtti dícchera.

129. [álsó | diu érda getân íst. Sô si dia írdiskun uuízentheit irspêh. sô uuárd íro diu gótelicha gegeben. Díu in éinero sámohasti. únde éines plícches álliu dîng pegrífet. álsó in boetio de consolatione gescriben íst. Tia sámohasti óuget ér mît temo éiie, dáz er ze úzerôst chít temo hímele gelíchez. únde in míttemen dero érdo. únde únderzuísken dero lúfte. álsó díu machina getân íst tíro uuérhte. ánasíhtigun. Dáz er iz chít animatum. dáz túot er úmbe animam mundi. dia súmeliche uuândon uuésen solem. súmelicha éina ándera tóugena chráft. tíu den himel túot uuérben.]

Sô sí dia rotunditatem in hánt kenám. únde sí dúrstegiu fóne árbeiten. únde fore ángisten. bráh únde chórota. únde sí nío sô gúotes ne inbéiz. sô fólle tráng sí iz. Sár sámó hártó chéccheton íro die líde. Únde gieng íro ába diu mágeri. rúmda diu írdisgheit. Únde chám sia ána diu éuuighéit. áne tódes uuáltesôd.

gini porrigit hauriendam. Uerum ipsa species oui interioris coccino circumlita exterius rutilabat, ac dehinc perlucida inanitate albidoque humore. interiore tamen medio solidior apparebat. Quam quum philologia susceperet, quoniam post tanti laboris afflictationes aestusque mentis plurimum sitiebat, reseratis eius rotunditatis arcanis, postquam rem dulcissimam comperit, totam incunctanter exhaustit.

Continuoque nouo solidantur membra uigore;
Et gracilenta perit macies, uis terrea cedit;
Acternumque uenit sine mortis legibus aeuum.

QUALIS FACTA SIT RECOGNOSCERE IUBETUR.

Sô sia athanasia gesáh ketrúnchen háben dia úndòdigi. | Sía dô sámoso mít hóubet zierdo dés ze getrôstene. 130. dáz sî ze límele sólti. únde si úndodig uuórten uuáre. téta sî sia ána coronam. geuuórhta úzer éinemo féldchrûte vuízemo. [ih méino úzer lílien.] Kebíetende. dáz sî ál hina vuúrfe. dés sî síh keuuárnot hábeta gágen demo himelfiure. Uuánda sî chad. táz sô getána uuésen dero múrgfarun. únde dero stírbigun vuíste. Dáz íro diu múoter sár ál ába zôh. sô sî sia gesáh úberrúcchet háben ménniskôn únmúoza [ih méino dés síh ménnisken vnmúozig túont].

GRATULATUR SE EUASISSE INFERNALES.

Dô dánchota sî ze êrest athanasie. mít íro rouche. dáz sî úzer íro fáze nám. Únde íro múoter dánchota sî mít ópfere. Dáz sî den héliouúárt mít sínero chénun nio-
ner ne gesáhe. sô etrusci philosophi ságent.

[tîe ín héizent uedium. álso malum diuum.
uuánda ér brúti túot tien sêlon. tér héizet óuh
orcus. táz chít iurator. Uués íst er iurator? Áne
dáz er ímo | gelázene animas. ne láze inpunitas.]

131.

Nóh sî die héllevuinná ne fórhta. nâh tero chaldeorum úrdáhten. Nóh sía ne brándi in fiure. nóh ne sóufti

Uerum diua quum immortalitatis eam poculum cerne-
ret ebibisse, quo e terris illam celum pergere immortalem-
que factam uelut aenigmate redimiculi perdoceret, ex herba
quadam rurestri, cui *ἀείζωον* uocabulum est, uirginem co-
ronauit, praecipiens omnia, quae adhuc mortalis aduer-
sus uim superam in praesidium coaptarat, ut expelleret.
Quippe caducae mortalisque substantiae istaec esse minima
memorabat. Quae quidem omnia eidem mater abstraxit,
postquam eam mundana transcendisse studia recognouit.
Tunc philologia ex aromate praeparato acerraque propria
athanasiae primitus supplicauit, matrique eius gratiam multa
litatione persoluit, quod nec uedium cum uxore conspexerit,
sicut suadebat etruria, nec eumenidas ad chaldaea mira-
cula formidauerit, nec igne usserit eam, nec lympa sublu-

in uuázere. Nôh sia ne filti dáz sêlo gñhuisse. dáz álle hína fárente sêlá fillet. nâh téro ságo syri philosophi. Únde si íro nieht ne gáb mít ánafänge des tódes. tîa in charontis keuuálte stándun immortalitatem. nâh téro ságun des álten phasi.

[Ér chád álle sêlá. charon dero hélló túro-uuárt táte des tódes kechóron. fóre dero immortalitate.]

AMOR ET LABOR. CURA ET UIGILIA. UEHUNT EAM IN CAELUM.

Ínin díu hiez man sia úfstigen ze íro trágebétte. Únde uuánda dáz filo hóho stúont. pediu dúohta íro iz únsémfte. ih ne uuíle chéden. dáz si ne máhti. Táz spúotigo áber ze gefrúmmenne. hiez si íro trút emen chómen. Án dén síh stíurendo. úberfúor sí día únsémfti. [dáz chít tîa stéccheli] 432. des hóho stánden stúoles. | Áber dér sêlbo. dér sò sí in námnda labor hiez. tér ne gehálf íro nieht éin dára ze demobétte. núbe sáment íro fúor er ze hímele. Éinemo scônemo chinde. in ében imo geuuétenemo. Táz amor hiez. únde dóh téro zârlustigun ueneris sún nieht ne uuás. Díe zuêne fúorton fóre día lecticam. Dáz áftera téil trúogen zuéi íro híen. díu íro uuérd uuáren. sórga. únde uuácha.

erit: nec animae simulacrum siri cuiusdam dogmate uerberarit, nec phasi sonis ritu carontis manibus inuolutam immortalitatem mortis auspicio consecrarit. Interea conscendere iussa lecticam, quae in suggestu maximo quoniam uibebatur difficile admodum sibi ne dicam impossibile, deputabat. In quam rem consequenter implendam alumnus suum dilectum prae ceteris conuocauit, quo innixa omnem difficultatem superae consessionis euicit. Uerum idem, qui labor ab eadem uocabatur, non solum in lecticae culmen eam sustulit, uerum caelum cum domina impiger permeauit. Quippe consociato sibi quodam puero renidenti, qui nec uoluptuariae ueneris filius erat, et tamen amor a sapientibus ferebatur, a fronte lecticam subuehere moliantur. Nam posticam epimelia et agrypnia dilecta uirgini sustulere

Sò gebòt tiu frónna inmortalitas. uuánda sí uuólta. dáz mán únde uuíb sáment íro ze hímele fúorin.

COMITATUS EIUS UENERABILIS.

Sò ze hímele síh héurenta. léitta sía dáz keriete (*sic*) dero fóre síngenton musarum. Únde álliu díu èruuirdiga mánigi dero fóre genámdon geférton. [ih méino philosophia. apotheosis. athanasia. phronesis. únde quatuor uirtutes. únde gratië. únde déro állero alumne. Arithmetica] fólgeta íro mít ánderen íro uuídemhíon. állero díngo fúreuuiz kérniu. únde gnòto fórscondív.

IUNONI IN SUO REGNO OCCUR|RENTI VIRGO 133. SUPPLICAT.

Sò náhton síe sár mít íro ze óbenahígero lúfte. Tár uuárd ze uuízenne. dáz tero gòto híreisara zúo fúore. Téro fúre réisára uuáren. geméinmúoti. tríuua únde chúski. Áber ueneris sún dér zúorlústò (*sic*) spénstíg íst. sò uufo er óuh íro fúre réisáre uuáre. dóh ne getórsta er philologië ze óugon chómen. [Uuánda sapientia házet turpitudinem.] Sò sí dò iunonem gesáh. únde sí íro geróuhta. sò sí óuh fóre ánderén fróuuon téta. dò férgota sí sía súb. Iuno dá scóna [chád sí] dóh tíh ánderes némén díe ze hímele sínt.

mancipia. Sic enim athanasia praeceperat, ut uterque sexus cum philologia caelum posset adscendere. Praecedit illico conscendentem musarum concinentium pompa, et praedictarum comitum uenerabilis multitudo. Periergia uero aliis comitata pedisequis dotalibusque mancipiis curiose uniuersa perscrutans atque interrogans, sequebatur. Uerum ad culmina arcis aeriae comitatus ille cum uirgine propinquabat. Et ecce aduenire subito deorum pronuba nunciatur, ante quam concordia, fides, pudicitiaque praecurrunt; nam cupido corporeae uoluptatis illex, licet eam semper anteuolat, philologiae occurribus non ausus est interesse.

At ubi in conspectum nubentis diua peruenit, atque, ut mos uirginis erat, litauit aromatibus, deam talibus deprecabatur:

Iuno pulchra, licet aliud nomen tibi consortium caeleste

- Únde sò uuíto uuír díh iunonem sámo so óuh iouem fóne iuuando héizên. Álde úbe dù héizen sólt lucina. uuánda
135. dù lucem gíbest nascentibus. | Uuánda dáz íh tíh éiscòe flòzkébun. án dero bítate. álde nâh tero geburte süberarun dero úzkegángenon léhtero. dés íst mír úndurft. uuánda íh máged pín. únde mînes lîchamen úbesmîzen bín. Uuégoléittuu. héimbríngun. sálbsmîzun. cúrtíflégun. súln díh tódige díerna gehíendo zu ín ládun. dáz tu íro féрте uuáltést. únde sie ze liebên séldon bríngést. únde sò sie diu túrestál sálbont. tú héilesod kébêst. únde sò sie síh ze bétte íngúrtent. tero máged cúrtelún. dù ánauert íro flégest. Sámo-gébun álde híúogun bétoên díh. tíe du an déro nôte des kébérennes. álde des náhtuuíges skírmist. Líutfróouvn súln díh tíe líute héizen. Stárcha ánaháreên díh tíe féhtenten. Áber híer héizo íh tíh kérnor aêram fóne aêre. in démo
136. dù rîchesòst. | Únníst*) mír bítentero ze geéisconne. uuáz líbhaftero díngo diu uuíta lúft fúore. únde dísiu dúrhliéhtenten félt. úzer gesámenotên athomis uuórteniu. [sò philosophi cháden.] únde uuáz híer góto flógerze. Íh ne frágen níeht úmbe día níderun lúft. tár die fógela ána flíegent.

*) Es steht únmíst.

tribuerit, et nos a iuuando iunonem, unde et iouem dicimus, nominemus; siue te lucinam, quod lucem nascentibus tribuas, ac lucetiam conuenit nuncupari; nam fluuoniam, (i. fluorem feminis prestantem) februalemque ac februam mihi poscere non necesse est. quum nihil contagionis corporeae sexu intemerata pertulerim. Iterducam et domiducam, unxiám, cinctiam mortales puellae debent in nuptias conuocare, ut earum et itinera protegás, et in optatas domos ducas, et quum postes ungant, faustum omen affigas et cingulum ponentes in thalamis non relinquas; sotícenam uel satícenam te, quas uel in partus discrimine, uel in bello coeundi, precabuntur; peplonam plebes, curítim (i. fortem) debent memorare bellantes. Hic ego te aeriam potius ab aeris regno nuncupatam uoco. Da nosse poscenti, quid haec aëria latitudo, atque atomis perlucens concurrentibus campi animantium gerant, quidue hic dicatur numinum subuolare. Non enim de humilitate aeris illius quaero,

tia íóh olimpus decem milium stadiorum hóher úberslát. núbe díá hóhi dero óberun lúfte fórdéron íh. Íóh nú dúnchet mír múoza ze geséhenne. dáz íh lésendo geéiscota fóne dero demonum gúoti.

[Álso uuír angelos chédên bonos et malos.
sô châden die álten bonos demones et malos.]

DEORUM SEDES A CAELO USQUE AD SOLEM IUNO PRECANTI OSTENDIT.

Sî sia dô íro fléhon uuérende. fúorta si sía in óbe-
nahtíga lúft. târ óugta si íro mísseliche geuuálta. dero lúft
cóta. Tíe uuír fivrine séhên. únde uuállonde fóne demo
hímele. únz ze dero súnnun ríngé. díe héizent cóta. uuílon
héizent sie hímelesâzen. únde sínt sie behéftet mît tóugenên
díngén. | Síe sínt lúterôren. únde ménnikon sórgá ne grúo- 136.
zent sie. bedáu héizent sie únsórgende. Târ sól guísso
íouis stúol sín.

QUI SINT A SOLE USQUE AD LUNAM.

Níderhálb tero súnnun férté. únz ze demo mánen.
sízzent tíe nâh tien sâligostên sínt. únde mínnera geuuáltes
há bent. fóne díen uuízegungá. únde tróuma. únde zéichen

qui uolucris permeatur, quem olympi montis cacumen
excedit; qui uix decem stadiorum altitudine sublimatur.
Sed elata disquiro, et iam fas puto quicquid *περὶ ἐνδαι-
μονίας* lectitans intellexeram, conspiciari.

Hic iuno conscendentis precibus non repugnans, eam
secum in arces ducit aérias, atque exhinc multarum diuer-
sitates edocet potestatum. Illi, inquit, quos ignitae sub-
stantiae flammantisque subspicimus. ab ipso aethere sphae-
raeque superioris ambitu usque ad solarem circulum de-
meantes, ipsi dicuntur dii, et caelites alias perhibentur;
causarumque latentium arcana componunt. Sunt enim
puriores, nec admodum eos mortalium curarum uota solli-
citant, *ἀπαθεῖς*que perhibentur. Illic iouem regnare cer-
tissimum est. At intra solis meatum usque ad lunarem
globum, secundae beatitatis numina subparisque potentiae,
per quae tamen, uaticinia somniaque ac prodigia compo-

uuérdent. Tie ingéinent tie dárma an uuízegungo. éleuuáz fóre zéichenente. únde óugent íro stímma. únde spréhent úzer állèn fógelrárta ságentèn. Frágente uuárnont sie díccbo. álde mít stérnenférte. [sô anchiseꝝ der stérno in ídam sil. uam zéigota.] álde mít plígskúze. [sô uirgilius ságet ímo árbeite fóre zéichenen tactas de celo quercus.] álde mít prútelichero séltsani. [álsó grece palladium sáhen suízzen. 137. únde skricchen fóre íro naufragio.] Uuánda áber | dien óberèn die níderen dienònt. sô uuírt fóne énero geuuálte. únde fóne dírró gefólgenne. állèn ménniskòn sùnderig. únde geméine hùotare gesézzet. Tén héizent sie óuh flíhtáre. uuánda er álles uuérches flíget. Tén geméinen bétònt tie kúte sáment. únde áne dáz íogelih ten sínen. Fóne díu héizet er genius. uuánda er genitis sár gegében uuírt ze flíhte. Tíser hùotare. únde díser getríuuo brúoder. behùotet íro sélá. únde íro sínna állero. Uuánda ér óuh tóugene gedáncha góte chùndet. pedíu mág er íóh angelus héizen. Tie álle námont grece demones. fóne díu. dáz sie ána-uualten sínt tes líutes. latini námont sie méteme.

[uuánda angeli sínt mítte. únder góte. únde ménniskon.]

Tie

nuntur. Haec aruspicio exta fissiculant (i. findunt) admonentia quaedam, uocesque transmittunt, auguratisque loquuntur ominibus. Plerumque enim quaerentes admonent, uel sideris cursu, uel fulminis iaculo, uel ostentaria nouitate. Sed quoniam unicuique superiorum deorum singuli quique deseruiunt, ex illorum arbitrio istorumque comítatu, et generalis omnium praesul, et specialis singulis mortalibus genius admouetur, quem etiam prestitem, quod presit gerundis omnibus, uocauerunt. Nam et populi genio, quum generalis poscitur, supplicat, et unusquisque gubernatori proprio dependit obsequium. Ideoque genius dicitur, quoniam quum quis hominum genitus fuerit, mox eidem copulatur. Hic tutelator fidissimusque germanus animos omnium mentesque custodit. Et quoniam cogitationum arcana superae annunciat potestati, etiam angelus poterit nuncupari. Hos omnes graeci δαίμονας dicunt, ἀπὸ τοῦ δαίμονας εἶναι. Latini medioximos uocitarunt.

Qui

Tie sînt alle hînderun ûnde ûnlûterorûn nature. dânn
 die nâhor demo hîmele sînt. âlso dû sêlba sîhest. | Tôh ne 138.
 sînt sie sô gerôbes lichamen. dâz sie gesîhtig sîn mêniskôn.
 Hier sînt tie hértcôta. Hier râuuênt tie ûnsûndigen sêlâ.
 nâh îro libe. Tie iôh tia sûnnun ûberfârent. ûnde die fiuri-
 nen féstinâ. dero planetarum. úbe sie míchelero frêhte sînt.

QUI SINT A LUNA USQUE AD MEDIUM AEREM.

So uuáz tára nâh uuítûobeles íst. fône demo mânen
 únz ze dero érdo. dâz hábet oúh sînen únderskéit. Únde
 in zuéi uuírt táz sêlba getéilet. Áber daz óbera téil dero
 lúfte behébet tie âlso dû gesîhest. tie greci héizent hálbe
 gôta. latini béidiu. iôh hálbe mán. iôh hálbe gôta. Tie
 hábent hîmelisken sîn. ûnde réine mùot. Únde in mên-
 nîsken bîlde uuérdent sie gebôren. âllero uuérkte ze gemá-
 che. Díe hábent ófto geóuget mít îro zéichene. dâz sie
 bîmeliske sînt. | Álso díu zuíualta náht téta. dô hercules 139.
 kebôren uuárd. Únde dâz er die vuúrme âlso lúzzelêr chnîs-
 ténde. skéinda sîna gótheit.

[Tie uuárf ín iuno âna. dô éines náhtes sîn
 mùoter alceme ín guán be ioue. ûnde yfidum

Qui quidem omnes minus lucidae splendentisque naturae
 quam illi caelestes, sicut conspicis, approbantur. Nec ta-
 men ita sunt corpulenti, ut hominum capiantur obtutu.
 Hic ergo lares, hic post membrorum nexum degunt animae
 puriores, quae plerumque, si meritorum excellentia sub-
 uehantur, etiam circulum solis ac flammantia septa transi-
 liunt. Dehinc a lunari circulo usque in terram, quicquid
 interpatet, interstitii proprii partitione discernitur et ab orbe
 lunari interfusa medietas disparatur. Sed superior portio
 eos sicut conspicis claudit quos ἡμιθεούς dicunt, quosque
 latine semones, aut semideos conuenit memorare. Hi ani-
 mas caelestes gerunt sacrasque mentes, atque sub humana
 effigie in totius mundi commoda procreantur. His animus
 datus ex sempiternis ignibus, quae sidera stellasque uoca-
 mus. Qui quidem plerumque sui miraculo fidem fecere
 caelestium, ut in ortu herculis geminatae noctis obsequium,
 serpentesque idem paruus elidens, uim numinis approbavit.

be fro chárle amphitrione. Si uuárf sic béide ána
vuúrme. áber hercules cruuérta síh. yfidus ne
máhta.]

Tages [tér in hispania máre uuás.] tér zórfra síh mít
téro rúnso tagi fluminis. [uuánda tagus tó êrist rínnen be-
gónða.] únde létta er sár díá lántuuísún. stífta óuh sipnum.

[Dáz íst tíu búrg sipona. dár tria elementa
éndont sô sie chédent. çelum. terra. mare.]

Hammon [dáz chít arenosus iouis.] erskén [dionisio]
in uuíderes píldé. únde dò uuárd uuát úzer uuóllo. únde
dúrstes lába fóne uuázere.

[Dáz uuás tó er fóne india eruuant per ethi-
opiam mít uictoria. únde er iouem sínen fáter
bát púozen den dúrst sínemo hérige. Bedíu íst
sín templum. dár centum aris famosum.]

Uuáz tárf íh chòson fóne díen díe êrest ménniskón
álles tínges prúh zéigotón. únde álliu díu méisten gemáh?
140. Ásso díá rébun zéigota dionisius ze thebis [in grecia]. Únde
osiris [rex maritus isidis] in egypto létta uuím drínchen.
únde zíhen. Únde osiridis uuírten dár in egypto. únde ze
athenis triptolemus [filius çelei. cereris alumnus] létton?
Únde díu sélba ysis létta den fláhs árbeiten. únde spínnen?
Stámfón únde málen mísseliche uuáste ságet italia pilumno.
únde árzetúom ságet grecia asclepio. [filius apollinis et co-
ronæ.] Ándere uuírten ze uuízegungo. únde ze fóre uuízedo

Tages sulcis emicuit, et ritum statim genti simumque
monstrauit. Ammon apparuit cum cornibus arietinis et
vestimento lanitio ac sitientibus undam fontis exhibuit.
Quid loquar eos, qui primi mortalibus usum rerum maiora-
que commoda praestiterunt? ut uitem dionysius apud the-
bas, osiris apud aegyptios haustum uini usumque compe-
rens, frumentum isis in aegypto, triptolemus apud atticos
docuere. Eademque isis lini usum sementemque monstrauit.
Comminuendae frugis farrisque fragmenta pilumno signat
italia. Asscribit asclepio graecia medicinam. Alii quoque
huius generis homines in diuinandi usum et praescientiam

gebóren. sô carmentis téta in archadia mãre uuórteniu fóne íro méterlichên fóre ságôn.

[Díu chám ze italia mít íro sune euandro rege. dén enead tár fánt. Tíz íst tíu. díu óuh ni-costrata híez. únde latinas literas erdáhta. fóne déro éin porta ze romo carmentis kehéizen uuás.]

Sô uuás óuh sybilla. únde díu erithrea híez. íóh tíu cymea híez. álde frigia. | Dero sybillarum uuären zuô. sô 141. dú uuéist. náls zêne sô man chít. íz uuás échert therophila ze troio. marmensi filia. únde symmachia hippotensis filia. dív fóne erithra insula búrtigíu. ze cymis táz in campania íst uuizegota. Déro dáz kemúgentôn uuären námoháftesten amphiaraus. únde [dér] mopsus.

[tér síh uuíder chalchante éllenôta. sô uir-gilius ságet.]

QUI SINT A MEDIO AERE USQUE AD TERRAM.

Fóne míterro lúfte. únz ze dero érdo. sízzent hálbkóta. únde érdkóta. díe fóne hera dáz chít terra. heroes latine héizent.

[Tie uuérdent úzer sólchên ménniskôn. sô enead uuás. únde achilles. tie uuír íóh lébende héizen heroes. táz chít hértínga álde chûeniga.]

Tár sízzent in íro ménniskínên górpótôn. díe manes héizent. [a manando] dáz chít rúnsige. uuánda sie rúnnen

procreati, ut carmentis in arcadia ab effuso per uaticinia carmine memorata. Sibylla uel erithrea, quaeque cumea est, uel frigia: quas non decem, ut asserunt, sed duas fuisse non nescis, id est, therophilen, troianam marmensi filiam; et symmachiam hippotensis filiam, quae erithra progenita, etiam cumis est uaticinata. Ex hac diuinandi possibilitate amphiaraus mopsusque celebrati.

A mediétate uero aeris usque in montium terraeque confinia, hemithei heroesque uersantur, qui ex eo quod heram terram ueteres dixerunt, heroes nuncupati. Ibi quoque manes, id est, corpori humano praesules attributi, qui pa-

fóne íro fórderôn sâmen. Tísiu uuíti dero lúfte fóne demo
 mânen nider. íst álliu in plutonis keuuálte. Dêr ouh sum-
 142. manus héizet sámó so méister. álde méisto manium. [Dâr
 uuándelot luna. díu proserpina héizet. [uuánda sí germina
 túot proserpere.] Uuánda díe sélben manes kegében uuér-
 dent corporibus ân dero conceptione. bedíu uuónênt sie
 géno mít ín. íoh nâh temo líbe. Únde mít ín hártende.
 héizent sie lemures. [táz chít lares morantes.] Únde úbe
 sie fóre chíusko lébetôn. sô uuérdent sie ín góumen híusero
 álde búrgô. díe héizent lares. [fóne íro mùoter lara.] Sínt
 sie áber árg uuórten. fóne demo corpore. sô uuérdent sie
 larue. dáz chít [lares mali.] álde manie. [dáz chít insanien-
 tes.] Híer sínt créhto gúote manes únde úbele. díe greci
 skéident. in íro uuís sie námónde. agathos demonas. únde
 cacos demonas. Híer sínt ouh tíe méisten manes. únde
 déro méisterun. mana. únde mantuona. Híer sínt ouh tíe
 sie suárze héizent. únde aquilis kelliche. [uuánda sie in íro
 bíldê skínent.] Únde fura íoh furna. [díe fóne furuo co-
 143. lore gená|môt sínt.] únde dero ándero mùoter mania-
 únde únmetemi [dero elementorum] únde tróum trúge-
 nara. Sélbiu díu lúft uuíder dia érda getrúoptiu. fóne
 dero óberún uuármí. únde fóne dero níderun názi. ne

rentum seminibus manauerunt. Denique haec omnis aeris
 a luna diffusio sub plutonis potestate consistit; qui etiam
 summanus dicitur, quasi summus manium. Hic luna, quae
 huic aeri praeest, proserpina memoratur. Uerum illi manes,
 quoniam corporibus illo tempore tribuuntur, quo fit prima
 conceptio, etiam post uitam iisdem corporibus delectantur,
 atque cum his manentes appellantur lemures. Qui si uitae
 prioris adiuti fuerint honestate, in lares domorum urbium-
 que uertuntur. Si autem deprauantur ex corpore, laruae
 perhibentur ac maniae. Manes igitur hic tam boni quam
 truces sunt constituti, quos ἀγαθούς καὶ κακούς δαίμονας
 memorat graia discretio. In his etiam locis submanes
 eorumque praestites mana atque manuona; dii etiam, quos
 aquilos dicunt. Item fura, furnaque et mater mania; in-
 temperiaequae et alii triptes diuorum degunt. Circa ipsum
 uero terrae circulum aer ex calore supero atque exhalatu

lâzet tie hína fárenten animas mit kemáche hína fáren. sie dár io ána dúnchonde. sámó so in éinero uuázerzésso. Hinnân ságent tie poetę. rinnen dáz lóugezenta hélleuuázer. Únde in dés strûme uuálongt únde tóchont íomer die úben sêlá. die uedius tés uuírdige uuéiz. Dén sie óuh plutonem héizent grece. únde ditem latine. únde nóh tánne malum iouem. Sélbun dia érda. dár si únbûhafte íst. hábent erfúlet tero lánglibon mániginâ. in uuálden. íoh in fórsten. íoh in lóhen. in sêuen. in áhôn. in brúnnôn. | Únde héizent sie panes. [sámó so discipuli panos. íh méino 144. dés. fóne démo uirgilius chít pan deus archadię.] Álde fauni. únde fones [fóne fando]. Álde satyri. [fóne saturitate uoluptatis uuánda sie ío in ludo. únde in saltatione sînt. álsó óuh satyra. íh méino satyrica fabula héizet fóne saturitate inludendi. uel fingendi] Álde siluani [fóne siluis]. Álde nimphę. [dáz chít aquarum deę.] Álde fatui. únde fatuę. [uuánda sie ménnisken tûont infatuatos.] Álde fantuę. únde fanę. ío ze déro sélbun uuís. fóne fando gehéizene. álsó óuh tie chîlichâ. dár sie ínne spréhent. fana héizent. Téro sláhto sînt óuh egipani. [die fóne egea gehéizen sînt. táz chít capra. déro éinêr antonio begágenda.] Tise erstérbent álle úberláng. sámó so ménnisken.

[Dánnân héizent sie geméinlichó macrobitę. dáz chít longeuí.]

madoreque infero turbidatus, egredientes e corporibus animas quodam fluenti aestu collidens, non facile patitur euolare. Hincque tractum per flegetonta sollertia poeticae adumbrationis allusit, atque in eo perenni strepitu uolutata colliditur animarum, quas uedius adiudicavit impietas, pluton, quem etiam ditem ueiouemque dixere. Ipsam quoque terram, quae hominibus inuisa est, refertiunt longaeuorum chori, qui habitant siluas, nemora, lucos, lacus, fontes ac fluuios, appellanturque panes, fauni, fones, satyri, siluani, nymphae, fatui, fatuaeque uel fantuae, uel etiam fanae, a quibus fana dicta, quod soleant diuinare. Hi omnes post prolixum aeuum moriuntur ut homines,

Sie sint áber filo máhtig fóreuufzennes. únde ánanéndennes. únde scádônnnes. Únder dien niderên góten stát tíu iuno. díu dín uuíelt tódigero. Nû íst si dír uuórten hímeliskiu iuno. álde uesta.

145, [Díz spríchet iuno fóne íro sélbun in tertia persona. Sî chít. Sólih tú | uuáre. sólih uuás íh tír. sólih tú nû bíst. sólih pín íh tír nû.]

Únde déro uuórto. gebôt si íro sámó so íu úndódi gero. Sízze ánuuertes chád si in iouis mánigi. ze hímele bráhtiu. Tára nâh nám si des rouches éinen téil. úzer íro roubfáze,

QUALIS IN SUMMITATE AERIS LUNA CONSPECTA SIT.

Dés mézes fúorton sia áber hóhor íro trégela. Sô sie dô gefáren hábeton fóne érdo úf. cênzeg únde zuéinzeg. únde séhs túsent lóuftmálo. únde dero hímeliskôn gágenlútôn éina írstríchen hábetôn.

[Sîe uuáren dô dára chómen. dár luna inchít tien uuázeren án dero érdo in sesquioctaua proportione. Díu inchédunga máchôt ten éristen tonum.]

146, Ín des mánen ríng chómeniu. únde dár iunoni róuchentíu. Sáh | sí bí íro éin corpus. sínuuélbez. únde múreuuiz. úzer déro liehti (*sic*) des hímeltóuues keránde. in

sed tamen et praesciendi et incursandi et nocendi habent praesentissimam potestatem. Inter priores igitur genios tua adhuc mortalis uirginis diua consistet. Nam eccam tibi iuno aetherea seu uesta est; ut iam immortalis diuaeque praecipit dicens; iam sede concilio iouis directa, demumque de acerra uirginis artem sumit. Tunc portitores diuae correpta lectica magno eam molimine subuexere. Sed postquam centum uiginti sex millia stadiorum aëria subuecti leuitate conscenderant, ac tonum primum ex ftongis compleuere caelestibus; lunarem ingressa circulum uirgo, diuae congruis nidoribus supplicando, de proximo conspiciatur globosum quoddam tenerumque corpus ex superni

spiegelcs uuís uuíder uuérfen die án síh kescózenen skímen.

[Dero súnnun skímen uuídersláhent an demo mánen. beđiu ne íst sîn licht áne uuíderfíchsene.]

Dár uuás ána dáz egypzisca hórñ.

[Uuánda luna púchelôt in hórnes uuís. uuíder ánderên pľanetis.]

Tero súnnun lampas skéin dar ána in des lampadis uuís tén ze eleusina şalmoncus rex án die scóz, tie er sláhen uuólta.

[Über álpheum fluuium brúccôta er, únde dár úbere currus iágonđo. dónerota er. lampades skiezendo. blécchezeta er. sô tũondo. uuólta er gót héizen.]

Únde skéin dar ana dér bógo dero uuéido gutenno.

[diu dictinna héizet. táz chít retiatrix. uuánda dictis grece rete latine héizet. Áber luna héizet diana. sámó so duana. uuánda sí duobus temporibus. ih méino diebus ac noctibus ze óugon íst.]

Únde déro érđfróuuvn tympana. skínen dar ána.

[uuánda sí íst náhesta déro érđo. diu mít duobus hemispheriis peuuéľbet íst. sámó so mít tympanis.]

Án íro skéin oúh tríbildig. únde mísefáreuuêr uuárb in égebároero | máhtigi. 147.

[Uuánda ze êrest íst sí hórnahtíu. sô dánne háľbscáftig. sô dánne fól.]

Únde so uuío sí hórnahtíu uuâre. únde fóne dien hórnen stéhelíu. únde gefélligíu. ze dien úzsuázzedôn des

roris leuitate compactum, instar speculi praenitentis et adiaculati fulgoris radios reuibrare. In eo sinistra niliaca, eleusinaque lampas, arcusque dietinne, (i. diana) timpanaque cybeleia uidebantur. Triformis etiam discolorque uerligo terribili quadam maiestate rutilabat. Quae licet cornigera et aspera uideretur egestionibus oportuna tamen et fe-

tóuues. sí óugta dóh felem únde ceruam, dáz chit támen únde híndûn. [uuánda sí uuéidegútin íst.] únde óugta sí fier uuéandi in íro [drín] ánalúttén.

[uuánda sí hábet tria uirginis ora in fier uuéandinon. Éiniu íst a prima ad octauam. ánderiu fóne octaua ad quintam decimam. diu dritta fóne quinta decima. ad uigisimam secundam. diu fierda dánnan ad primam.]

A LUNA AD MERCURIUM SCANDENS QUAE UIDERIT.

Tánnar fúor sí dô den hálben téil ze mercurio. dánne sí gefáren hábeti fóne érdo ze demo mánen. Demo emitionio erfárnemo. begágenda íro míchel líut ámbahtentero. álso brúte sólta.

148. Únder dien chám éin uuífb. scônú. íoh míchel|lichogáreuúú. díu dia iúngfróuun cháttá únde chústa. Áber dés vuúnderôta síh tíu mánigi. díu síh fóre mícheli hína lángha zuô mílá. sô syrus chád. táz sí geslápfa uuórteniú cyllenii. sô etrusci ságent. sína brút sô hálsen máhta áne níð. Tíu sélba íáh. sí híez facundia. dáz sí gebóren únde gezógen uuáre in íro hóue. Únde íro mágezóhun mít réhte uuésen

lem et ceruam etiam conuersiones bis binas uultibus praeferebat.

Ex hinc medio quam ad lunam conscenderat, ad cyllenii circulum uenit. Quo hemitionio permeato, multiplex ei, utpote nubenti dominae ministrorum populus laetabundus occurrit. Inter quos splendentis formae habitusque foemina, ac promptae ubertatis ornatibus opulenta, uirgine salutata, usque in eius osculum confisa peruenit. Sed mirabatur illa obsequentium multitudo, quae sicut syrus quidam astruit in numero duorum millium fuerat constituta, quod foemina, quam hetrusci dicebant ipsi deo nuptam fuisse cyllenio, nulla prorsus inuidia titillata, uirginem complexa constrinxerat. Haec autem facundia, nam illi hoc erat uocabulum, in philologiae penetibus se ortam educatamque memorabat. Nec indignum esse, quod sibi

fórderorun. tíu íro ío gáb zierda. únde mánigên disciplinis fúora.

Chám óuh éin zímig tíerna. állero diernon chíuskesta méisterina. únde flégara sínes hûses. Sí híez themis. [táz chít obscuritas.] álde astrea. [dáz chít sydereá.] álde erigone.

[dáz chít contentiosa. Dáz sydereá puella sínes hûses flége. dáz íst fúnden fóne díu uuánda] er in uirgine hábet domicilium. álso óuh ándere planete hábent in ánderên zéichenen. Dáz ímo obscuritas únde contentiosa díenðen. dáz keuállet ad rhetoricam.]

149.

Áher trúog sí in hénde. [álso man uirginem málét án dero spera.] únde éina tabellun úzer ebeno geuuórhta. mít súslíchên zéichenen. Tár stúont an míterro der egyptisco fógal. dér dár ibis héizet. [táz íst ter egyptisco stórh.] Áber skéin dar ána éin scône hóubet. únde án démo éin scône múnt. sáment temo flúgescúhe mercurii. Táz léchota éin zúihóubetér vuúrm.

[Der stórh áhtet tero vuúrmo. sô túot ter rhetor dero scúldigôn in demo dínge. Ér hábet scönen ánafáng an sínero rédo. ér brínget sia áber ze zuéin vuúrmen. uuánda er míte béidíu túot. damnat et liberat.]

Únder déro tabellun éin gértá glízentiú.

[dáz íst sermo rhetoris. an démo díu gréhti uuésen sól dero gértó.]

alumna praelata est, quae et sibi semper ornatum et pabulum multis praebuerat disciplinis. Uenit etiam quaedam decens, ac pudicissima puellarum, quae praesul domus custosque cylleniae, uerum themis, aut astrea, aut erigone dicebatur; spicas manu, caelatamque ex hebeno pinaka argumentis talibus afferebat. Erat in medio auis aegyptia, quae ibis memoratur ab incolis. Sed cum petaso uertex atquo os pulherrimum uidebatur; quod quidem serpentis gemini lambebat implexio. Subter quaedam praenitens

Tiu uuás fórnahtigiú gúldin. míttíu uuás sí túneheliu.
ze níderost suárzív.

150. [also | óuh sîn sermo ze êrist scône ist. únde
dára náh sárfera. únde ze iúngest úbertéilet.]

Únder íro zéseuuun der scálún hábento testudo. únde
dér rámando scorpíó.

[uuánda der rhetor íst síh sélben skírmendo
testudo, ánderro fárendo íst er scorpíó.]

Ze uuínstrún éin réia.

[Díu bezéichenet tia snélli sínero rédo.]

Áber díu réia réizta den únscádelen fógal ze féhtenne
sáment tien vuúrmen.

[uuánda díu sélba snélli páldet ten rhetorem.
ze hínderstánne den strít.]

Sélbêr íbis hábet éines egypziskes mânodes fórenámen.

[dér gorpeios in íro uuís héizet. táz chít
nouember.]

Dísa tábellun gágen íro getrágena êreta sí. Únde so
uuío sí dar ána bechnáti des príutegómen zéichen. íoh áne
dáz ne uuólta sí sía úngeêreta lázen.

Dô bechám íro óuh [íro suíger maia.] athlantis tóhte-
151. rôn scônista. búrlíchiú hártó fóne | íouis mítesláfe. únde
fóne des súnés keuuálte. Díu ne geuuérdota dár níeht
skínen in íro snórun díeniste. áne día uuága deę blanceę.

[díu fóne bina lance. dáz chít fóne zuéin
scúzelôn. sô héizet. Uuáz uuólta sí déro? Áne
dáz man sía gelícho êreti demo sune.]

uirga, cuius caput auratum, media glauca, piceus finis ex-
stabat. Sub dextra testudo, minitansque nepa; a laeva
caprea. Sed dilofon aliten, quae sit oscinum mitior in
certaminis tentamenta pulsabat. Ipsa uero ibis praenota-
tum gerit nomen mensis cuiusdam memphitici. Hanc ta-
bellam cum ingestam sibi conspiceret uirgo uenerata, licet
sponsi cognosceret argumentum, tamen non ausa est sine
supplicatione transire. Tunc etiam candidior atlantidum
iouis congressu, pignorisque culmine prouecta superuenit,
quae quidem ne in nurus officio sine blanche libra apparere

Tia begonda sí sár ántsázigo èren mit zuéin ópfer frískingen inében mercurio. dér lucrorum uuáltet, uuánda sí sía sáh imo ében héra.

A MERCURIO AD UENEREM.

Hinnán gáhotôn sie. únde fúoren éin semitonium únz ze uenere. Uenere díu den híleih kérno gesáh. óuh keèretero. sô uílo iz kerísta. téta sí goúmen an íro. uuíto scòne sí uuás. Áber úmbefángenív mít uuíder|uuartigén draconi-¹⁵² bus. [sô castus amor íst. únde turpis.] únde ántfáhsíu. únde mít íro sélbún ríngendíu. stíлта sí íouuéderen hísa-men.

[uenerii seminis. Uuánda uenerius humor béidíu chúmet pudice íoh impudice. bedíu íst ún-der ín zuéin sólih rínga. dáz íouuéderèr den ánderen stílet.]

A UENERIS CIRCULO AD SOLAREM.

Dés mézes íltôn sie chómen ín ében sole. Uuánda hálbés téiles mër. dánne éin tòn sí. lángta dén stápf. Ánderhálb tonus uuás ter skríg. [táz sínt tríu semitonia uuíder zuéin.] Dár sáh sí éin skéf. álle natúrliche férte méteménte.

[Táz skéf pezéichenet cursum solis. Állíu díng keréchenónt síh fóne sínero cursu. álso iz chít ín somnio scipionis. Sol inquit dux est et

dignata est. Quam uirgo uenerata, quoniam satis sociam filio recognouit, duabus cum lucrorum pote dicatis coepit honorare pecudibus. Hinc festinatur ascensus, et usque in ueneris circulum hemitonio transuolatur, ipsaque uenere, quae nuptiis allubescerat, quantum decebat orata hoc in ea perhibetur intuita, quod admodum pulchra, tamen antias draconibus circumflexa, crebroque capillitio uulsa (i. spisso crine soluta) ambifarumque nital secum congressa mitificat. Mox studium in solarem laborare circum, quippe sescuplo fatigabat ascensum; qui tonus dimidius habebatur. Ibi quandam nauim, totius naturae cursibus diuersa cupiditate

princeps et moderator reliquorum luminum mens-
que mundi et temperatio]

Fóllez állero gíredo. [Állen dínge gíbet sol. dáz ín
gefállet.] Únde fóllez fiurínero húfon. [Uuár íst sólih er-
háft fiures. sò án dero súnnun?] Únde úmbefángenez mít
153. sálígero sêlon lône. [Uuánda ueteres uuándon. | dáz tár
uuáre sedes beatarum animarum.]

Táz skéf féretôn síben férien. tíe brúodera únde ge-
lih uuáren.

Uuáz íst kelíchera dánne síben dága ín uué-
chún? Díe tríbent táz iár hina.]

Éin sálíg lénuen bílde stúont tár gebíldôt ín bóume.

[Des híneles hóhi. Dár diu súnna gát. táz íst
ter bóum. sí íst ter léuuo. dér álle sáldá gíbet.]

Ze níderóst tes póumes stúont táz pílde crocodrilli.

[Sí íst ín hízzôn leo. ín fróste crocodrillus.]

Dár spráng ínne éin brúnno hímeliskes líehtes. tóu-
genero rúnsôn flíezende. ín állíu líeht tero uuérhte.

[uuánda álle stérnen hábent fóne dero sún-
nú líeht.]

Dáz keséhende stúont sí úf. únde êrhafto diu óugen
náhor túonde. férgota sí den gót sús.

SOLEM ADORAT.

Tú hóha chráft tes únchúnden íouis. [uuánda ér ín-
comprehensibilis íst. Íouis tér íst generalis mundi anima.

moderantem, cunctaque flammaram congestione plenissi-
mam, et beatis circumactam mercibus conspicatur. Cui
nautae septem, germani tamen suique consimiles praesi-
debant in prora, felix forma depicta leonis in arbore, cro-
codili in extimo uidebatur. In eadem uero rate fons qui-
dam lucis aetherae, arcanisque fluoribus manans, in totius
mundi lumina fundebatur. Quo uiso philologia consurgens,
totaque ueneratione supplicans, ac paullulum conuiuens
oculos, deum talibus deprecabatur:

Ignoti uis celsa patris, uel prima propago,

nâh tēro ist apollo consilium. unde dāra nâh mercurius [sermo.] Sīnmachig zīnselōd. [Uuānda ālte kute uuāndon. 154. sīh sēla unde sīn hāben fōne sole. unde lichamen fōne luna.] Mūotes ūrspring. [Tāz ist oūh nâh tēmo uuāne] Līhtes ānagenne. [Sô ist oūh tāz.] chūning tero bērohafti. [Sūnna gebērehaftot ālliu dīng.] Zierda unde lōb tero gōto Unde ōuga dero uuērlte. [Tiu uuāre blīnt. āne dia sūnnun.] Glizemo des scōnes hīmeles. [tāz chīt tero lūfte.] Dū den ōberōsten fāter sēhen mūost. [Ūbe ēther iouis ist. tēn īrskēinet tiu sūnna.] Ūnde dēn māhtigen iouem ānaskīnen. Tīr sēlbēr der hīmel lōset. [Uuānda dū tuēlest īn sīnes suēibes.] Ūnde mīt tīnēn fērtēn gemētemēst tu die planetas. Uuānda ūnder īn mīttēn gāst tū.

[Īro sīnt trī ōbe dīr. drī nīder dīr.]

Līeba mēzchūoli gēbende dien stērnōn. Iāgonde iōh stātēnde die planetas. Sô dū scāffunga tūost īro fērtēn. [Hīnnān ist tīr gelāzen. dāz tū mūost kān. ān dero fier-155. dūn stēte.

[Nīdenān ūf. ālde ōbenān nīder. ist īo dīu sūnna fierda.]

Dāz tīr dīu sēlba zāla guīssōt uuērde. an dūrnoh-tero āhto.

[Tīa dūrnohti māchōt denarius. dēr ān quaternario fūnden uuīrt. sô man chīt ēinez. zuēi. drīu. fieriu.]

Fomes sensificus, mentis fons, lucis origo,
 Regnum naturae, decus atque assertio diuum;
 Mundanusque oculus, fulgor splendentis olympi,
 Ultramundanum fas est cui cernere patrem;
 Et magnum spectare deum, cui circulus aethrae
 Paret, et immensis moderaris raptibus orbes;
 Nam medium tu curris iter, dans solus amicam
 Temperiem superis, compellens atque coercens
 Sidera sacra deum, cum legem cursibus addis.
 Hinc est, quod quarto ius est decurrere circo:
 Ut tibi perfecta numerus ratione probetur;

Ne máchôst tû sâr mît tíu zuéi tetrachorda na?

[Fóne septem uuérdent zuéi coniuncta, álsó fóne octo zuéi uuérdent disiuncta.]

Latini héizent tíh solem. uuánda dû solus píst nâh ioue des liehtes hóubethafti. Únde ságent sie díh éinen trágen in hóubete. zuélif cúldine skîmen. Uuánda dû máchôst zuélif mânoda. únde zuélif stúnda. Tíh chédent sie mît prídele chéren fier rós. Uuánda dû éino rihtest tia réitâ. día quatuor elementa mundi máchont. Tû rûmest 156. tero nâht fóre dero fínstri. únde gíbest íro. sô filo | sí liehtes hábet. Fóne díu chédent sie díh. tóugeníu díng chúmfígiú mélden. Álde fóne díu. dáz tû mît táges liehte irbárost tie náhtscúlde. Díh pétot nilus cnádigen serapin. únde memphis osyrim. Díh pétont mísseliche sacerdotes. coronam. [uuánda dû sie trégist mit duodecim gemnis.] únde díuitem. [uuánda dû sie álle getúost díuities.] únde forum dáz chít publicum. [uuánda níeht sô únuerbórgenes neíst.] únde typhonem. [dáz chít superbum. álde sublimem.] Dû bíst ter scôno blúomo. dér iú chínt uuás. tén berezinthia mínnôt.

[táz chít terra. uuánda sí íst in uuíntere betân. únde lángêt sie des lénzen. sô blúomen sint.]

Dû bíst táz chínt mît temo flúoge. dû bíst ter fúoro gébo triptolemus. Dû bíst tes héizes lán-des hammon. Tû bíst táz chínt fóne biblo.

Nonne a principio geminum tu das tetrachordon
Solem te latium uocitat, quod solus honore
Post patrem sis lucis apex, radiisque sacratum
Bissenis perhibent caput aurea lumina ferre;
Quod totidem menses, totidem quod conficis horas,
Quatuor alipedes dicunt de flectere habenis,
Quod solus domites, quam dant elementa quadrigam.
Nam tenebras prohibens, retegis quod caerulea lucet.
Hinc phoebum perhibent prodentem occulta futuri.
Uel quia dissoluis nocturna admissa, et iseam
Te serapim nilus, memphis ueneratur osirim.
Dissona sacra mitram, ditemque forumquo typhonem,
Atis pulcher item, curui et puer almus aratri.
Ammon et arentis libies, ac biblius adon.

[ciuitate egypti. dáz nenus uuéinota. crsláge-
nez fóne demo ébere.]

Sò mísselicho némmet tíh tíu uuérlt. Héil dù uuára
bilde dines fáter. únde dero góto.

[Dáz tú fóne díu bíst. unánda | dáz gíbest uul- 157.
tum. únde aspectum dien ánderèn stérnôn.

Drí búohstaba bíldònt tínen námen dux. *) únde des
námen héilesòd. in sexcentis et octo numeris.

[Uuánda tau bezéichenet CCC. eta bezéiche-
net octo. áber tau CCC. Uués dux íst er? Áne
dero ánderro planetarum.]

Tú fáter. hilf mír hina ze chómenne ze dero úfmánigi.
Únde den hímel chúnne in dínen námen.

A SOLE AD MARTEM. ET INDE AD IOUEM.

Sò sí díro dígi fernómen uuárd. sò híez man sia dúrh
stríchen dero góto gesáze. [dáz chít híez man sia ánuuért
fáren.] Áber hóhor gerúhta. tuuálta sia dér fiure gelícho
circulus. ter héròsto iouis súnò. Fóne démo circulo rán
díu lóugezenta áha níder.

[in lunarem circulum. dár die álten uuándôn
uuésen hélla.]

Tánnán châmen | sie ze iouis circulo. sie máhtôn ouh 158.
liehto dáz emitonium erliden. Tés circulus lútta fóllen

*) 177.

Sic uario cunctus te nomine conuocat orbis.
Salue uera deum facies uultusque paterne,
Octo et sexcentis numeris, cui littera trina
Conformat sacrum mentis, cognomen et omen.
Da pater aethereos mentis conscendere coetus;
Astrigerumque sacro sub nomine noscere caelum.

His auditis, deorum sedes iussa est permeare, uerum
hemitonio subleuatam pirois circulus immoratur, in quo
iouis fuerat maximus filiorum. Ex quo circulo uisus pi-
riflegeton amnis ad infra demeari. Quo transgresso (neque
enim labor fuerat, hemitonii interiecta transcurrere) in io-

tonum. Dár uuás tér stérno. dero libhíccchûn máchungo. Ióh héilesám skímo glízendêr in mánméndero uuízi. Sínes liehtes uuíziu natura. róteta in stilli. únde in spûote. uuórtenui fóne uuármên mískelungôn [martis óbenân]. únde cháltên [saturni nidenân]. Ter iouis stérno stùont târ. Sélbêr iouis. tér álle stéte eruuállôt. uuás tô gefáren sô man chád. kebieten ánderên góten. únde demo hímel hêrote.

A IOUE AD SATURNUM

Tísen iouis circulum fúre rúcchentiú. únde sámó filo hóhòr chómentíú. sáh sí dén stábênten fáter dero góto. in chálti. únde in fróste.

[Uuánda calor solis ne mág in fóre férrí
irréichen.]

159. Áber | dér sélbo ríng saturni dér síh târ úmbedráta.
dér sáng in dóriscûn.

[Dáz chít sáng. álsó gróbo sô dores. síngent.]

Áber sélbemo saturno uuás ána uuílon draconis píldé.
uuílon leonis kéinôn. uuílon búrste mít éberes zánen. únde
álles égesen uuás er fól.

[Dáz íst fóne díu. uuánda sín constillatio.

dáz chít sín fatum. fóre zéichenet álle zálá.]

Dóh uuás sín geuuált sô filo mêro. sô filo sín ríng
uuí-

uialis sideris peruenere fulgores; cuius circulus phtongo personabat. Illic sidus erat temperamentum uiuifici ac salubris, effulgentia blandisque uibrata candoribus. Cuius quidem lucis natura ex calidis humidisque commixtionibus candens, quadam prosperitatis tranquillitate rutilabat. Uerum ibi sidus iouis; nam ipse totius mundi membra collustrans ad deorum dicebatur imperium et senatum celitem commeasse. Hunc etiam praetergressa circum, ac parili interiectione sublimis, deorum rigidissimorum creatorem in algido haerentem pruinisque niualibus conspicata; uerum idem quem circumuenire nitebatur orbis melo dorio tinnibat. Sed ipsi praesuli nunc draconis facies, nunc rictus leonis, nunc cristae cum aprugnis dentibus uidebantur, totoque exitiali seuebat horrore, cui tamen potestas pro circi granditate maior

nuitero uuás. Si dô erchómeniu. fóne sínên hárophòn. únde ánderên scállen. flôh si fóne sô únmezigemo suéibe sínes circuli.

A SATURNO AD CAELUM.

Dánnán fùoren sie fligero férte. hálbés mêt. [dáz chít hálbés toni mêt. dánne tonum.] Uuánda in drín emitoniis fólle chám si ze hímele. dár die stérnen ána stánt | Únde 160. sô múode uuórtene. án dién stégòn dero sex tonorum. fóre úrdrúzzi dero stadiorum. Tánne sie gesáhìn dáz sie erfáren hábetòn zuíuáltigo hélien. Án démo úzláze déro fólleglichùn rártó. nâh sólichên árbeiten. éteuuáz keblásende. hírmðòn sie dár.

IAM IN CAELO POSITA NOUA ET MIRANDA CON- TEMPLATUR. SUPPLICANS IOUI ET DIIS.

Philologia ába demo trágebétte skricchendiu. Tánne sí sáhe díu bréiten féld tes liehtes. únde díá scóni dero úfuuértigùn stilli. únde sí sáhe sô mánige mísselichína. únde díe getáte dero tégàn (*sic*) góto. [díe dár decem regionum flégent.] Únde sí síh uuúnderoti ín hímele diénòn díe ába némen dero vuércho. [dáz chít árbeito.] déro fóne díu sínt

maior ac prelata ceteris habebatur. Denique harpis bombisque perterrita, tam intoleranda congressione uirgo diffugit. Inde maximis conatibus sescuplo itineris euehuntur. Nam tono ac dimidio ad ipsius caelitis sphaerae globum ac laqueatum stellis ambitum peruenitur. Sicque sex tonorum conscensionibus et stadiorum defessa lassitudine fatigati, cum diapason simphoniam quicquid emensi erant aduertent consonare, perfectione absolutae modulationis, post labores maximos recreati, paullulum conquieuerunt.

Ipsa quoque philologia lectica desiliens, quum immensos luminis campos, aetheraeque tranquillitatis uerna conspiceret, ac nunc tot diuersitates cerneret formasque decanorum, tunc octoginta quatuor liturgos celo miraretur astare; uideretque preterea fulgentes crebrorum siderum

octoginta quatuor. uuánda in só mánigiu getéilet íst. ál
 161. dáz fóné érdo ze hímele íst | Únde sí sáhe díe glízenten
 speras. tero mánigôn stérnôn. Únde díe geflóhtenen rínga
 ín éin ándere. Únde sélbún día speram díu den úzerosteu
 bifáng máchôt. suéibônta mít vuúnderlichero dráti. Únde
 díe hímelgíbela. Únde día hímel áhsa in ále rihte gân fóné
 éinemo gíbele ze demo ándermo dúrh tia érda.

[Díu uuírt échert mít sínne fernómen. uuánda
 sí corporalis ne íst.]

Únde án íro uuérben álla día héuigi des uuérlt zím-
 beres. Lúzzel gedénchende ér si dára châme. ándere góta
 ne bechénnen dén gót. únde dén fáter. sóliches uuérches.
 únde sólchis uuístuomes.

[Uuánda gótes sapientia íst. que exsuperat
 omnem sensum et hominum et angelorum.]

Uuánda sí ín sáh úbersláhen. íoh tíe úzenân uuérlte
 162. gesáligóten. únde in sínemo fíurinen uuérlt|stúole. den
 mán échert fernémen mág mándegen sizzen. Sélbemo hí-
 mele filo náho gechníuuentíu. únde íro mùotes keéjnotíu.
 péteta sí ín stillo únde lánge. In álta uuís mánige síne
 námen ío só stillo ánalárende. nâh úngelíchèn spráchon
 dero kúto. lánge únde chúrze. únde únchúnde. mít sáment
 líutígèn literis. [só gót teutonice.] únde mít keskéidenèn

globos, et circulorum alterna illigatione texturas. Ipsam
 uero, quae ambitum coercet ultimum, spheram miris rapti-
 bus incitatam, polosque et axem ex coeli summitate ui-
 bratum profundam transmeare terram, atque ab ipso totam
 caeli molem machinamque torqueri; tanti operis tantaeque
 rationis patrem deumque noscens ab ipsa etiam deorum
 notitia secessisse; quoniam extramundanas beatitudines eum
 transcendisse cognouerat, empirio quodam intellectualique
 mundo gaudentem, iuxta ipsum extimi ambitus murum
 annexa genibus, ac tota mentis acie coartata, diu silentio
 deprecatur; ueterumque ritu uocabula quaedam uoce men-
 tis secundum dissonas nationes numeris uaria sono ignota,
 iugatis alternatisque litteris inspirata, ueneraturque uerbis

telih sâr nêmente téil des rôuches. tér ímo gefiel. sáz er frô arábiskes stánches. Únde dôh sîa iouis hieze sízzen bî ímo. uuánda sî scâmelin uuás. sô uuás íro liebera. bî dien camenis ze sízzenne. pallade bî íro uuésentero.

DOTATUR SEPTEM ANCILLIS.

Tô stúont tiu múoter úf. únde bát iouem iôh tie ándere. dáz íro múosi fóre ín állên geántvuurtet uuérden. so uuáz íro maiugena ze máli gében uuólti. únde sî íro uuídemên sô bechâme. | Únde síe dánne liezîn fóre ín gclésen 169. uuérden dia uuídemscrift an tábellôn. [álsó iz síto uuás.] únde dia uuídemêa. [nâh tíu sô papius únde popeus sîa ze romo iú fúnden] Tô ónda man íro dés pítentero. álsó iz réht uuás. táz si dâr fóre állên gechóren uuúrtîn. Dô stúont apollo úf fúre den brúoder. únde die ér eruúleta sînero díuuon. ze uuídemên ze gébenne. die begóna er ímo éin-zên bríngen. Die uuáren sólih. táz sic ín állên scône únde zîere gedúhtôn.

EPILOGUS.

Têro satyra nú éines mícheles téiles keságetero. [uuánda nouem librorum zuéi hína sint.] tíu sélba satyra únsémfte getân íst. mít lángemo dúnse. [íh méino. uuánda nóh

petentes attribuens arabicis laetabatur halatibus. Uerum uirgo, ut est per omnia uerecunda, licet a ioue eius assidere confinio iuberetur, tamen ibi potius uoloit, ubi musas conspexerat, admota palladis consortione residere. Tunc exurgens uirginis mater poscit de ioue superisque cunctis, ut sub conspectu omnium quicquid sponsalium nomine praeparauerat maiugena, traderetur, ac demum dos a uirgine non decisset; tuncque tabulas ac papiam popeamque legem sinerent recitari. Cuius petitioni iustissimae deorum senatus attribuit, ut in consessu celitum offerenda probarentur. Hinc phoebus exurgit fratris officium non detrectans, ac singulas ex famulitio dilecto cyllenio incipit ad-mouere, quae tam pulchrae cunctis quam ornatissimae refulsere.

Transcursa lector parte magna fabula,
Quae tam morosis implicata ductibus

170. septem libri fóre sínt.] nôtet ter | gágenuuérto mórgen.
 únde der ánagándo tág. tímberen dia chérzún. Únde úbe
 der tágeród scôno ne fáreti den first. mít temo êristen skî-
 men. únde er mít liehte ne dúrhpráche diu fénster. Sô
 geuuíteroti den ríng. tíu átaháfta pagina. éteuuár nóh fúrder
 gebréittív. Nú chédent tíu fólgenten bùoh. tíu únsih libera-
 les artes lèrent. hina íst taz spél.

[Tér téil dero satyrę dér uuáre gelih ne íst.

tér íst hina. Der héizet grece mithus.]

Sie geúzônt tia lúgi mít uuáre. Únde zéigônt sie zî-
 mige lírnunga. Sie ne fermídent óuh tíu spél níeht. in
 míchelmo téile.

Nú hábest tu [lector] fernómen uuáz nú zúo gánge. úbe
 iz hímelgóta sô uuéllen. únde museę. únde apollinis lyra.

Tenui lucernam palpitare lumine
 Coegit instans innitens crepusculum;
 Ac ni rosetis purpuraret culmina
 Aurora primo conuentustans habitu
 Surgens fenestras dissecaret lumine
 Adhuc iugata compararet pagina
 Quocunque ducta longiorem circulum.
 Nunc ergo mithis terminatis, infiunt
 Artes libelli qui sequentes asserent.
 Nam fruge uera omne fictum dimouent,
 Et disciplinas annotabunt sobrias
 Pro parte multa, nec uetabunt ludicra.
 Habes quid instet, si potestas celitum
 Faueantque musae et chelis latoia.

B e r i c h t i g u n g e n .

S. 92, Z. 27. lese man barbarismum. In der althochdeutschen Über-
 setzung der aristotelischen Abhandlungen κατηγορίαι und περί ἐμπνεύσεως
 ist S. 31, Z. 24. díu uríst statt dîneur íst und S. 69, Z. 7. hábemáh-
 tígen zu lesen.

Berlin, gedruckt bei Trowitzsch und Sohn.

